

JOULUKUU 1926
-HEINÄKUU 1927

**KOMINTERNIN TOIMEENPANEVAN
KOMITEAN VII LAAJENNETTU
TÄYSISTUNTO¹**

marraskuun 22 — joulukuun 16 pnä 1926

„Pravda“ № 285, 286, 294, 295 ja 296;
joulukuun 9, 10, 19, 21 ja 22 pnä 1926

VIELÄ KERRAN SOSIALIDEMOKRAATTISESTA POIKKEAMASTA PUOLUEESSAMME

Selostus joulukuun 7 pnä

I

ENNAKKOHUOMAUTUKSIA

Toverit! Ennen kuin siirryn varsinaiseen kysymykseen sallikaa minun tehdä eräitä ennakko huomautuksia.

1. Puolueen sisäisen kehityksen ristiriidat

Ensimmäinen kysymys — se on kysymys taistelusta puolueemme sisällä, taistelusta, joka ei ole eilen alkanut ja joka ei lakkaa.

Kun otetaan puolueemme historia siitä hetkestä alkaen, jolloin puolueemme syntyi bolshevikkien ryhmän muodossa vuonna 1903, ja tarkastellaan sen seuraavia vaiheita aina meidän aikoihimme saakka, niin voidaan liioittelematta sanoa, että puolueemme historia on tämän puolueen sisällä käydyn ristiriitojen taistelun historiaa, näiden ristiriitojen voittamisen ja puolueemme asteittaisen lujittumisen historiaa näiden ristiriitojen voittamisen pohjalla. Voidaan luulla, että venäläiset ovat liian riitaisia, pitävät väittelemisestä, aiheuttavat erimielisyyksiä ja siksi puolueen kehitys tapahtuu heillä puolueen sisäisten ristiriitojen voit-

tamisen tietä. Se ei ole totta, toverit. Tässä ei ole kysymys riitaisuudesta. Tässä on kysymyksessä periaatteellisten erimielisyyksien olemassaolo, joita syntyy puolueen kehityksen kulussa, proletariaatin luokkataistelun kulussa. Tässä on kysymyksessä se, että ristiriidat voidaan voittaa vain taistelemalla näiden tai noiden periaatteiden puolesta, näiden tai noiden taistelupäämäärien puolesta, joidenkin päämäärään johtavien taistelumenetelmien puolesta. Puolueen sisällä voidaan ja täytyy mennä erilaisiin sopimuksiin toisinajattelevien kanssa päivän politiikan kysymyksissä, puhtaasti käytännöllisluontoisissa kysymyksissä. Mutta jos nämä kysymykset ovat yhteydessä periaatteellisiin erimielisyyksiin, niin minkäänlainen sopimus, minkäänlainen „keski“-linja ei voi asiaa pelastaa. Periaatteellisluontoisissa kysymyksissä ei ole eikä voi olla „keski“-linjaa. Puolueen toiminnan perustaksi on otettava joko nämä tai nuo periaatteet. „Keski“-linja periaatteellisissa kysymyksissä on mielen ryvettämisen „linja“, erimielisyyksien hämäämisen „linja“, puolueen aatteellisen rappeutumisen „linja“, puolueen aatteellisen kuoleman „linja“.

Kuinka nykyään elävät ja kehittyvät sosialidemokraattiset puolueet Länessä? Onko niillä ristiriitoja puolueen sisällä, periaatteellisia erimielisyyksiä? On tietysti. Paljastavatko ne näitä ristiriitoja ja pyrkivätkö ne voittamaan nämä ristiriidat rehellisesti ja avoimesti puoluejoukkojen silmien edessä? Eivät pyri. Eivät tietenkään! Sosialidemokratian käytäntö on sellaista, että nämä ristiriidat ja erimielisyydet pyritään salaamaan ja peittämään. Sosialidemokratian käytäntö on sellaista, että sen omat konferenssit ja

edustajakokoukset pyritään muuttamaan tyhjämpäiväisiksi paraatimaisen hyvinvoinnin naamiohuveiksi ja salaamaan ja peittämään huolellisesti sisäiset erimielisyydet. Mutta siitä ei voi olla seurauksena mitään muuta kuin mielten ryvettyminen ja puolueen aatteellinen kurjistuminen. Siinä on eräs syy länsieurooppalaisen sosialidemokratian lankeemukseen, sosialidemokratian, joka oli aikoinaan vallankumouksellinen, mutta nyt reformistinen.

Mutta me emme voi elää ja kehittyä sillä tavalla, toverit. Periaatteellisen „keski“-linjan politiikka ei ole meidän politiikkaamme. Periaatteellisen „keski“-linjan politiikka on surkastuvien ja rappeutuvien puolueiden politiikkaa. Sellainen politiikka ei voi olla johtamatta puolueen muuttumiseen tyhjämpäiväiseksi byrokraattiseksi koneistoksi, joka jauhaa tyhjää ja on irtaantunut työväenjoukoista. Tuo tie ei ole meidän tiemme.

Puolueemme koko menneisyys on vahvistuksena sille väitteelle, että puolueemme historia on puolueen sisäisten ristiriitojen voittamisen historiaa ja puolueemme rivien herkeämättömän lujittumisen historiaa tämän ristiriitojen voittamisen perusteella.

Ottakaamme tarkasteltavaksi ensimmäinen kausi, „Iskran“ kausi, eli puolueemme II edustajakokouksen kausi, jolloin puolueemme sisällä ilmaantui ensi kerran erimielisyyksiä bolshevikkien ja menshevikkien välillä ja jolloin puolueemme johtava ryhmä jakaantui loppujen lopuksi kahteen osaan: bolshevistiseen osaan (Lenin) ja menshevistiseen osaan (Plehanov, Axelrod, Martov, Zaslitsch ja Potresov). Lenin oli silloin yksin. Jospa tietäisitte, kuinka suurta ääntä

ja porua silloin pidettiin „korvaamattomista“, jotka olivat eronneet Leninistä! Taistelun kokemus ja puolueen historia kuitenkin osoittivat, että tällä jakaantumisella oli periaatteellinen pohja, että tämä jakaantuminen oli välttämätön vaihe todella vallankumouksellisen ja todella marxilaisen puolueen syntymiselle ja kehittymiselle. Taistelun kokemus osoitti silloin, että ensiksikin kysymys ei ole määrästä, vaan laadusta, ja toiseksi, että kysymys ei ole muodollisesta yhtenäisyydestä, vaan siitä, että yhtenäisyydellä olisi periaatteellinen pohja. Historia osoitti, että Lenin oli oikeassa, mutta „korvaamattomat“ olivat väärässä. Historia osoitti, että ilman näiden Leninin ja „korvaamattomien“ välisten ristiriitojen voittamista meillä ei olisi todellista vallankumouksellista puoluetta.

Ottakaamme seuraava kausi, vuoden 1905 vallankumouksen aaton kausi, jolloin bolshevikit ja menshevikit olivat toisiaan vastassa yhä vielä yhden puolueen sisällä kahtena leirinä, joilla oli aivan erilaiset ohjelmat, jolloin bolshevikit olivat puolueen muodollisen kahtiajakaantumisen kynnyksellä ja jolloin heidän oli vallankumouksemme linjan puolustamiseksi kutsuttava koolle oma erikoinen puoluekokouksensa (III edustajakokous). Millä puolueen bolshevistinen osa sai silloin voiton, millä se voitti puolelleen puolueen enemmistön kannatuksen? Sillä, että se ei peitellyt periaatteellisia erimielisyyksiä ja taisteli näiden erimielisyyksien voittamiseksi eristämällä menshevikit.

Voisin viitata edelleen puolueemme kehityksen kolmanteen vaiheeseen, vuoden 1905 vallankumouksen

tappion jälkeiseen kauteen, vuoden 1907 kauteen, jolloin eräs osa bolshevikeista, niin kutsutut „otzovistit“ Bogdanovin johdolla, luopui bolshevismista. Se oli kriitillinen kausi puolueemme elämässä. Se oli kausi, jolloin kokonainen joukko vanhan kaartin bolshevikkeja hylkäsi Leninin ja hänen puolueensa. Menshevikit pitivät silloin ääntä bolshevikkien perikadosta. Bolshevismi ei kuitenkaan tuhoutunut, ja taistelun kokemus noin puolentoista vuoden ajalta osoitti, että Lenin ja hänen puolueensa olivat olleet oikeassa käydessään taistelua ristiriitojen voittamiseksi bolshevismiin riveissä. Näitä ristiriitoja ei voitettu niitä hämäämällä, vaan tuomalla ne esille ja taistelemalla puolueemme hyväksi ja hyödyksi.

Voisin viitata edelleen puolueemme historian neljänteen kauteen, vuosien 1911—1912 kauteen, jolloin bolshevikit panivat kuntoon tsaristisen taantumuksen miltei hajallelyömän puolueen ja karkoittivat siitä likvidaattorit. Ja silloinkin, samoin kuin edellisinäkin kausina, bolshevikit ryhtyivät kuntoonpalauttamaan ja lujittamaan puoluetta niiden periaatteellisten erimielisyyksien esilletuomisen ja voittamisen pohjalla, joita heillä oli likvidaattorien kanssa, eikä niiden hämäämisen pohjalla.

Voisin viitata vielä puolueemme kehityksen viidennen vaiheeseen, vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen edellä käyneeseen kauteen, jolloin eräs osa bolshevikkeja, joiden johdossa oli bolshevikkipuolueen tunnettuja toimihenkilöitä, alkoi horjua eikä halunnut lähteä Lokakuun kapinaan pitäen sitä seikkailuna. Tunnettua on, että tämänkin ristiriidan bolshevikit voittivat avoimella taistelulla Lokakuun

vallankumouksen puolesta eikä ristiriitoja hämäämällä. Taistelun kokemus osoitti, että ilman näiden ristiriitojen voittamista me olisimme voineet saattaa Lokakuun vallankumouksen kriitilliseen asemaan.

Voisin viitata lopuksi puolueemme sisäisen taistelun kehityksen myöhempiin kausiin, Brestin rauhan kauteen, vuoden 1921 kauteen (ammattiliittoväittely) ja muihin kausiin, jotka ovat teille tunnettuja ja joista en ryhdy tässä laajemmin puhumaan. Tunnettua on, että kaikkien näiden kausien aikana, samoin kuin aikaisemminkin, puolueemme kasvoi ja lujittui sisäisten ristiriitojen voittamisen kautta.

Mitä tämä osoittaa?

Se osoittaa, että NKP(b) on kasvanut ja lujittunut puolueen sisäisten ristiriitojen voittamisen tietä.

Se osoittaa, että puolueen sisäisten ristiriitojen voittaminen taistelun tietä on puolueemme kehityksen laki.

Voidaan sanoa, että se on laki NKP(b):lle, mutta ei muille proletaarisille puolueille. Se ei ole totta. Tämä laki on kehityksen lakina kaikille vähänkin suurille puolueille riippumatta siitä, onko kysymyksessä Neuvostoliiton proletaarinen puolue vaiko Lännen proletaariset puolueet. Jos pienen maan pienessä puolueessa voidaan tavalla taikka toisella hämätä erimielisyydet peittämällä ne yhden tai muutamien henkilöiden arvovallalla, niin suuren maan suuressa puolueessa ristiriitojen voittamisen kautta tapahtuva kehitys on puolueen kasvun ja lujittumisen välttämätön tekijä. Siten on asia ollut menneisyydessä. Siten on asia nykyäänkin.

Haluaisin vedota tässä Engelsin arvovaltaan, Engelsin, joka johti yhdessä Marxin kanssa Lännen proletaarisia puolueita useita vuosikymmeniä. Kysymyksessä on viime vuosisadan 80-luvun vuodet, jolloin Saksassa oli voimassa poikkeuslaki sosialisteja vastaan², jolloin Marx ja Engels olivat maanpaossa Lontoossa ja Saksan sosialidemokratian toimintaa suuntasi asiallisesti Saksan sosialidemokratian illegaalinen äänenkannattaja „Sosialidemokraatti“³. Bernstein oli silloin vallankumouksellinen marxilainen (hän ei ollut vielä ehtinyt siirtyä reformistien luo) ja Engels oli hänen kanssaan vilkkaassa kirjeenvaihdossa Saksan sosialidemokratian politiikan polttavimmista kysymyksistä. Hän kirjoitti silloin (1882) Bernsteinille:

„Ilmeistä on, että jokainen suuren maan työväenpuolue voi kehittyä vain sisäisessä taistelussa täysin dialektisen kehityksen lakien mukaisesti. Saksan puolue on tullut siksi, mikä se on, eisenachilaisten ja lassallelaisten välisessä taistelussa, jossa vieläpä itse yhteenotollakin oli tärkeä merkitys. Yhtyminen kävi mahdolliseksi vasta sitten, kun lurjusjoukkio, jonka Lassalle oli vartavasten kasvattanut välikappaleekseen, oli jo aikansa elänyt, ja silloinkin meidän väkemme suostui tuohon yhtymiseen liian kiireellisesti. Ranskassa sen väen, joka bakuninilaisesta teoriasta luopumisestaan huolimatta käyttää edelleenkin bakuninilaisten taistelukeinoja ja haluaa samaan aikaan uhrata liikkeen luokaluonteen omien erikoispäämääriensä hyväksi, on myöskin ensiksi parannettava itsensä, ennen kuin yhtyminen käy taas mahdolliseksi. Yhtymisen propagoiminen tällaisissa olosuhteissa olisi mitä suurinta typeryyttä. Moraalisiaarnat eivät auta lastentauteja vastaan, jotka nykyisissä olosuhteissa ovat väistämättömiä“ (kts. „K. Marxin ja F. Engelsin arkisto“, I kirja, s. 324—325 4).

Sillä, sanoo Engels toisessa kohdassa (1885):

„Ristiriitoja ei koskaan voida hämätä pitkäksi aikaa, ne ratkaistaan taistelulla“ (kts. sama, s. 371).

Juuri täten on ennen kaikkea selitettävä ristiriitojen olemassaolo puolueemme sisällä ja puolueemme kehittyminen näiden ristiriitojen voittamisen kautta taistelun tietä.

2. Puolueen sisäisten ristiriitojen lähteet

Mutta mistä nämä ristiriidat ja erimielisyydet tulevat, mikä on niiden lähde?

Proletaaristen puolueiden sisällä olevien ristiriitojen lähteet ovat mielestäni kahdessa seikassa.

Mitä ovat nämä seikat?

Sellainen on ensiksikin porvariston ja porvarillisen ideologian painostus proletariaattiin ja sen puolueeseen luokkien välisen taistelun tilanteessa, painostus, jonka valtaan usein joutuvat proletariaatin vastustuskyvyttömimmät kerrokset ja siis myöskin proletaarisen puolueen vastustuskyvyttömimmät kerrokset. Ei voida sanoa, että proletariaatti on kokonaan eristetty yhteiskunnasta, on yhteiskunnan ulkopuolella. Proletariaatti on yhteiskunnan osa, joka on sidottu monilukuisin sitein sen erilaisiin kerroksiin. Mutta puolue on proletariaatin osa. Siksi myöskään puolue ei voi olla vapaa yhteyksistä porvarillisen yhteiskunnan erilaisiin kerroksiin ja niiden vaikutuksesta. Porvariston ja sen ideologian painostus proletariaattiin ja sen puolueeseen ilmenee siinä, että porvarilliset aatteet, tavat, tottumukset ja mielialat tunkeutuvat usein proletariaattiin ja puolueeseen proletariaatin erinäisten kerrosten kautta, jotka tavalla taikka toisella ovat yhteydessä porvarillisen yhteiskunnan kanssa.

Toiseksi, sellainen seikka on työväenluokan erilaaisuus, erilaisten kerrosten olemassaolo työväenluokan sisällä. Proletariaatti voitaisiin mielestäni jakaa luokkana kolmeen kerrokseen.

Ensimmäinen kerros — proletariaatin perusjoukko, sen ydin, sen vakinainen osa, se on se „puhdasveristen“ proletaarien joukko, joka on jo kauan sitten katkaissut yhteyden kapitalistiluokkaan. Proletariaatin tämä kerros on marxilaisuuden varmin tuki.

Toinen kerros — äskeisiä tulokkaita ei-proletaarisista luokista, talonpoikaistosta, pikkuporvarienväestöstä, sivistyneistöstä. He ovat muista luokista lähtöisin olevia tulokkaita, jotka ovat vasta hiljan yhtyneet proletariaatin kokoonpanoon ja tuoneet työväenluokkaan omat tapansa, omat tottumuksensa, omat horjuntansa, oman häilyväisyytensä. Tämä kerros on otollisinta maaperää kaikenlaisille anarkistisille, puolianarkistisille ja „ultravasemmistolaisille“ ryhmittymille.

Ja lopuksi kolmas kerros — työväen aristokratia, työväenluokan huippukerros, proletariaatin parhaiten turvattu osa, joka pyrkii kompromisseihin porvariston kanssa ja jonka keskuudessa on vallalla maailman mahtaviin sopeutumisen mielialat, „ihmisten kirjoille pääsemisen“ mielialat. Tämä kerros on otollisinta maaperää avoimille reformisteille ja opportunisteille.

Ulkonaisesta erilaisuudesta huolimatta nämä työväenluokan kaksi viimeksimainittua kerrosta muodostavat enemmän tai vähemmän yhtenäisen maaperän, joka ruokkii opportunistia yleensä, avointa opportunistia silloin, kun vallitsevina ovat työväen aristokratian mielialat, ja „vasemmistolaisilla“ fraaseilla

verhottua opportunistia silloin, kun vallitsevina ovat niiden työväenluokan puolittain pikkuporvarillisten kerrosten mielialat, jotka eivät ole vielä tehneet täydellisesti eroa pikkuporvarillisesta ympäristöstä. Se tosiasia, että „ultravasemmistolaiset“ mielialat käyvät hyvin usein yhteen avoimen opportunistin mielialojen kanssa — tämä tosiasia ei ole lainkaan hämmästyttävä. Lenin sanoi usein, että „ultravasemmistolainen“ oppositio on oikeistolaisen, menshevistisen, avoimesti opportunistisen opposition nurja puoli. Ja se on aivan oikein sanottu. Kun „ultravasemmistolainen“ on vallankumouksen kannalla vain siksi, että hän odottaa vallankumouksen voittoa **heti huomispäivänä**, niin on selvää, että hän on vaipuva epätoivoon ja pettyvä vallankumouksen suhteen, jos vallankumouksessa tapahtuu pysähdys, jos vallankumous ei voita **heti huomispäivänä**.

Luonnollista on, että luokkataistelun kehityksen jokaisessa käänteessä, taistelun kärjistymisen ja vaikeuksien lisääntymisen jokaisessa tapauksessa proletariaatin eri kerrosten katsantokannoissa, tottumuksissa ja mielialoissa oleva ero on kiertämättä ilmenevä määrättyjen erimielisyyksien muodossa puolueessa, ja porvariston ja sen ideologian painostus on kiertämättä kärjistävä näitä erimielisyyksiä päästäen ne purkautumaan proletarisen puolueen sisällä käytävän taistelun muodossa.

Sellaisia ovat puolueen sisäisten ristiriitojen ja erimielisyyksien lähteet.

Voidaanko näitä ristiriitoja ja erimielisyyksiä paeta? Ei, ei voida. Jos luullaan, että näitä ristiriitoja voidaan paeta, niin se merkitsee itsensä pettämistä.

Engels oli oikeassa sanoessaan, että puolueen sisäisiä ristiriitoja ei voida pitkäksi aikaa hämätä, että nämä ristiriidat ratkaistaan taistelulla.

Tämä ei merkitse sitä, että puolue olisi muutettava väittelyklubiksi. Päinvastoin, proletaarinen puolue on ja sen on jäätävä proletariaatin taistelujärjestöksi. Haluan vain sanoa, että puolueen sisäisille erimielisyyksille ei saa huitaista kädellä eikä ummistaa silmiä, jos näillä erimielisyyksillä on periaatteellinen luonne. Haluan vain sanoa, että proletaarista puoluetta voidaan varjella porvariston painostukselta ja vaikutukselta ainoastaan siten, että taistellaan periaatteellisen marxilaisen linjan puolesta. Haluan vain sanoa, että puolueen tervehdyttäminen ja lujittaminen voidaan saada aikaan vain siten, että voiteaan puolueen sisäiset ristiriidat.

II

OPPOSITION ERIKOISUUDET NKP(b):ssa

Sallikaa nyt siirtyä ennakkohuomautuksista kysymykseen oppositiosta NKP(b):ssa.

Ennen kaikkea haluaisin panna merkille puolueen sisäisen oppositiomme eräitä erikoisuuksia. Tarkoitin sen ulkonaisia, silmäänpestäviä erikoisuuksia kajoamatta toistaiseksi erimielisyyksien olemukseen. Mielestäni nämä erikoisuudet voitaisiin sisällyttää kolmeen peruserikoisuuteen. Niitä on ensinnäkin se, että oppositio NKP(b):ssa on **yhdistynyt** oppositio eikä mikään „tavallinen“ oppositio. Toiseksi se, että oppositio pyrkii verhoamaan opportunistinsa „vasemistolaisilla“ fraaseilla keikailien „vallankumouksel-

lisilla“ tunnuksilla. Kolmanneksi se, että periaatteellisen muodottomuutensa vuoksi oppositio tämän tästä valittaa, ettei sitä ole ymmärretty, että opposition johtajat edustavat oikeastaan „ei-ymmärrettyjen“ ryhmää. (Naurua.)

Aloittakaamme ensimmäisestä erikoisuudesta. Mistä johtuu se tosiasia, että oppositio esiintyy meillä yhdistyneenä oppositiona, kaikkien ja kaikenlaisten suuntien blokkina, jotka puolue on aikaisemmin tuominut, ja esiintyy sitäpaitsi trotskilaisuuden johdolla eikä niin vain „tavallisesti“?

Se johtuu seuraavista seikoista.

Ensiksikin siitä, että kaikki oppositioblokkiin yhtyneet suunnat—sekä trotskilaiset että „uusi oppositio“, sekä „demokraattisen sentralismin“⁵ jäännökset että „työläisopposition“⁶ jäännökset, — kaikki ne ovat enemmän tai vähemmän opportunistisia suuntia, jotka ovat taistelleet leninismiä vastaan joko syntymästään asti tai aloittaneet taistelun sitä vastaan viime aikoina. Sanomattakin on selvää, että tämä yhteinen piirre oli helpottava niiden yhdistymistä blokkiin puoluetta vastaan käytävää taistelua varten.

Toiseksi nykyisen kauden murrosluonteesta, siitä seikasta, että nykyinen murroskausi on uudelleen asettanut suoraan vallankumouksemme peruskysymykset, ja kun kaikki nämä suunnat olivat ja ovat edelleenkin toista mieltä kuin puolue vallankumouksen eri kysymyksistä, niin on luonnollista, että tehden tilitaseen kaikista erimielisyyksistämme oli nykyisen kauden yhteenvetoluonteen sysättävä kaikki nuo suunnat yhteen blokkiin, blokkiin puolueemme peruslinjaa vastaan. Sanomattakin on selvää, että

tämä seikka ei voinut olla helpottamatta erilaisten oppositiosuuntien yhdistymistä yhteen yhteiseen leiriin.

Kolmanneksi siitä seikasta, että puolueemme mah-tava voima ja luja yhteenliittyneisyys toisaalta ja poikkeuksetta kaikkien oppositiosuuntien heikkous ja joukoista irtaantuneisuus toisaalta ei voinut olla tekemättä näiden suuntien hajanaista taistelua puo-luetta vastaan ilmeisen toivottomaksi, jonka vuoksi oppositiosuuntien oli kiertämättä lähdettävä voimien yhdistämisen polulle korvatakseen eri ryhmien yhdis-tämällä niiden heikkouden ja lisätäkseen siten opposition mahdollisuuksia edes muodollisesti.

Mutta mistä johtuu se seikka, että nimenomaan trotskilaisuus esiintyy oppositioblokin johdossa?

Ensinnäkin siitä, että kaikista olemassa olevista oppositiosuunnista trotskilaisuus on opportunismiin täydellisin suunta puolueessamme (Kominternin V kongressi oli oikeassa määritellessään trotskilaisuu-den pikkuporvarilliseksi poikkeamaksi⁷).

Toiseksi siitä, että ainoakaan oppositiosuunta puolueessamme ei osaa naamioda opportunismiaan niin ovelasti ja taitavasti „vasemmistolaisella“ ja ultr-r-ravallankumouksellisella fraasilla kuin trotskilai-suus. (Naurua.)

Tämä ei ole ensi kerta puolueemme historiassa, kun trotskilaisuus esiintyy oppositiosuuntien johdossa puoluettamme vastaan. Haluaisin viitata tunnettuun aikaisempaan tapaukseen puolueemme historiassa vuosi-na 1910—1914, jolloin Trotskin johdolla muodostettiin puoluevastaisten oppositiovirtausten blokki niin kutsu-tun Elokuun blokin muodossa. Haluaisin viitata tuohon

tapaukseen, sillä se on nykyisen oppositioblokin eräänlainen esikuva. Silloin Trotski yhdisti puoluetta vastaan likvidaattorit (Potresov, Martov y. m.), otzovistit („vperjodilaiset“) ja oman ryhmänsä. Ja nyt hän on yrittänyt yhdistää oppositioblockiin „työläisopposition“, „uuden opposition“ ja oman ryhmänsä.

On tunnettua, että Lenin taisteli silloin Elokuun blokkia vastaan kolmen vuoden ajan. Kuulkaa, mitä Lenin kirjoitti Elokuun blokista silloin, sen muodostumisen aattona:

„Siksi sanomme koko puolueen nimessä, että Trotski harjoittaa puoluevastaista politiikkaa;— että hän rikkoo puoluelegaalisuuden, lähtee seikkailun ja hajoituksen polulle... Trotski vaikenee tästä kiistämättömästä totuudesta siksi, että hänen politiikkansa realisille tarkoituserille totuus on sietämätöntä. Mutta realiset tarkoituserät käyvät yhä selvemmiksi ja tulevat silmännähtäviksi kaikkein vähimminkin kaukonäköisille puoluemiehille. Noita realisia tarkoituseriä on Potresovien puoluevastainen blokki vperjodilaisten kanssa, jollaista blokkia Trotski kannattaa ja järjestää... Tämä blokki tietysti tukee Trotskin „rahastoa“ ja Trotskin järjestämää puoluevastaista konferenssia, sillä herrat Potresovit ja vperjodilaiset saavat siinä sen, mitä tarvitsevat: ryhmiensä vapauden, siunauksen niille, verhon niiden toiminnalle, sen asianajajapuolustuksen työläisten edessä.

Ja juuri „periaatteellisten perustojen“ kannalta me emme voi olla pitämättä tätä blokkia seikkailuna tuon sanan täsmällisimmässä mielessä. Trotski ei rohkene väittää, että hän näkee Potresovissa ja otzovisteissa oikeita marxilaisia, sosialidemokratismien periaatteellisuuden todellisia puolustajia. Seikkailijan kannan olemus onkin juuri siinä, että hänen täytyy permanenttisesti kierrellä ja kaarrella... Trotskin blokki Potresovin ja vperjodilaisten kanssa on seikkailua juuri „periaatteellisten perustojen“ kannalta. Tämä pitää paikkansa yhtä hyvin myös puoluepoliittisten tehtävien kannalta... Vuotuinen kokemus täysistunnon jälkeen

on osoittanut käytännössä, että juuri Potresovin ryhmät, juuri vperjodilaisten ryhmä olennoi tätä porvarillista vaikutusta proletariaattiin... Ja vihdoin, kolmanneksi, Trotskin politiikka on seikkailua organisatoorisessa mielessä, sillä, kuten jo sanoimme, se rikkoo puoluelegalisuutta ja järjestämällä konferenssin yhden ulkomaisen ryhmän nimessä (tai kahden puoluevastaisen ryhmän, golosilaisten ja vperjodilaisten, blokin nimessä) se astuu suoraan hajoituksen polulle“ (kts. XV osa, s. 65, 67—70).

Sellaisen lausunnon Lenin antoi Trotskin johtamasta ensimmäisestä puoluevastaisten suuntien blokista.

Pääpiirteissään samaa, mutta vieläkin jyrkemmin, on sanottava nykyisestä, samoin Trotskin johtamasta, puoluevastaisten suuntien blokista.

Sellaisia ovat syyt, joiden vuoksi oppositiomme esiintyy nyt yhdistyneen opposition muodossa ja trotskilaisuuden johdolla eikä „tavallisesti“.

Siten on asia opposition ensimmäisen erikoisuuden suhteen.

Siirtykäämme tarkastelemaan toista erikoisuutta. Sanoin jo, että opposition toisena erikoisuutena on sen kiihkeä pyrkimys verhota opportunistista asiaansa „vasemmistolaisella“, „vallankumouksellisella“ fraasilla. En katso tässä mahdolliseksi lähteä puhumaan laajemmin tosiasioista, jotka antavat havainnollisen kuvan „vallankumouksellisten“ sanojen ja opportunististen tekojen ainaisesta eroamisesta toisistaan oppositiomme käytännöllisessä toiminnassa. Ymmärtääkseen tuon naamioimisen mekaniikan ei tarvitse muuta kuin lukea läpi esimerkiksi NKP(b):n XV konferenssin hyväksymät teesit oppositiosta⁸. Haluaisin vain esittää puolueemme historiasta eräitä esimerkkejä, jotka osoittavat, että kaikki oppositiosuunnat puolueessamme vallan valtaamisen jälkeen ovat

pyrkineet verhoamaan epävallankumouksellisia tekoojaan „vallankumouksellisella“ fraasilla arvostellen puoluetta ja sen politiikkaa aina „vasemmalta“.

Ottakaamme esimerkiksi „vasemmisto“-kommunistit, jotka esiintyivät puoluetta vastaan Brestin rauhan kaudella (1918). Tunnettua on, että he arvostelivat puoluetta „vasemmalta“ esiintyen Brestin rauhaa vastaan ja sanoivat puolueen politiikkaa opportunistiseksi, ei-proletaariseksi, sovittelevaksi politiikaksi imperialistien suhteen. Mutta käytännössä osoittautui, että esiintymällä Brestin rauhaa vastaan „vasemmisto“-kommunistit tekivät puolueelle vaikeammaksi „hengähdysketken“ saamisen Neuvostovallan järjestämiseksi ja lujittamiseksi, auttoivat eserriä ja menshevikkejä, jotka olivat silloin Brestin rauhaa vastaan, helpottivat imperialistien asiaa, jotka pyrkivät tukehduttamaan Neuvostovallan heti ituunsa.

Ottakaamme „työläisoppositio“ (1921). Tunnettua on, että se myöskin arvosteli puoluetta „vasemmalta“ „ruoskien“ kaikin tavoin uutta talouspolitiikkaa, „lyöden“ „täydellisesti hajalle“ Leninin väittämän, että teollisuuden jälleenrakentaminen täytyy aloittaa maatalouden kehittämisestä, joka antaa teollisuudelle edellytykset raaka-aineiden ja elintarvikkeiden alalla, „lyöden“ tätä Leninin väittämää proletariaatin etujen unohtamisena ja talonpoikaispoikkeamana. Mutta käytäntö osoitti, että ilman uutta talouspolitiikkaa, ilman maatalouden kehittämistä, joka luo teollisuudelle edellytykset raaka-aineiden ja elintarvikkeiden alalla, meillä ei olisi minkäänlaista teollisuutta ja proletariaatti olisi luokkahajaannuksen tilassa. Sitä paitsi on tunnettua, mihin suuntaan „työläisoppositio“

alkoi kaiken tämän jälkeen kehittyä, oikealle vaiko vasemmalle.

Ottakaamme lopuksi trotskilaisuus, joka jo useiden vuosien ajan on arvostellut puoluettamme „vasemmalta“ ja on samalla pikkuporvarillinen poikkeama, kuten Kominternin V kongressi oikein sanoo. Mitä yhteistä voi olla pikkuporvarillisella poikkeamalla ja todellisella vallankumouksellisuuudella? Eikö ole selvää, että „vallankumouksellinen“ fraasi on siinä vain pikkuporvarillisen poikkeaman verhona?

En edes puhukaan „uudesta oppositiosta“, jonka „vasemmistolaisien“ kirkumisten tarkoituksena on peittää sitä, että se on joutunut trotskilaisuuden vangiksi.

Mistä nämä kaikki tosiasiat puhuvat?

Siitä, että opportunistisen asian „vasemmistolainen“ naamioiminen on eräs luonteenomaisimpia piirteitä kaikille ja kaikenlaisille oppositiosuunnille puolueessamme vallan valtaamisen jälkeisellä kaudella.

Miten tämä ilmiö on selitettävissä?

Se on selitettävissä Neuvostoliiton proletariaatin vallankumouksellisuuudella, meidän proletariaattimme uumeniin kertyneillä valtavilla vallankumouksellisilla perinteillä. Se on selitettävissä Neuvostoliiton työläisten suoranaisella vihamielisyydellä vallankumousvastaisia, opportunistisia aineksia kohtaan. Se on selitettävissä sillä, että meidän työläisemme yksinkertaisesti eivät ryhdy kuuntelemaan avointa opportunistia, minkä vuoksi „vallankumouksellinen“ naamioituminen on se syötti, jonka tehtävänä on edes ulkonaisesti kiinnittää työläisten huomiota ja herättää heissä luottamusta oppositioon. Meidän työläisemme

eivät esimerkiksi voi käsittää, minkä vuoksi Englannin työläiset eivät ole vielä tähänkään mennessä hoksanneet hukuttaa sellaisia pettureita kuin on Thomas, viskata heitä kaivoon. (Naurua.) Jokainen, ken tuntee meidän työläisiämme, käsittää helposti, että sellaiset ihmiset ja sellaiset opportunistit kuin Thomas eivät yksinkertaisesti saisi neuvostomaan työläisten keskuudessa hetkenkään rauhaa. Mutta tunnettua kuitenkin on, että Englannin työläiset eivät vain ole aikomatta hukuttaa herroja Thomaseja, vaan vieläpä valitsevat heitä uudelleen Pääneuvostoon⁹, ja valitsevat oikein mielenosoituskulkukein eikä vain tavallisesti. Selvää on, että sellaisia työläisiä varten ei ole tarpeen opportunistimin vallankumouksellinen naamioiminen, sillä he eivät muutenkaan ole vastaan opportunistien ottamista keskuuteensa.

Mutta miten se on selitettävissä? Se on selitettävissä siten, että Englannin työläisillä ei ole vallankumouksellisia perinteitä. Ne, nuo vallankumoukselliset perinteet, muodostuvat nykyään. Ne muodostuvat ja kehittyvät, eikä ole syytä epäillä sitä, etteivätkö Englannin työläiset karaistuisi vallankumouksellisissa taisteluissa. Mutta niin kauan kuin niitä ei ole, ero Englannin ja neuvostomaan työläisten välillä jää olemaan. Tästä oikeastaan johtuukin se tosiasia, että meidän puolueessamme opportunistien on uskallettua lähestyä Neuvostoliiton työläisiä ilman jonkinlaista „vallankumouksellista“ naamiointia.

Juuri näissä seikoissa ovat oppositioblokin „vallankumouksellisen“ naamioitumisen syyt.

Lopuksi opposition kolmannesta erikoisuudesta. Sanoin jo, että tänä erikoisuutena on oppositioblokin

periaatteellinen muodottomuus, sen periaatteettomuus, sen amebamaisuus ja tästä johtuvat oppositiojohtajain ainaiset valitukset, että heitä „ei ole ymmärretty“, että heitä „on vääristelty“, pantu heidän kontolleen sellaista, mitä he „eivät ole puhuneet“, j.n.e. Se on todella „ei-ymmärrettyjen“ ryhmä. Proletaaristen puolueiden historia osoittaa, että tämä erikoisuus („ei ole ymmärretty!“) on yleensä opportunistin kaikkein tavallisin ja levinnein erikoisuus. Te varmaankin tiedätte, toverit, että aivan prikulleen samoin „kävi“ tunnetuille opportunisteille Bernsteinille, Vollmarille, Auerille ja muille Saksan sosialidemokratian riveissä 90-luvun lopulla ja 900-luvun alussa, jolloin Saksan sosialidemokratia oli vallankumouksellinen ja jolloin nuo vannoutuneet opportunistit monien vuosien aikana valittelivat, että heitä „ei ole ymmärretty“, että heitä „on vääristelty“. Tunnettua on, että Saksan vallankumoukselliset sosialidemokraatit nimittivät silloin Bernsteinin ryhmän „ei-ymmärrettyjen“ ryhmäksi. Ei voida pitää sattumana sitä tosiasiaa, että oppositioblokki on näin ollen merkittävä „ei-ymmärrettyjen“ ryhmien luokkaan kuuluvaksi.

Sellaiset ovat oppositioblokin tärkeimmät erikoisuudet.

III

ERIMIELISYYDET NKP(b):ssa

Siirtykäämme erimielisyyksien olemukseen.

Erimielisyytemme voitaisiin mielestäni sisällyttää muutamiin peruskysymyksiin. En ryhdy käsittelemään näitä kysymyksiä yksityiskohtaisesti, koska aikaa

sitä varten on vähän ja alustus muutenkin jo pitkistyy. Ja sitäkin suuremmalla syyllä, kun teillä on NKP(b):n kysymyksiä koskeva aineisto, jossa tosin on erinäisiä käänkösvirheitä, mutta joka kuitenkin pääpiirteissään antaa oikean kuvan puolueessamme olevista erimielisyyksistä.

1. Sosialistisen rakennustyön kysymykset

Ensimmäinen kysymys. Ensimmäinen kysymys on kysymys sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, kysymys sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuudesta. Kysymys ei tietenkään ole Montenegrosta eikä edes Bulgariasta, vaan meidän maastamme, Neuvostoliitosta. Kysymys on sellaisesta maasta, jossa oli ja kehittyi imperialismi, jossa on vissi vähimmäismäärä suurteollisuutta, jossa on vissi vähimmäismäärä proletariaattia ja jossa on proletariaattia johtava puolue. Siis onko sosialismin voitto Neuvostoliitossa mahdollinen, voidaanko Neuvostoliitossa rakentaa sosialismi maamme sisäisten voimain pohjalla, Neuvostoliiton proletariaatin käytettävissä olevien mahdollisuuksien pohjalla?

Mutta mitä merkitsee sosialismin rakentaminen, kun tämä formula käännetään konkreettiselle luokkakielelle? Sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa merkitsee, että taistelun kulussa voitetaan omin voimin meidän, neuvostomaan porvaristo. Siis kysymys on siitä, kykeneekö Neuvostoliiton proletariaatti voittamaan oman, neuvostomaan porvariston. Tämän vuoksi, kun puhutaan siitä, onko sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa mahdollinen, niin se merkitsee: kyke-

neekö Neuvostoliiton proletariaatti omin voiminsa voittamaan Neuvostoliiton porvariston. Siten ja vain siten on kysymys, kun ratkaistaan probleemia sosialismin rakentamisesta meidän maassamme.

Puolue vastaa tähän kysymykseen myöntävästi, sillä se lähtee siitä, että Neuvostoliiton proletariaatilla, proletariaatin diktatuurilla Neuvostoliitossa on mahdollisuus voittaa Neuvostoliiton porvaristo omin voiminsa.

Ellei tämä olisi oikein, ellei puolueella olisi perusteita väittää, että huolimatta maamme suhteellisesta teknillisestä jälkeenjääneisyydestä Neuvostoliiton proletariaatti kykenee rakentamaan sosialistisen yhteiskunnan, niin puolueella ei olisi perustaa jäädä enää valtaan, sen pitäisi tavalla taikka toisella luopua vallasta ja siirtyä oppositiopuolueen asemaan.

Sillä jompi kumpi:

joko me voimme rakentaa sosialismia ja loppukädessä rakentaa sen valmiiksi voittaen oman „kansallisen“ porvaristomme, — ja silloin puolueen velvollisuus on jäädä valtaan ja johtaa sosialistista rakennustyötä maassamme sosialismin voiton nimessä koko maailmassa;

tahi me emme kykene omin voimin voittamaan omaa porvaristoamme, — ja silloin, ottaen huomioon ulkoapain tulevan viipymättömän avun puuttumisen muiden maiden voittoisan vallankumouksen puolelta, meidän on rehellisesti ja julkisesti poistuttava vallasta ja pidettävä suuntaa uuden vallankumouksen järjestämiseen Neuvostoliitossa tulevaisuudessa.

Saako puolue pettää luokkaansa, tässä tapauksessa työväenluokkaa? Ei, ei saa. Sellainen puolue pitäisi teiltä. Mutta juuri sen vuoksi, että meidän puo-

lueellamme ei ole oikeutta pettää työväenluokkaa, sen olisi sanottava suoraan, että varmuuden puuttuminen sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme johtaa vallasta poistumiseen ja puolueemme siirtymiseen valtaa pitävän puolueen asemasta oppositiopuolueen asemaan.

Me olemme valloittaneet proletariaatin diktatuurin ja luoneet siten poliittisen perustan sosialismin etenemiselle. Voimmeko me luoda omin voimin sosialismin taloudellisen perustan, sosialismin rakentamiselle välttämättömän uuden taloudellisen perustan? Mikä on sosialismin taloudellinen olemus ja taloudellinen perusta? Sekö, että luodaan maassa „taivaan paratiisi“ ja yleinen yltäkylläisyys? Ei, ei se. Se on poroporvarillinen käsitys sosialismin taloudellisesta olemuksesta. Sosialismin taloudellisen perustan luominen merkitsee sitä, että maatalous liitetään sosialistisen teollisuuden kanssa yhdeksi ehyeksi taloudeksi, saadaan maatalous sosialistisen teollisuuden johdon alaiseksi, järjestetään kaupungin ja maaseudun väliset suhteet maatalouden ja teollisuuden tuotteiden vaihdon pohjalla, suljetaan ja hävitetään kaikki ne kanavat, joiden kautta syntyvät luokat ja syntyy, ennen kaikkea, pääoma, luodaan vihdoin sellaiset tuotanto- ja jakeluehdot, jotka johtavat suoraan ja välittömästi luokkien hävittämiseen.

Kuulkaa, mitä toveri Lenin sanoi tästä asiasta sinä kautena, jolloin saatettiin voimaan uusi talouspolitiikka ja jolloin kysymys kansantalouden sosialistisen perustan rakentamisesta nousi puolueen eteen koko laajuudessaan:

„Luovutusvelvollisuuden vaihtaminen veroon, sen periaatteellinen merkitys: „sota“-kommunismista oikealle sosialistiselle perustalle. Ei luovutusvelvollisuus eikä vero, vaan suuren („socialisoidun“) teollisuuden tuotteiden vaihtaminen talonpoikaistuotteisiin, sellainen on sosialismin taloudellinen olemus, sen perusta“ (kts. XXVI osa, s. 311—312).

Sillä tavalla ymmärtää Lenin kysymyksen sosialismin taloudellisen perustan luomisesta.

Mutta sitä varten, että maatalous voitaisiin liittää yhteen socialisoidun teollisuuden kanssa, sitä varten on ennen kaikkea välttämätöntä, että on olemassa laaja tuotteiden jakeluelinten verkosto, laaja osuustoimintaelinten, niin kulutus- kuin myöskin maatalous- ja tuotannollisten osuustoimintaelinten, verkosto. Lenin piti lähtökohtanaan juuri tätä toteamaa, kun hän kirjasessaan „Osuustoiminnasta“ kirjoitti, että:

„Meidän oloissamme osuustoiminta käy hyvin usein täydellisesti yhteen sosialismin kanssa“ (kts. XXVII osa, s. 396).

Siis, voiko Neuvostoliiton proletariaatti rakentaa omin voiminsa sosialismin taloudellisen perustan maamme ollessa kapitalististen valtioiden ympäröimänä?

Puolue vastaa tähän kysymykseen myöntävästi (kts. VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselmaa¹⁰). Lenin vastaa tähän kysymykseen myöntävästi (kts. esimerkiksi hänen kirjastaan „Osuustoiminnasta“). Rakennustyömme koko käytäntö antaa tähän kysymykseen myöntävän vastauksen, sillä taloutemme socialistisen sektorin osuus kasvaa vuosi vuodelta niin tuotannon alalla kuin myöskin tavaravaihdon alalla yksityispääoman osuuden vahingoksi, minkä

yhteydessä yksityispääoman merkitys taloutemme sosialistisiin aineksiin verrattuna pienenee vuosi vuodelta.

Entä kuinka oppositio vastaa tähän kysymykseen?

Se antaa tähän kysymykseen kieltävän vastauksen.

Siis sosialismin voitto maassamme on mahdollinen, sosialismin taloudellisen perustan rakentamisen mahdollisuutta voidaan pitää turvattuna.

Merkitseekö tämä, että tällaista voittoa voidaan sanoa täydelliseksi voitoksi, sosialismin lopulliseksi voitoksi, joka takaa sosialismia rakentavan maan kaikelta ulkoapäin tulevalta vaaralta, imperialistisen intervention ja siihen liittyvän vanhan palauttamisen vaaralta? Ei, ei merkitse. Kun kysymys sosialismin valmiiksi rakentamisesta Neuvostoliitossa on kysymys oman, „kansallisen“ porvariston voittamisesta, niin kysymys sosialismin lopullisesta voitosta on kysymys maailman porvariston voittamisesta. Puolue sanoo, että yhden maan proletariaatti ei kykene omin voiminsa saamaan voittoa maailman porvaristosta. Puolue sanoo, että sosialismin lopullista voittoa varten yhdessä maassa on välttämätöntä maailman porvariston voittaminen tai ainakin sen neutralisointi. Puolue sanoo, että tällainen tehtävä on voimienmukainen vain useiden maiden proletariaatille. Tämän vuoksi sosialismin lopullinen voitto jossain maassa merkitsee proletarisen vallankumouksen voittoa ainakin muutamissa maissa.

Tämä kysymys ei herätä puolueessamme erikoisia erimielisyyksiä, ja siksi en ryhdy siitä laajemmin puhumaan, vaan kehoitan niitä, joita kysymys kiin-

nostaa, tutustumaan puolueemme Keskuskomitean aineistoihin, jotka näinä päivinä on jaettu Kominternin Toimeenpanevan Komitean laajennetun täysistunnon jäsenille.

2. „Hengähdyshetken“ tekijät

Toinen kysymys. Toinen kysymys koskee Neuvostoliiton nykyisen kansainvälisen aseman ehtojen probleemia, sen „hengähdyshetki“-kauden ehtoja, jonka aikana meillä on alkanut ja laajentunut työ sosialismin rakentamiseksi. Me voimme rakentaa Neuvostoliitossa sosialismin, ja meidän on se rakennettava. Mutta voidakseen rakentaa sosialismia täytyy ennen kaikkea olla olemassa. On tarpeen, että olisi „hengähdyshetki“ sodasta, on tarpeen, ettei olisi interventioyrityksiä, on tarpeen, että voitettaisiin vissi vähimmäismäärä kansainvälisiä ehtoja, jotka ovat välttämättömiä sitä varten, että voitaisiin olla olemassa ja rakentaa sosialismia.

Herää kysymys: mihin perustuu Neuvostojen Tasavallan nykyinen kansainvälinen asema, mikä määrää maamme kehityksen nykyisen „rauhallisen“ kauden sen suhteissa kapitalistisiin maihin, mihin pohjautuu se „hengähdyshetki“ tai se „hengähdyshetken“ kausi, joka on saavutettu, joka ei suo kapitalistiselle maailmalle vakavan intervention viipymättömien yritysten mahdollisuutta ja joka luo välttämättömät ulkoiset ehdot sosialismin rakentamiselle maassamme, kun on todistettu, että interventiovaara on olemassa ja tulee vielä olemaan ja että tämä vaara voidaan hävittää

vain useissa maissa tapahtuvan proletaarisen vallankumouksen voiton tuloksena?

„Hengähdyshetken“ nykyinen kausi perustuu ainakin neljään tärkeimpään tosiasiaan.

Ensiksikin imperialistien leirissä oleviin ristiriitoihin, jotka eivät heikkene ja jotka vaikeuttavat sopimuksentekoa Neuvostojen Tasavaltaa vastaan.

Toiseksi, imperialismiin ja siirtomaiden välillä oleviin ristiriitoihin, vapausliikkeen kasvuun siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa.

Kolmanneksi, vallankumouksellisen liikkeen kasvuun kapitalistisissa maissa ja kaikkien maiden proletaarien kasvavaan myötätuntoon Neuvostojen Tasavaltaa kohtaan. Kapitalististen maiden proletaarit eivät vielä kykene tukemaan Neuvostoliiton proletaareja suoranaisella vallankumouksella omia kapitalistejaan vastaan. Mutta imperialististen valtioiden kapitalistit eivät enää kykene lähettämään „omia“ työläisiään Neuvostoliiton proletariaattia vastaan, sillä kaikkien maiden proletaarien myötätunto Neuvostojen Tasavaltaa kohtaan kasvaa eikä voi olla kasvamatta päivä päivältä. Ja nykyään ei voida sotia ilman työläisiä.

Neljänneksi, Neuvostoliiton proletariaatin voimaan ja mahtavuuteen, sen sosialistisen rakennustyön menestykseen, sen Punaisen Armeijan järjestyneisyyden voimaan.

Näiden ja näiden tapaisten ehtojen yhdistelmä luo sen „hengähdyshetken“ kauden, joka on Neuvostojen Tasavallan nykyisen kansainvälisen aseman luonteenomainen piirre.

3. Vallankumouksen „kansallisten“ ja internationalististen tehtävien yhtenäisyys ja erottamattomuus

Kolmas kysymys. Kolmas kysymys koskee tämän tai tuon maan proletaarisen vallankumouksen „kansallisten“ ja internationalististen tehtävien probleemia. Puolue lähtee siitä, että Neuvostoliiton proletariaatin „kansalliset“ ja internationalistiset tehtävät sulautuvat yhteen kaikkien maiden proletaarien kapitalismista vapauttamisen yhden yleisen tehtävän kanssa, että sosialismin rakentamisen edut meidän maassamme sulautuvat kokonaan ja täydellisesti yhteen kaikkien maiden vallankumouksellisen liikkeen etujen kanssa sosialistisen vallankumouksen voiton yhdeksi yleiseksi eduksi kaikissa maissa.

Kuinka olisi käynyt, elleivät kaikkien maiden proletaarit olisi olleet myötätuntoisia Neuvostojen Tasavallalle ja tukeneet sitä? Olisi tapahtunut interventio ja Neuvostojen Tasavallan murskaaminen.

Kuinka olisi käynyt, jos pääoman olisi onnistunut murskata Neuvostojen Tasavalta? Olisi koittanut mitä mustimman taantumuksen aikakausi kaikissa kapitalistisissa maissa ja siirtomaissa, olisi alettu kuristaa työväenluokkaa ja sorrettuja kansoja, olisi hävitetty kansainvälisen kommunismin asemat.

Kuinka käy, jos kaikkien maiden proletaarien myötätunto ja kannatus Neuvostojen Tasavaltaa kohtaan tulee voimistumaan ja kasvamaan? Se helpottaa ratkaisevalla tavalla sosialismin rakennustyötä Neuvostoliitossa.

Kuinka käy, jos sosialistisen rakennustyön saavutukset Neuvostoliitossa tulevat kasvamaan? Se parantaa ratkaisevalla tavalla kaikkien maiden proletaarien vallankumouksellisia asemia niiden taistelussa pääomaa vastaan, horjuttaa kansainvälisen pääoman asemia sen taistelussa proletariaattia vastaan ja nostaa maailman proletariaatin mahdollisuudet korkeammalle tasolle.

Mutta tästä seuraa, että Neuvostoliiton proletariaatin edut ja tehtävät kietoutuvat ja sitoutuvat erottamattomasti yhteen vallankumouksellisen liikkeen etujen ja tehtävien kanssa kaikissa maissa ja, päinvastoin, kaikkien maiden vallankumouksellisten proletaarien tehtävät sitoutuvat erottamattomasti yhteen Neuvostoliiton proletaarien tehtävien ja saavutusten kanssa sosialistisen rakennustyön rintamalla.

Sen vuoksi tämän tai tuon maan proletaarien „kansallisten“ tehtävien asettaminen vastakkain internationalististen tehtävien kanssa merkitsee mitä syvimmän virheen tekemistä politiikassa.

Tämän vuoksi se, että Neuvostoliiton proletaarien into ja kiihko taistelussa sosialistisen rakennustyön rintamalla kuvataan „kansallisen sulkeutuneisuuden“ ja „kansallisen rajoittuneisuuden“ merkiksi, kuten oppositiolaisemme toisinaan tekevät, merkitsee järkensä menettämistä tai lapsellisuuteen lankeamista.

Tämän vuoksi se, että lujitetaan yhden maan proletaarien etujen ja tehtävien yhteisyyttä ja erottamattomuutta kaikkien maiden proletaarien etujen ja tehtävien kanssa, on kaikkien maiden proletaarien vallankumouksellisen liikkeen voiton varmin tie.

Juuri tämän vuoksi proletaarisen vallankumouksen voitto yhdessä maassa ei ole itsetarkoitus, vaan keino

ja tuki vallankumouksen kehittämiseksi ja voitolle kaikissa maissa.

Tämän vuoksi sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa merkitsee kaikkien maiden proletaarien yhteisen asian ajamista, voiton takomista pääomasta ei vain Neuvostoliitossa, vaan myös kaikissa kapitalistisissa maissa, sillä vallankumous Neuvostoliitossa on maailmanvallankumouksen osa, sen alku ja sen kehittämisen tukikohta.

4. Sosialismin rakentamista koskevan kysymyksen historiaa

Neljäs kysymys. Neljäs kysymys koskee käsiteltävänä olevan kysymyksen historiaa. Oppositio uskottelee, että kysymys sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa asetettiin puolueessamme ensi kerran vuonna 1925. Joka tapauksessa Trotski sanoi suoraan XV konferenssissa: „Miksi vaaditaan sosialismin yhdessä maassa rakentamisen teoreettista tunnustamista? Mistä tällainen perspektiivi on ilmaantunut? Minkä vuoksi ei kukaan nostanut tätä kysymystä ennen vuotta 1925?“.

Tämän mukaan siis puolueessamme ei nostettu tätä kysymystä ennen vuotta 1925. Tämän mukaan vain Stalin ja Buharin nostivat tämän kysymyksen puolueessa ja nostivat sen vuonna 1925.

Onko se totta? Ei, se ei ole totta.

Minä väitän, että kysymyksen sosialistisen talouden rakentamisesta yhdessä maassa nosti puolueessa ensi kerran Lenin jo vuonna 1915. Minä väitän, että se oli juuri Trotski, joka vastusti silloin Leniniä. Minä

vaitän, että sen jälkeen, siis vuoden 1915 jälkeen, on kysymystä sosialistisen talouden rakentamisesta yhdessä maassa käsitelty monesti meidän lehdistösämme ja puolueessamme.

Tarkastelkaamme tosiasioita.

a) Vuosi 1915. Leninin kirjoitus bolshevikkien pää-äänenkannattajassa („Sotsial-Demokratissa“¹¹): „Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta“. Näin sanoo Lenin tässä kirjoituksessaan:

„Mutta itsenäisenä tunnukseksi maailman Yhdysvaltojen tunnus olisi tuskin oikea ensiksikin siksi, että se sulautuu yhteen sosialismin kanssa; toiseksi siksi, että se voisi synnyttää virheellisen käsityksen sosialismin voiton mahdottomuudesta yhdessä maassa ja tämän maan suhteesta muihin maihin.

Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti, pakkoluovutettuaan kapitalistit ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon*, nousisi muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat nostattaen niiden keskuudessa kapinan kapitalisteja vastaan ja esiintyen tarpeen vaatiessa jopa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan“... Sillä „kansakuntien vapaa yhteenliittyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman enemmän tai vähemmän pitkäaikaista sosialististen tasavaltojen sitkeää taistelua jälkeensä jääneitä valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Ja tässä on Trotskin vastaväite, joka on esitetty samana vuonna 1915 Trotskin johtamassa „Nashe Slovo“ lehdessä¹²:

* Alleviivaus minun. J. St.

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“. Tästä „Sotsial-Demokrat“ (bolshevikien pää-äänenkannattaja vuonna 1915, jossa Leninin mainittu kirjoitus julkaistiin. *J. St.*) teki sen johtopäätöksen, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdollinen ja ettei siis proletariaatin diktatuurin ehdoksi jokaisessa erillisessä valtiossa tarvitse katsoa Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista... Se, ettei ainoakaan maan pidä taistelussaan „odottaa“ toisia, on alkeellinen totuus, jonka toistaminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, jotta rinnakkaisen kansainvälisen toiminnan aatetta ei vaihdettaisi odottelevan kansainvälisen toimettomuuden aatteeseen. Muita odottamatta me aloitamme taistelun ja jatkamme sitä kansallisella maaperällä täysin varmoina siitä, että meidän aloittemme antaa sysäyksen taistelulle muissa maissa; mutta ellei tätä tapahtuisi, niin olisi toivotonta luulla — sitä todistaa niin historian kokemus kuin teoreettiset näkökohdatkin, — että esimerkiksi **vallankumouksellinen Venäjä** voisi pitää puoliaan **vanhoillista Eurooppaa** vastaan tai **sosialistinen Saksa** voisi **pysyä eristettynä kapitalistisessa maailmassa**. Yhteiskunnallisen vallankumouksen perspektiivien tarkasteleminen kansallisissa puitteissa merkitsisi sen samaisen kansallisen rajoittuneisuuden uhriksi joutumista, joka muodostaa sosialipatriotismin olemuksen“ * (*Trotski, „1917“, III osa, I kirja, s. 89—90.*)

Kuten näette, kysymyksen „sosialistisen tuotannon järjestämisestä“ Lenin asetti jo vuonna 1915, Venäjän porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aattona, imperialistisen sodan kaudella, jolloin kysymys porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kasvamisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi oli ajankohtainen kysymys.

Kuten näette, Leniniä vastaan väitti silloin nimenomaan juuri Trotski, joka ilmeisesti tiesi, että Leninin kirjoituksessa on kysymys „sosialismin voitosta“ ja

* Alleviivaus minun. *J. St.*

„sosialistisen tuotannon yhdessä maassa järjestämisen“ mahdollisuudesta.

Kuten näette, syytöksen „kansallisesta rajoittuneisuudesta“ Trotski esitti ensi kerran jo vuonna 1915, ja tätä syytöstä ei oltu kohdistettu Staliniä tai Buharinia vastaan, vaan se oli kohdistettu Leniniä vastaan.

Nykyään Zinovjev laskee tämän tästä liikkeelle naurettavia syytöksiä „kansallisesta rajoittuneisuudesta“. Mutta hän ei nähtävästi käsitä, että siten hän toistaa ja palauttaa ennalleen Trotskin väitteen, joka oli suunnattu Leniniä ja Leninin puoluetta vastaan.

b) Vuosi 1919. Leninin kirjoitus „Talous ja politiikka proletariaatin diktatuurin kaudella“. Lenin kirjoittaa tässä kirjoituksessaan:

„Valehdelkoot ja parjatkoot kaikkien maiden porvarit ja heidän julkiset ja salaiset avustajansa (II Internationalen „sosialistit“) kuinka paljon tahansa, niin epäilemättömäksi jää: proletariaatin diktatuurin taloudellisen perusprobleemin kannalta kommunismin voitto kapitalismista meillä on taattu. Koko maailman porvaristo raivoaa ja riehuu bolshevismia vastaan, järjestää sotilaallisia maahanhyökkäyksiä, salaliittoja y.m. bolshevikkeja vastaan juuri sen vuoksi, että se käsittää mainiosti meidän voittomme kiertämättömyyden yhteiskunnallisen talouden uudestijärjestämisessä, ellei meitä nujerreta sotavoimalla. Mutta sillä tavalla sen ei onnistu meitä nujertaa“ * (kts. XXIV osa, s. 510).

Kuten näette, tässä Leninin kirjoituksessa on puhe „proletariaatin diktatuurin taloudellisesta probleemista“, „yhteiskunnallisen talouden uudestijärjestämisestä“ „kommunismin voiton“ suuntaan. Mutta mitä on „proletariaatin diktatuurin taloudellinen problemi“ ja „yhteiskunnallisen talouden uudestijärjestäminen“

* Alleviivaus minun. J. St.

proletariaatin diktatuurin aikana? Se ei ole mitään muuta kuin sosialismin rakentamista yhdessä maassa, meidän maassamme.

c) Vuosi 1921. Leninin kirjanen „Elintarvikevevosta“¹³. Tunnettu väittäjä siitä, että me voimme rakentaa „taloutemme sosialistisen perustan“ ja meidän on se rakennettava (kts. „Elintarvikevevosta“).

d) Vuosi 1922. Toveri Leninin puhe Moskovan Neuvostossa, jossa hän puhui siitä, että „me olemme tuoneet sosialismin jokapäiväiseen elämään“, että „uuden talouspolitiikan Venäjältä tulee sosialistinen Venäjä“ (kts. XXVII osa, s. 366). Trotskin vastaväite on hänen „Jälkilauseessaan“ „Rauhan ohjelmaan“ vuonna 1922, jossa hän ei suoranaisesti viittaa siihen, että polemisoi Leniniä vastaan. Trotski sanoo tässä „Jälkilauseessa“:

„Eräistä lukijoista ehkä näyttäne, että Neuvostotasavaltamme lähes viisivuotinen kokemus on kumonnut sen „Rauhan ohjelmasa“ useaan kertaan toistuvan väitteen, että proletaarinen vallankumous ei voi tulla voitollisesti loppuunsaoritetuksi kansallisissa puitteissa. Mutta tällainen johtopäätös olisi perusteeton. Se tosiasia, että työläisten valtio on pysynyt pystyssä koko maailmaa vastaan yhdessä, vieläpä takapajuisessa maassa, on todistuksena proletariaatin valtavasta voimasta, joka muissa, edistyneemmissä, sivistyneemmissä maissa kykenee saamaan aikaan todella ihmeitä. Mutta vaikka olemmekin saaneet pidetyksi puolemme poliittisessa ja sotilaallisessa suhteessa valtiona, me emme ole päässeet sosialistisen yhteiskunnan luomiseen, emme lähellekään sitä. Vallankumouksellisen ja valtiollisen itsesäilytyksen puolesta käyty taistelu on aiheuttanut tänä kautena tuotantovoimain tavattoman laskun; sosialismi taas on mahdollinen vain niiden kasvun ja kukoistuksen pohjalla. Kauppaneuvottelut porvarillisten valtioiden kanssa, toimilupasopimukset, Genuan konferenssi y.m. ovat kyllin selvä todistus eristetyn

sosialistisen rakennustyön mahdottomuudesta kansallis-valtiollisissa puitteissa... Sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta sen jälkeen, kun proletariaatti on voittanut Euroopan tärkeimmissä maissa“ * (Trotski, „1917“, III osa, I kirja, s. 92—93).

Ketä vastaan Trotski tässä puhuu „eristetyn sosialistisen rakennustyön mahdottomuudesta kansallis-valtiollisissa puitteissa“? Ei tietenkään Stalina tai Buharinia vastaan. Trotski puhuu tässä toveri Leniniä vastaan, eikä hän vastusta Leniniä jossain muussa kysymyksessä, vaan pääkysymyksessä — „sosialistisen rakennustyön“ mahdollisuudesta „kansallis-valtiollisissa puitteissa“.

e) Vuosi 1923. Leninin kirjanen „Osuustoiminnasta“, joka on hänen poliittinen testamenttinsa. Lenin sanoo tässä kirjasessa:

„Todellakin, valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonien pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e.— eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, johon me ennen suhtauduimme yliolkaisesti, kuten kaupusteluhommaan ainakin, ja johon meillä on määrättyssä mielessä oikeus suhtautua nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? Se ei ole vielä sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää sen rakentamiseksi“ * (kts. XXVII osa, s. 392).

Eiköhän ole vaikea sanoa selvemmin.

Trotskilla käy niin, että „sosialistinen rakennustyö kansallis-valtiollisissa puitteissa“ on mahdotonta. Mutta

* Alleviivaus minun. J. St.

Lenin väittää, että meillä, siis Neuvostoliiton proletariaatilla, on nyt, proletariaatin diktatuurin kaudella, „**kaikki**, mikä on välttämätöntä ja riittävää“ „täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten“. Mielenpiteiden vastakkaisuus on täydellinen.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Kuten näette, kysymys sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa nostettiin siis puolueessamme jo vuonna 1915, ja sen nosti Lenin itse, jota vastaan tässä kysymyksessä väitteli nimenomaan juuri Trotski syyttäen Leniniä „kansallisesta rajoittuneisuudesta“.

Kuten näette, siitä lähtien tämä kysymys ei ole joutunut pois puolueemme työn päiväjärjestyksestä aina toveri Leninin kuolemaan asti.

Kuten näette, muodossa taikka toisessa Trotski on moneen kertaan herättänyt tämän kysymyksen polemisoiden peitetysti, mutta aivan selvästi toveri Leniniä vastaan, ja joka kerta Trotski on käsitellyt tätä kysymystä Leniniä ja leninismiä vastaan eikä Leninin ja leninismin hengessä.

Kuten näette, Trotski suorastaan valehtelee väittäessään, että kysymystä sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa ei kukaan ole nostanut ennen vuotta 1925.

5. Sosialismin rakentamista koskevan kysymyksen erikoisen tärkeä merkitys Neuvostoliitossa nykyhetkellä

Viides kysymys. Viides kysymys koskee sosialismin rakentamistehtävän ajankohtaisuuden probleemia nykyhetkellä. Minkä vuoksi kysymys sosialis-

min rakentamisesta on saanut erikoisen ajankohtaisen luonteen juuri nyt, juuri viime aikoina? Minkä vuoksi esimerkiksi vuosina 1915, 1918, 1919, 1921, 1922 ja 1923 kysymystä sosialismin rakentamisesta Neuvostoliitossa käsiteltiin aika-ajoin, erinäisissä kirjoituksissa, mutta vuosina 1924, 1925 ja 1926 tämä kysymys on saanut erikoisen huomattavan sijan puolueemme käytännöllisessä työssä? Mistä tämä on johtunut?

Se on johtunut mielestäni kolmesta perussyystä.

Ensinnäkin siitä, että viime vuosina on vallankumouksen vauhti muissa maissa hidastunut, on koittanut niin sanottu „kapitalismin osittainen vakaantuminen“. Tästä herää kysymys — eikö kapitalismin osittainen vakaantuminen johda meidän maassamme sosialismin rakentamisen mahdollisuuden heikkenemiseen tai jopa häviämiseenkin? Tästä johtuu kasvava mielenkiinto kysymykseen sosialismin ja sosialistisen rakennustyön tulevaisuudesta meidän maassamme.

Toiseksi siitä, että me olemme ottaneet käyttöön uuden talouspolitiikan, sallineet yksityispääoman ja suorittaneet eräänlaisen perääntymisen voidaksemme ryhmittää voimat uudestaan ja lähteä sitten hyökkäykseen. Tästä herää kysymys — eikö uuden talouspolitiikan käytäntöönottaminen voi vaikuttaa heikentävästi sosialistisen rakennustyön mahdollisuuksiin maassamme? Tämä on uusi lähde kasvavalle mielenkiinnolle kysymykseen sosialistisen rakennustyön mahdollisuudesta meidän maassamme.

Kolmanneksi siitä seikasta, että me voitimme kansalaissodan, karkoitimme interventit ja valloitimme „hengähdyshetken“ sodasta, turvasimme rauhan ja rauhankauden, joka muodostaa suotuisat olosuhteet

sitä varten, että voidaan poistaa taloudellinen rappio, palauttaa kuntoon maan tuotantovoimat ja ryhtyä uuden talouden rakentamiseen maassamme. Tästä herää kysymys—mihin suuntaan talouttamme on rakennettava, sosialismin suuntaan vaiko johonkin muuhun suuntaan? Tästä herää kysymys—jos tehdään rakennustyötä sosialismin suuntaan, niin onko meillä perustaa luottaa siihen, että meillä on mahdollisuus rakentaa sosialismia uuden talouspolitiikan ja kapitalismin osittaisen vakaantumisen oloissa? Tästä johtuu koko puolueen ja koko työväenluokan valtava mielenkiinto kysymykseen sosialistisen rakennustyön kohtalosta maassamme. Tästä johtuvat erilaiset vuotuiset laskelmat, joita puolueen ja Neuvostovallan elimet suorittavat sosialististen talousmuotojen ominaispainon kasvun kannalta teollisuuden, kaupan ja maanviljelyksen alalla.

Siinä ovat ne kolme perussyötä, jotka puhuvat siitä, että sosialismin rakentamista koskevasta kysymyksestä on tullut puolueellemme ja proletariaatillemme samoin kuin Kominternillekin mitä ajankohdaisiin kysymys.

Oppositio on sitä mieltä, että kysymys sosialismin rakentamisesta Neuvostoliitossa on vain teoreettisesti mielenkiintoinen. Asia ei ole niin. Se on mitä suurin erehdys. Kysymyksen tuollainen käsittäminen voi johtua vain opposition täydellisestä irtautuneisuudesta puolueemme käytännöllisestä työstä, meidän taloudellisesta rakennustyöstämme, meidän osuustoinnallisesta rakennustyöstämme. Kysymyksellä sosialismin rakentamisesta nykyään, jolloin me olemme poistaneet taloudellisen rappion, palauttaneet teolli-

suuden kuntoon ja astuneet koko kansantalouden uudella teknillisellä perustalla uudestijärjestämisen vaiheeseen, — kysymyksellä sosialismin rakentamisesta on nykyään valtava käytännöllinen merkitys. Mihin suuntaan on vietävä asioita taloudellisessa rakennustyössä, mihin suuntaan on rakennettava, mitä on rakennettava, minkälaisia ovat rakennustyömme perspektiivit, — ne ovat kaikki sellaisia kysymyksiä, joita ratkaisematta rehelliset ja harkitsevaiset talousmiehet eivät voi ottaa askeltakaan eteenpäin, jos he tahtovat suhtautua rakennustyön asiaan todella tietoisesti ja harkitsevaisesti. Teemmekö me rakennustyötä valmistellaksemme maaperän porvarilliselle demokratialle vaiko rakentaaksemme sosialistisen yhteiskunnan, — siinä on nykyään rakennustyömme ydin. Onko meillä mahdollisuus rakentaa sosialistinen talous nyt, uuden talouspolitiikan oloissa, kapitalismin osittaisen vakaantumisen aikana, — se on nykyään puolue- ja neuvostotyömme tärkeimpiä kysymyksiä.

Lenin vastasi tähän kysymykseen **myöntävästi** (kts. esimerkiksi hänen kirjastaan „Osuustoiminnasta“). Puolue vastasi tähän kysymykseen **myöntävästi** (kts. VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselmaa). Entä oppositio? Sanoin jo, että oppositio vastaa tähän kysymykseen **kieltävästi**. Selostuksessani NKP(b):n XV konferenssissa minä jo sanoin ja nyt täällä minun on pakko toistaa, että Trotski, oppositio-
blokin johtaja, lausui tunnetussa vetoomuksessaan oppositiolaisille aivan äskettäin, syyskuussa vuonna 1926, että „teoriaa sosialismista yhdessä maassa“ hän pitää „kansallisen rajoittuneisuuden teoreettisena

puolusteluna“ (kts. Stalinin selostus NKP(b):n XV konferenssissa¹⁴).

Verratkaa tätä lainausta Trotskilta (v. 1926) hänen kirjoitukseensa vuonna 1915, jossa hän, poleemisoiden Leninin kanssa kysymyksestä sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa, asetti ensi kerran kysymyksen toveri Leninin ja leniniläisten „kansallisesta rajoittuneisuudesta“,— ja te ymmärrätte, että kysymyksessä sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa Trotski on jäänyt vanhalle, sosialidemokraattisen kieltämisen kannalleen.

Juuri tämän vuoksi puolue sanoo, että trotskilaisuus on sosialidemokraattinen poikkeama puolueessamme.

6. Vallankumouksen perspektiiveistä

Kuudes kysymys. Kuudes kysymys koskee proletaarisen vallankumouksen perspektiivien probleemia. Puheessaan puolueen XV konferenssissa Trotski sanoi: „Lenin laski, että 20 vuodessa me emme mitenkään voi rakentaa sosialismia, meidän talonpoikaismaamme jälkeenjääneisyyden vuoksi me emme voi rakentaa sitä edes 30 vuodessa. Sanokaamme 30—50 vuotta vähimmäismääränä“.

Minun on sanottava tässä, toverit, että tällä Trotskin keksimällä perspektiivillä ei ole mitään yhteistä toveri Leninin perspektiivin kanssa vallankumouksesta Neuvostoliitossa. Muutaman minuutin kuluttua Trotski itse alkoi puheessaan taistella tätä perspektiiviä vastaan. Mutta se on jo hänen asiansa. Minun on kuitenkin sanottava, ettei Lenin eikä puolue voi vastata tuosta Trotskin keksimästä perspektiivistä ja

siitä johtuvista johtopäätöksistä. Se tosiasia, että kyhätyään tuon perspektiivin Trotski alkaa sitten puheessaan taistella tuota omaa kyhäystään vastaan,— tämä tosiasia puhuu vain siitä, että Trotski on sotkeutunut lopullisesti ja saattanut itsensä naurettavaan asemaan.

Lenin ei lainkaan sanonut, että „me emme mitenkään voi rakentaa sosialismia“ 30 tai 50 vuodessa. Todellisuudessa Lenin sanoi näin:

„10—20 vuotta oikeita suhteita talonpoikaiston kanssa ja voitto on turvattu maailman mitassa (proletaaristen vallankumousten viivästyessäkin, jotka kasvavat), muutoin 20—40 vuotta valkokaartilaisterrorin piinaa“ (kts. XXVI osa, s. 313).

Voidaanko tästä Leninin väittämästä tehdä sellainen johtopäätös, että me „emme mitenkään voi rakentaa sosialismia 20—30 tai 50 vuodessa“? Ei, ei voida. Tästä väittämästä voidaan tehdä vain seuraavat johtopäätökset:

a) kun meillä on oikeat suhteet talonpoikaiston kanssa, niin voitto (s.o. sosialismin voitto) on meille turvattu 10—20 vuodessa;

b) tämä voitto tulee olemaan voitto „maailman mitassa“ eikä vain voitto Neuvostoliitossa;

c) jos me emme tässä ajassa saavuta voittoa, niin se tulee olemaan merkinä siitä, että meidät on murskattu ja proletariaatin diktatuurin järjestelmän tilalle on tullut valkokaartilaisterrorin komento, joka voi jatkua 20—40 vuotta.

Voidaan tietysti yhtyä tai olla yhtymättä tähän Leninin väittämään ja siitä johtuviin johtopäätöksiin. Mutta sitä ei saa väaristellä, kuten Trotski tekee.

Mutta mitä merkitsee voitto „maailman mitassa“? Merkitseekö se sitä, että tällainen voitto on samaa kuin sosialismin voitto yhdessä maassa? Ei, ei merkitse. Teoksissaan Lenin erottaa tarkasti sosialismin voiton yhdessä maassa voitosta „maailman mitassa“. Puhuessaan voitosta „maailman mitassa“ Lenin tahtoo sanoa, että sosialismin saavutuksilla meidän maassamme, sosialistisen rakennustyön voitolla meidän maassamme on niin valtava kansainvälinen merkitys, ettei se (voitto) voi rajoittua meidän maahamme, vaan se tulee saamaan aikaan kaikissa kapitalistisissa maissa mahtavan liikkeen sosialismiin, ja vaikka tuo voitto ei sattuisikaan ajan puolesta yhteen proletarisen vallankumouksen voiton kanssa muissa maissa, niin se on joka tapauksessa paneva alun muiden maiden proletariin mahtavalle liikkeelle maailman vallankumouksen voittoon.

Sellainen on vallankumouksen perspektiivi Leninin mukaan, jos tarkoitetaan vallankumouksen voiton perspektiiviä, josta meillä puolueessa oikeastaan onkin kysymys.

Tämän perspektiivin sekoittaminen Trotskin perspektiiviin 30—50 vuodesta on Leninin parjaamista.

7. Kuinka kysymys on todellisuudessa

Seitsemäs kysymys. Olettakaamme niin, sanoo meille oppositio, mutta kenen kanssa on loppujen lopuksi parempi olla liitossa — maailman proletariaatin vaiko meidän maamme talonpoikaiston kanssa, kummalle on annettava etusija — maailman proletariaatille vaiko Neuvostoliiton talonpoikaistolle? Tällöin asia

kuvataan siten, että Neuvostoliiton proletariaatti muka seisoo ja sen edessä on kaksi liittolaista— maailman proletariaatti, joka on valmis viipymättä kukistamaan porvaristonsa, mutta odottaa meidän suosiollista suostumustamme, ja meidän talonpoikaistomme, joka on valmis auttamaan Neuvostoliiton proletariaattia, mutta ei ole täysin varma siitä, että Neuvostoliiton proletariaatti ottaa tuon avun vastaan. Tuo, toverit, on lapsellista kysymyksen asettamista. Tuollaisella kysymyksen asettamisella ei ole mitään yhteistä enempää vallankumouksen kulun kanssa meidän maassamme kuin myöskään niiden voimasuhteiden kanssa, jotka vallitsevat maailman kapitalismin ja sosialismin välillä käytävän taistelun rintamalla. Suokaa anteeksi, mutta siten voivat asettaa kysymyksen vain koulutyöt. Asia ei ole valitettavasti siten, kuin eräät oppositiolaiset sen meille kuvaavat. Eikä ole syytä epäillä, ettemmekö me ottaisi mielellämme vastaan apua kummaltakin taholta, jos se riippuisi vain meistä. Ei, todellisessa elämässä kysymys ei ole siten.

Kysymys on näin: koska maailman vallankumouksellisen liikkeen vauhti on hidastunut, sosialismin voittoa Länessä ei vielä ole, mutta Neuvostoliiton proletariaatti on vallassa, lujittaa tätä valtaa vuosi vuodelta, liittää ympärilleen talonpoikaiston perusjoukot, on saavuttanut jo suurta menestystä sosialistisen rakennustyön rintamalla ja lujittaa menestyksellisesti ystävyysiteitä kaikkien maiden proletaarien ja sorrettujen kansojen kanssa,—niin onko perustaa kieltää sitä, että Neuvostoliiton proletariaatti pystyy voittamaan oman porvaristonsa ja jatkamaan voittoa sosialismin rakentamista maassamme huolimatta siitä,

että olemme kapitalististen valtioiden ympäröimänä?

Siten on kysymys nykyään, tietenkin jos lähdetään sosialismin ja kapitalismin välisen taistelun rintamalla vallitsevasta todellisesta voimasuhteesta eikä mielikuvitelmosta, kuten oppositioblokki tekee.

Puolue vastaa tähän kysymykseen, että Neuvostoliiton proletariaatti pystyy tällaisissa oloissa voittamaan oman, „kansallisen“ porvaristonsa ja rakentamaan menestyksellisesti sosialistisen talouden.

Mutta oppositio taas sanoo, että:

„Ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion* tukea Venäjän työväenluokka ei voi pysyä vallassa eikä muuttaa väliaikaista herruuttaan pitkäaikaiseksi sosialistiseksi diktatuuriksi“ (kts. Trotski, „Vallankumouksemme“, s. 278).

Mutta minkälainen ajatus sisältyy tähän Trotskilta otettuun lainaukseen ja mitä merkitsee „Euroopan proletariaatin valtion tuki“? Se merkitsee, että ilman ennakoita tapahtuvaa proletariaatin voittoa Länessä, ilman sitä, että proletariaatti ennakoita valtaa vallan Länessä, Neuvostoliiton proletariaatti ei voi voittaa omaa porvaristoaan ja rakentaa sosialismia eikä se voi edes pysyä vallassakaan.

Siten on kysymys ja siinä on erimielisyyksiemme juuri.

Miten tämä Trotskin kanta eroaa menshevikki Otto Bauerin kannasta?

Valitettavasti ei mitenkään.

* Alleviivaus minun. J. St.

8. Voiton mahdollisuuksista

Kahdeksas kysymys. Olettakaamme niin, sanoo oppositio, mutta kummalla on suuremmat mahdollisuudet voittoon — Neuvostoliiton proletariaatilla vaiko maailman proletariaatilla?

„Voidaanko kuvitella“, sanoo Trotski puheessaan NKP(b):n XV konferenssissa, „että 30—50 vuoden kuluessa Euroopan kapitalismi tulee mätänemään, mutta proletariaatti osoittautuu kykenemättömäksi tekemään vallankumousta? Minä kysyn, miksi minun on otettava tuo olettaus, jota ei voida nimittää muuksi kuin perusteettoman synkän pessimismin olettamukseksi Euroopan proletariaatin suhteen?.. Minä väitän, että minulla ei ole minkäänlaista teoreettista tai poliittista perustaa luulla, että meidän on helpompi rakentaa sosialismi talonpoikaiston kanssa kuin Euroopan proletariaatin vallata valta“ (kts. Trotskin puhe NKP(b):n XV konferenssissa).

Ensinnäkin on ilman muuta heitettävä syrjään perspektiivi lamaannuksesta Euroopassa „30—50 vuoden kuluessa“. Ei kukaan ole velvoittanut Trotskia ottamaan lähtökohdakseen tuollaista proletaarisen vallankumouksen perspektiiviä Lännen kapitalistisissa maissa, jolla ei ole mitään yhteistä puolueemme perspektiivin kanssa. Trotski on itse sitonut itsensä tuohon keksittyyn perspektiiviin, ja hänen on itsensä vastattava sellaisen operation seurauksista. Minun mielestäni nuo aikamäärät on supistettava ainakin puolella, jos pidetään silmällä proletaarisen vallankumouksen todellista perspektiiviä Lännessä.

Toiseksi, Trotski päättelee ilman varauksia, että Lännen proletaareilla on paljon suurempia mahdollisuuksia maailman porvariston voittamiseen, joka on nyt vallassa, kuin Neuvostoliiton proletariaatilla oman,

„kansallisen“ porvaristonsa voittamiseen, joka poliittisesti on jo murskattu, viskattu pois kansantalouden hallitsevista asemista ja jonka taloudellisessa suhteessa on pakko perääntyä proletariaatin diktatuurin ja taloutemme sosialististen muotojen rynnistyksen edessä.

Olen sitä mieltä, että tuollainen kysymyksen asettaminen ei ole oikea. Olen sitä mieltä, että asettaessaan kysymyksen tuolla tavalla Trotski paljastaa itsensä perusteellisesti. Eivätkö menshevikit puhuneet meille lokakuussa 1917 aivan samaa, kun he huusivat kaikilta katoilta, että Lännen proletaareilla on paljon suuremmat mahdollisuudet porvariston kukistamiseen ja vallan valtaamiseen kuin Venäjän proletaareilla, jossa tekniikka on heikosti kehittynyttä ja proletariaatti vähälukuinen? Ja eikö ole tosiasia, että menshevikkien voivotteluista huolimatta Venäjän proletaareilla osoittautui lokakuussa 1917 olevan suuremmat mahdollisuudet vallan valtaamiseen ja porvariston kukistamiseen kuin Englannin, Ranskan tai Saksan proletaareilla? Eikö vallankumouksellisen taistelun käytäntö koko maailmassa ole osoittanut ja todistanut, että kysymystä ei saa asettaa sillä tavalla kuin Trotski sen asettaa?

Kysymystä, kenellä on suurimmat mahdollisuudet pikaiseen voittoon, ei voida ratkaista rinnastelemalla yhden maan proletariaattia muiden maiden proletariaattiin tai meidän maamme talonpoikaistoa muiden maiden proletariaattiin. Sellainen rinnastelu on lapsellista vertailuleikkiä. Kysymyksen, kenellä on suurimmat mahdollisuudet pikaiseen voittoon, ratkaisee realinen kansainvälinen tilanne, realiset voimasuhteet kapitalismin ja sosialismin välisen taistelun rinta-

malla. Voi käydä niin, että Lännen proletaarit voittavat porvaristonsa ja valloittavat vallan ennen kuin me ehdimme rakentaa taloutemme sosialistisen perustan. Se ei ole lainkaan mahdotonta. Mutta voi käydä niinkin, että Neuvostoliiton proletariaatin onnistuu rakentaa taloutemme sosialistinen perusta ennen kuin proletaarit Länessä kukistavat oman porvaristonsa. Tämäkään ei ole mahdotonta.

Kysymyksen ratkaisu pikaisen voiton mahdollisuuksista riippuu tässä kapitalismin ja sosialismin välisen taistelun rintamalla vallitsevasta realisesta tilanteesta ja vain siitä.

9. Käytännöllis-poliittiset erimielisyydet

Sellaisia ovat erimielisyyksiemme perustat.

Näistä perustoista johtuu käytännöllis-poliittisia erimielisyyksiä niin ulko- ja sisäpolitiikan alalla kuin myöskin varsinaisella puolue-alalla. Nämä erimielisyydet muodostavat yhdeksännen kysymyksen teeman.

a) Lähtien kapitalismin osittaisen vakaantumisen tosiasiaista puolue on sitä mieltä, että me elämme vallankumousten välistä kautta, että me kuljemme kapitalistisissa maissa vallankumoukseen ja kommunististen puolueiden perustehtävänä on raivata tie joukkojen keskuuteen, lujittaa yhteyttä joukkoihin, voittaa puolelleen proletariaatin joukkojärjestöt ja valmistaa työläisten laajat joukot tuleviin vallankumoussotteleuihin.

Mutta oppositio, ollen luottamatta vallankumouksemme sisäisiin voimiin ja peläten kapitalismin osit-

taista vakaantumista tosiasiana, joka voi saattaa turmioon meidän vallankumouksemme, katsoo (tai katsoi) mahdolliseksi kieltää kapitalismin osittaisen vakaantumisen tosiasian, katsoo (tai katsoi) lakon Englannissa¹⁵ kapitalismin vakaantumisen loppumisen merkiksi, mutta kun vakaantuminen kuitenkin osoittautui tosiasiaksi, niin oppositio sanoo, että sitä pahempi tosiasioille ja että voidaan siis hypätä tosiasioiden yli, minkä yhteydessä oppositio valttaa kirkuvilla tunnuksilla yhteisrintamataktiikan tarkistamisesta, erontekemisestä Lännen ammatillisesta liikkeestä j.n.e.

Mutta mitä merkitsee olla piittaamatta tosiasioista, asioiden objektiivisesta kulusta? Se merkitsee, että poistutaan tieteen maaperältä ja astutaan puoskaroinnin maaperälle.

Siitä johtuu oppositioblokin seikkailumaisuus politiikassa.

b) Puolue, lähtien siitä, että teollistaminen on sosialistisen rakennustyön perustie ja että sosialistisen teollisuuden tärkeimpinä markkinoina ovat maamme sisäiset markkinat, on sitä mieltä, että teollistamisen on tapahduttava talonpoikaiston perusjoukkojen (työläisistä puhumattakaan) aineellisen aseman jatkuvan parantamisen pohjalla, että liittoyhteyden teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä, proletariaatin ja talonpoikaiston välillä ja proletariaatin johdon tässä liitossa on oltava rakennustyömme voiton ja, kuten Lenin sanoo, „Neuvostovallan a ja o“¹⁶ ja että tämän yhteydessä meidän politiikkamme yleensä, muun muassa veropolitiikkamme ja hintapolitiikkamme, on rakennettava siten, että se ottaisi varteen tämän liittoyhteyden edut.

Mutta oppositio, ollen luottamatta mahdollisuuteen, että talonpoikaisto voidaan saada mukaan sosialismin rakentamiseen ja ajatellen nähtävästi, että teollistaminen voidaan toteuttaa talonpoikaiston perusjoukkojen vahingoksi, luisuu teollistamisen kapitalististen menetelmien polulle, jonka mukaan talonpoikaisto katsotaan proletaarisen valtion puolelta „siirtomaaksi“, „riiston“ kohteeksi, ja ehdottaa sellaisia teollistamismenetelmiä (talonpoikaiston veropuristuksen voimistamista, teollisuustavaroiden tehtaanhintojen kohottamista j.n.e.), jotka saattavat vain vahingoittaa teollisuuden liittoyhäteyttä talonpoikaistalouden kanssa, horjuttaa talonpoikaisköyhälistön ja keskitalonpojan taloudellista asemaa ja murtaa teollistamisen perustat.

Tästä johtuu opposition kielteinen suhtautuminen proletariaatin ja talonpoikaiston välisen liiton aatteesen ja proletariaatin hegemoniaan tässä liitossa, — suhtautuminen, joka on ominaista sosialidemokratialle.

c) Me lähdemme siitä, että puolue, kommunistinen puolue, on proletariaatin diktatuurin tärkein välikappale, että yhden puolueen johto, puolueen, joka ei jaa eikä saa jakaa tätä johtoa muiden puolueiden kanssa, on se perusehto, jota ilman vähääkään vahva ja kehittynyt proletariaatin diktatuuri on mahdoton. Tämän vuoksi me katsomme ryhmien olemassaolon puolueemme sisällä sallimattomaksi, sillä on itsestään selvää, että järjestyneiden ryhmien olemassaolo puolueen sisällä johtaa yhtenäisen puolueen paloitteluun rinnakkaisiksi järjestöiksi, uuden puolueen tai uusien puolueiden itujen ja solujen muodostamiseen maassa ja siis proletariaatin diktatuurin hajottamiseen.

Mutta oppositio, esiintymättä avoimesti näitä toteamia vastaan, lähtee kuitenkin käytännöllisessä toiminnassaan puolueen yhtenäisyyden heikentämisen välttämättömyydestä, ryhmävapauden välttämättömyydestä puolueen sisällä ja siis — välttämättömyydestä valmistella aineksia uutta puoluetta varten.

Tästä johtuu hajoituspolitiikka oppositioblokin käytännöllisessä toiminnassa.

Tästä johtuvat oppositioblokin ne voivotukset puolueessa vallitsevan „komennon“ johdosta, jotka itse asiassa ovat heijastusta maan ei-proletaaristen aineiden vastalauseista proletariaatin diktatuurin järjestelmää vastaan.

Tästä johtuu kysymys kahdesta puolueesta.

Sellainen on, toverit, meidän ja opposition välisten erimielisyyksien yleissumma.

IV

OPPOSITIO TOIMINNASSA

Siirtykäämme nyt tarkastelemaan kysymystä, millä tavalla nämä erimielisyydet ovat ilmenneet käytännöllisessä toiminnassa.

Siis, minkälainen on meidän oppositiomme ollut käytännöllisessä toiminnassaan, taistelussaan puoluetta vastaan?

Tunnettua on, että oppositio ei ole puuhailut vain meidän puolueessamme, vaan myöskin Kominternin muissa jaostoissa, esimerkiksi Saksassa, Ranskassa j.n.e. Siksi kysymys on asetettava näin: minkälaista on todellisuudessa ollut opposition ja sen seuraajien

käytännöllinen toiminta NKP(b):ssa samoin kuin Kominternin muissakin jaostoissa?

a) **Opposition ja sen seuraajien käytännöllinen toiminta NKP(b):ssa.** Oppositio aloitti „toimintansa“ siitä, että nosti puoluetta vastaan mitä raskaampia syytöksiä. Oppositio sanoi, että puolue „luisuu opportunistin raitelle“. Oppositio väitti, että puolueen politiikka „käy ristiin vallankumouksen luokkalinjan kanssa“. Oppositio väitti, että puolue rappeutuu ja kulkee thermidoriin. Oppositio sanoi, että meidän valtiomme „ei ole likimainkaan proletaarinen valtio“. Tämä kaikki on lausuttu opposition edustajain avoimissa julkiläusumissa ja puheissa (Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean heinäkuun täysistunnossa 1926) tai opposition maanalaisissa asiakirjoissa, joita sen kannattajat levittivät.

Mutta nostaessaan puoluetta vastaan näitä raskaita syytöksiä oppositio valmisteli siten maaperää uusien rinnakkaisten solujen järjestämiselle puolueen sisällä, puolueen uuden rinnakkaisen keskuksen järjestämiselle, uuden puolueen luomiselle. Eräs opposition kannattaja herra Ossovski sanoi kirjoituksissaan suoraan, että olemassaoleva puolue, meidän puolueemme, puolustaa kapitalistien etuja, minkä vuoksi on järjestettävä uusi puolue, „puhtaasti proletaarinen puolue“, joka olisi olemassa ja toimisi nykyisen puolueen rinnalla.

Oppositio voi sanoa, ettei se ole vastuussa Ossovskin kannasta. Mutta se ei ole totta. Se on kokonaan ja täydellisesti vastuussa herra Ossovskin „toiminnasta“. On tunnettua, että Ossovski on julkisesti lukenut itsensä opposition kannattajiin kuuluvaksi, mitä oppo-

sitio ei ole kertaakaan yrittänyt vastustaa. Tunnettua myös on, että Keskuskomitean heinäkuun täysistunnossa Trotski puolusti Ossovskia toveri Molotovia vastaan. Tunnettua vihdoinkin on, että huolimatta puolueen yksimielisestä mielipiteestä Ossovskia vastaan oppositio äänesti Keskuskomiteassa Ossovskin puolueesta erottamista vastaan. Kaikki tämä puhuu siitä, että oppositio on ottanut itselleen moraalisen vastuun Ossovskin „toiminnasta“.

Johtopäätös: opposition käytännöllinen toiminta NKP(b):ssa on saanut ilmauksensa Ossovskin kannassa, hänen kannassaan uuden puolueen perustamisen välttämättömyydestä maassamme NKP(b):n rinnalle ja sitä vastaan.

Ja muuten ei voinut käydäkään. Sillä joko tahi: joko oppositio, nostaessaan näitä raskaita syytöksiä puoluetta vastaan, itse ei uskonut näiden syytösten vakavuuteen ja nosti niitä vain mielenosoitusta varten, — ja siinä tapauksessa se johti työväenluokkaa harhaan, mikä on rikollista;

tahi oppositio uskoi ja uskoo edelleenkin syytöstensä vakavuuteen, — ja siinä tapauksessa sen täytyi pitää suuntaa ja se on todella pitänytkin suuntaa puolueen johtavien kaaderien nujertamiseen, uuden puolueen perustamiseen.

Sellainen on ollut oppositiomme hahmo sen käytännöllisessä toiminnassa puoluettamme vastaan vuoden 1926 lokakuuhun asti.

b) Opposition seuraajien käytännöllinen toiminta Saksan kommunistisessa puolueessa. Lähtien oppositiomme puoluetta vastaan nostamista syytöksistä ovat „ultravasemmistolaiset“ Saksassa herra Korschin

johdolla tehneet niistä „seuraavat“ johtopäätöksensä ja panneet pisteen i:n päälle. Tunnettua on, että Korsch, tuo „ultravasemmistolaisen“ ideologi Saksassa, väittää, että meidän sosialistinen teollisuutemme on „puhtaasti kapitalistista teollisuutta“. Tunnettua on, että Korsch nimittää meidän puoluettamme „kulakkisoiduksi“ puolueeksi ja Kominternia „opportunistiseksi“ järjestöksi. Tunnettua on edelleen, että tämän vuoksi Korsch saarnaa „uuden vallankumouksen“ välttämättömyyttä Neuvostoliitossa nykyään olevaa valtaa vastaan.

Oppositio voi sanoa, että se ei ole vastuussa Korschin kannasta. Mutta se ei ole totta. Oppositio on kokonaan ja täydellisesti vastuussa herra Korschin „toiminnasta“. Se, mitä Korsch puhuu, on luonnollinen johtopäätös niistä olettamuksista, joita oppositiomme johtajat opettavat kannattajilleen tunnettujen puoluetta vastaan suunnattujen syytösten muodossa. Sillä jos puolue luisuu opportunismin raiteille, jos sen politiikka on ristiriidassa vallankumouksen luokkalinjan kanssa, jos se rappeutuu ja kulkee thermidoriin ja meidän valtiomme „ei ole likimainkaan proletaarinen valtio“, niin siitä voi olla vain yksi johtopäätös — uusi vallankumous „kulakkisoidunutta“ valtaa vastaan. Sitä paitsi on tunnettua, että „ultravasemmistolaiset“ Saksassa, heidän joukossaan myös veddingiläiset¹⁷, äänestivät Korschin puolueesta erottamista vastaan ottaen siten itselleen moraalisen vastuun Korschin vastavallankumouksellisesta propagandasta. Ja kenpä ei tietäisi, että „ultravasemmistolaiset“ ovat NKP(b):ssa olevan opposition kannalla?

c) **Opposition seuraajien käytännöllinen toiminta Ranskassa.** Samaa tulee sanoa opposition seuraajista Ranskassa. Tarkoitan Souvarine'ia ja hänen ryhmäänsä, joka toimii tunnetussa aikakauslehdessä Ranskassa. Lähtien niistä olettamuksista, joita oppositiomme on esittänyt puoluetta vastaan nostamissaan syytöksissä, Souvarine tulee siihen johtopäätökseen, että vallankumouksen perusvihollinen on puoluebyrokratia, puolueemme ylin johtoryhmä. Souvarine väittää, että „pelastus“ on vain uudessa vallankumouksessa puolueen ja vallan kokoonpanoon kuuluvaa ylintä johtoryhmää vastaan, uudessa vallankumouksessa ennen kaikkea NK(b):n Keskuskomitean Sihteeristöä vastaan. Siellä, Saksassa — „uusi vallankumous“ Neuvostoliiton nykyistä valtaa vastaan. Täällä, Ranskassa — „uusi vallankumous“ Keskuskomitean Sihteeristöä vastaan. Mutta kuinka tämä uusi vallankumous voidaan järjestää? Voidaanko se järjestää ilman erikoista puoluetta, joka olisi sopeutettu uuden vallankumouksen tarkoituserien mukaiseksi? Ei tietenkään. Siitä johtuu kysymys uuden puolueen muodostamisesta.

Oppositio voi sanoa, ettei se ole vastuussa Souvarine'in kyhäyksistä. Mutta se ei ole totta. Ensiksikin on tunnettua, että Souvarine ja hänen ryhmänsä ovat opposition kannattajia, erikoisesti sen trotskilaisen osan kannattajia. Toiseksi on tunnettua, että vielä aivan hiljattain oppositio suunnitteli herra Souvarine'in järjestämistä Ranskan kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajan toimituskuntaan. Tuo suunnitelma ei tosin onnistunut. Mutta se ei ollut oppositiomme vika, vaan sen onnettomuus.

Täten käy siis niin, että oppositio käytännöllisessä toiminnassaan, kun oppositiota ei oteta sellaisena, jollaiseksi se itse itsensä kuvailee, vaan sellaisena kuin se ilmenee toiminnan kulussa niin meillä Neuvostoliitossa kuin myöskin Ranskassa ja Saksassa, — käy siis niin, että käytännöllisessä toiminnassaan oppositio on joutunut välittömästi kysymykseen puolueemme nykyisten kaaderien nujertamisesta ja uuden puolueen muodostamisesta.

V

MISTÄ PROLETARIAATIN DIKTATUURIN VIHOLLISET YLISTÄVÄT OPPOSITIOTA

Mistä sosialidemokraatit ja kadetit ylistävät oppositiota?

Tai toisin sanoen, kenen mielialoja oppositio ilmaisee?

Olette varmaankin kiinnittäneet huomiota siihen, että niin sanottu „Venäjän kysymys“ on viime aikoina tullut Lännen sosialidemokraattisen ja porvarillisen lehdistön päivänpolttavaksi kysymykseksi. Onko se satunnaista? Ei tietenkään, se ei ole satunnaista. Sosialismin kasvu Neuvostoliitossa ja kommunistisen liikkeen kehitys Länessä eivät voi olla herättämättä mitä suurinta levottomuutta porvariston ja sen työväenluokan sisällä olevien asiamiesten, sosialidemokraattisten johtajien riveissä. Vedenjakaja vallankumouksen ja vastavallankumouksen välillä kulkee nyt toisten raivokkaan vihan ja toisten toverillisen ystävyyden linjaa suhteessa Neuvostoliiton proletaariseen puolueeseen. „Venäjän kysymyksen“ mitä valtavin

kansainvälinen merkitys on nykyään tosiasia, jota kommunismin viholliset eivät voi olla enää huomioimatta.

„Venäjän kysymyksen“ ympärillä on muodostunut kaksi rintamaa: Neuvostojen Tasavallan vihollisten rintama ja Neuvostojen Tasavallan uhrautuvaisten ystävien rintama. Mitä Neuvostojen Tasavallan viholliset tahtovat? He pyrkivät luomaan väestön laajojen joukkojen keskuudessa aatteellisia ja moraalisia edellytyksiä taistelulle proletariaatin diktatuuria vastaan. Mitä Neuvostojen Tasavallan ystävät tahtovat? He pyrkivät luomaan proletariaatin laajojen kerrosten keskuudessa aatteellisia ja moraalisia edellytyksiä Neuvostojen Tasavallan tukemiseksi ja puolustamiseksi.

Tarkastelkaamme nyt, mistä meidän oppositiotamme ylistävät sosialidemokraatit ja kadetit venäläisten porvarillisten emigranttien joukossa.

Kuulkaa, mitä sanoo esimerkiksi Paul Levi, tunnettu sosialidemokraattijohtaja Saksassa:

„Me olimme sitä mieltä, että työläisten erikoisedut, loppukädessä sosialismin edut, ovat ristiriidassa talonpoikaisen omistuksen olemassaolon kanssa, että työläisten ja talonpoikain etujen samaisuus on vain näennäisyys ja että Venäjän vallankumouksen edelleen kehittyminen kärjistää tätä ristiriitaa ja tekee sen ilmeisemmäksi. Etujen yhteisyyden aatetta me pidämme liittoaatteen muunnoksena. Jos marxilaisuudella yleensä on edes perustelun häivääkään, jos historia kehittyi dialektisesti, niin tämä ristiriita on lyövä hajalle liittoaatteen samoin kuin se on jo lyöty hajalle Saksassa... Meille, jotka tarkastelemme Neuvostoliiton tapahtumia syrjästä, Länsi-Euroopasta, on selvää: meidän miellpitemme sattuvat yhteen opposition mielipiteiden kanssa... Tosiasia on, että Venäjällä alkaa uudelleen itsenäinen, kapitalisminvastainen liike luokkataistelun merkeissä“ („Leipziger Volkszeitung“, heinäkuun 30 pnä 1926).

Se, että tässä sitaatissa on sekavuutta työläisten ja talonpoikain etujen „samaisuutta“ koskevassa kysymyksessä,— se on ilmeistä. Mutta se, että Paul Levi ylistää oppositiotamme sen taistelusta työläisten ja talonpoikain blokin aatetta vastaan, työläisten ja talonpoikain liiton aatetta vastaan,— se on myöskin epäilemätöntä.

Kuulkaa, mitä sanoo oppositiostamme tunnettu Dan, „Venäjän“ sosialidemokratian johtaja, niiden „venäläisten“ menshevikkien johtaja, jotka taistelevat kapitalismin palauttamiseksi Neuvostoliittoon:

„Nykyisen järjestelmän arvostelullaan, joka miltei sanasta sanaan kertaa sosialidemokratian antaman arvostelun, bolshevistinen oppositio valmistelee mieliä... sosialidemokratian myönteisen ohjelman vastaanottamista varten“.

Ja edelleen:

„Oppositio kasvattaa ei vain työläisjoukkojen keskuudessa, vaan myöskin työläiskommunistien keskuudessa sellaisten aatteiden ja mielialojen taimia, jotka taitavasti hoivattuina voivat kantaa sosialidemokraattisia hedelmiä“ („Sotsialistitsheski Vestnik“ № 17—18).

On kai selvää.

Ja kuunnelkaapa, mitä meidän oppositiostamme kirjoittaa Miljukovin vastavallankumouksellisen porvarillisen puolueen pää-äänenkannattaja „Poslednie Novosti“¹⁸:

„Tänään oppositio horjuttaa diktatuuria, jokainen opposition uusi julkaisu puhuu yhä „hirmuisempia“ sanoja, itse oppositio kehittyy yhä jyrkempien hyökkäysten suuntaan hallitsevaa järjestelmää vastaan, ja se on toistaiseksi riittävää sitä varten, jotta se voidaan ottaa kiitollisuudella vastaan äänitorvena poliittisesti tyytymättömän väestön laajoja kerroksia varten“ („Poslednie Novosti“ № 1990).

Ja edelleen:

„Kaikkein peloittavin vihollinen on Neuvostovallalle nyt se, joka ryömii sen luo huomaamattomasti, kietoo sen ympärille lonkeronsa kaikilta puolilta ja likvidoi sen ennen kuin se huomaa tulleensa likvidoiduksi. Juuri tätä tehtävää, joka on kiertämätön ja tarpeellinen valmistelukaudella, josta me emme ole vielä päässeet, täyttää neuvosto-oppositio“ („Poslednie Novosti“ t.v. elokuun 27 p:nä, № 1983).

Luulen, että selitykset ovat tässä tarpeettomia.

Ajan vähyyden vuoksi rajoitun vain näihin lainauksiin, vaikka voitaisiin esittää kymmeniä ja satoja samanlaisia lainauksia.

Tuollaisista asioista ylistävät oppositiotamme sosialidemokraatit ja kadetit.

Onko se satunnaista? Ei, se ei ole satunnaista.

Tästä näkyy, että oppositio ei kuvasta maamme proletariaatin mielialoja, vaan niiden ei-proletaaristen ainesten mielialoja, jotka ovat tyytymättömiä proletariaatin diktatuuriin, katkeroituneet proletariaatin diktatuurille ja odottavat kärsimättöminä sen hajoamista, sen kukistumista.

Näin muodoin oppositiomme ryhmäkuntalaisen taistelun logiikka on vienyt käytännössä siihen, että oppositiomme rintama on valautunut objektiivisesti yhteen proletariaatin diktatuurin vastustajien ja vihollisten rintaman kanssa.

Halusiko oppositio sitä? Nähtävästi se ei sitä halunnut. Mutta asia ei riipu siitä, mitä oppositio tässä haluaa, vaan siitä, mihin sen ryhmäkuntalainen taistelu objektiivisesti vie. Ryhmäkuntalaisen taistelun logiikka on eri henkilöiden halua voimakkaampi. Ja juuri sen vuoksi kävi niin, että opposition rin-

tama valautui käytännössä yhteen proletariaatin diktatuurin vastustajain ja vihollisten rintaman kanssa.

Lenin opetti meitä, että kommunistien perusvelvollisuus on proletariaatin diktatuurin puolustaminen ja lujittaminen. Mutta asia kääntyi sellaiseksi, että ryhmäkuntapolitiikkansa vuoksi oppositio on joutunut proletariaatin diktatuurin vastustajain leiriin.

Juuri tämän vuoksi me sanomme, että oppositio on tehnyt eron leninismistä myös käytännössä eikä vain teoriassa.

Eikä toisin voinut käydäkään. Voimasuhteet kapitalismin ja sosialismin välisen taistelun rintamalla ovat sellaiset, että työväenluokan riveissä nyt voi olla vain toinen kahdesta politiikasta: joko kommunismin politiikka tai sosialidemokratian politiikka. Opposition yritys asettua kolmannelle kannalle taistelun kärjistyessä Neuvostoliiton kommunistista puoluetta (bolshevikkeja) vastaan oli kiertämättä päätyvä siihen, että ryhmäkuntataistelun kulku sysäsi opposition leninismin vihollisten leiriin.

Niin tapahtuikin, kuten edellä esitetyistä tosiasioista näkyy.

Juuri tästä ylistävät oppositiota sosialidemokraatit ja kadetit.

VI

OPPOSITIOBLOKIN TAPPIO

Edellä puhuin siitä, että taistelussaan puoluetta vastaan oppositio käytti aseinaan mitä raskaimpia syytöksiä puoluetta vastaan. Sanoin, että käytännöllisessä toiminnassaan oppositio tuli puolueen hajoit-

tamista ja uuden puolueen muodostamista koskevan kysymyksen kynnykselle. Tästä johtuu kysymys — kuinka kauan opposition onnistui pysyä tuolla hajoituskannalla? Tosiasiat osoittavat, että sen onnistui pysyä tuolla kannalla kaikkiaan muutaman kuukauden ajan. Tosiasiat osoittavat, että tämän vuoden lokakuuhun tultaessa opposition oli pakko tunnustaa tappionsa ja perääntyä.

Mistä opposition perääntyminen johtui?

Opposition perääntyminen johtui mielestäni seuraavista syistä.

Ensinnäkin siitä, ettei oppositiolla osoittautunut olevan Neuvostoliitossa omaa poliittista armeijaa. On hyvin mahdollista, että uuden puolueen rakentaminen on viehättävä tehtävä. Mutta kun väittelyn jälkeen osoittautuu, ettei ole keistä uusi puolue voitaisiin rakentaa, niin on selvää, että perääntyminen on ainoa ulospääsy.

Toiseksi siitä, että ryhmäkuntataistelun kulussa opposition mukaan lyöttäytyi sekä meillä Neuvostoliitossa että ulkomailla kaikenlaisia likaisia aineksia, ja sosialidemokraatit ja kadetit alkoivat sitä kaikin tavoin ylistellä halventaen ja häväisten sitä työläisten edessä suudelmillaan. Oppositiolle jäi valittavaksi: joko ottaa nämä vihollisten ylistykset ja suudelmat vastaan ansaittuna, taikka tehdä jyrkkä käänös perääntymiseen, jotta opposition mukaan lyöttäytyneet likaiset perässäkulkijat olisivat karisseet siitä mekaanisesti pois. Perääntymällä ja myöntämällä perääntymisensä oppositio tunnusti, että toinen ulospääsy on sille ainoa hyväksyttävä ulospääsy.

Kolmanneksi siitä seikasta, että tilanne Neuvostoliitossa osoittautui paremmaksi kuin oppositio luuli ja puoluejoukot osoittautuivat tietoisemmiksi ja yhtenäisemmiksi kuin se saattoi oppositiosta näyttää taistelun alussa. Tietenkin, jos maassa olisi ollut pula, jos työläisten tyytymättömyys olisi kasvanut ja jos puolue olisi ilmaissut heikompaa yhtenäisyyttä, niin oppositio olisi lähtenyt toista tietä eikä olisi ryhtynyt perääntymään. Mutta tosiasiat osoittivat, että opposition laskelmat menivät myttyyn tälläkin alalla.

Siitä johtui opposition tappio.

Siitä johtui sen perääntyminen.

Opposition tappiossa on kolme vaihetta.

Ensimmäinen vaihe on opposition „ilmoitus“ loka-kuun 16 p:nä vuonna 1926. Tässä asiakirjassa oppositio luopui ryhmävapauden teoriasta ja käytännöstä sekä ryhmäkuntalaisista taistelumenetelmistä tunnustaen avoimesti ja selvästi virheensä tällä alalla. Ja oppositio luopui vielä muustakin. Koska se „ilmoituksessaan“ erottautui „työläisoppositiosta“ ja kaikenlaisista Korscheista ja Souvarine'eista, niin siten oppositio luopui myös niistä aatteellisista kannoistaan, jotka lähensivät sitä hiljattain näihin suuntiin.

Toinen vaihe on tosiasiallinen luopuminen niistä syytöksistä, joita oppositio oli hiljattain nostanut puoluetta vastaan. Täytyy tunnustaa ja, tunnustaen sen, täytyy tähdentää, että oppositio ei rohjennut NKP(b):n XV konferenssissa toistaa syytöksiään puoluetta vastaan. Kun verrataan Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean heinäkuun täysistunnon ja NKP(b):n XV konferenssin pöytäkirjoja toisiinsa, niin ei voida olla panematta merkille, että vanhoista

syytöksistä opportunistista, thermidorilaisuudesta, vallankumouksen luokkalinjalta luisumisesta j.n.e. ei ollut jäänyt jälkeäkään XV konferenssissa. Kun tämän lisäksi otetaan huomioon se seikka, että kokonainen joukko edustajia esitti oppositiolle kysymyksen entisistä syytöksistä ja että oppositio oli itsepintaisesti edelleenkin vaiti näiden suhteen, niin ei voida olla tunnustamatta, että oppositio oli asiallisesti luopunut entisistä syytöksistään puoluetta vastaan.

Voidaanko tämä seikka katsoa opposition tosiasialliseksi luopumiseksi eräistä aatteellisista kannoistaan? Voidaan ja pitää katsoa. Se on opposition taistelulipun tietoista kokoonkäärimistä oman tappionsa tosiasian vuoksi. Eikä muuten voinut käydäkään. Nuo syytökset oli nostettu uuden puolueen rakentamisen laskelmia silmälläpitäen. Mutta koska nuo laskelmat menivät myttyyn, niin myöskin syytösten täytyi ainakin tilapäisesti raueta.

Kolmas vaihe on opposition täydellinen eristys NKП(b):n XV konferenssissa. Täytyy panna merkille, että oppositio ei saanut XV konferenssissa ainoatakaan ääntä osoittautuen siten olevansa täydellisesti eristetty. Palauttakaapa mieleenne se melu ja hälinä, minkä oppositio nosti tämän vuoden syyskuun lopulla lähtiessään sotaretkelle, avoimelle sotaretkelle puoluetta vastaan, ja verratkaa tuota hälyä siihen tosiasiaan, että XV konferenssissa oppositio jäi, kuten sanotaan, ypö yksin, niin te käsitätte, ettei oppositiolle saatettu toivoa „parempaa“ tappiota.

Voidaanko kieltää sitä tosiasiaa, että oppositio todellisuudessa luopui syytöksistään puoluetta vastaan,

että huolimatta edustajain vaatimuksista se ei rojennut toistaa niitä XV konferenssissa?

Ei, ei voida, sillä se on tosiasia.

Minkä vuoksi oppositio lähti tälle tielle, minkä vuoksi se kääri lippunsa kokoon?

Siksi, että opposition aatteellisen lipun aukilevittäminen merkitsee ehdottomasti ja kiertämättömästi kahden puolueen teoriaa, kaikenlaisten Katzien, Korschien, Maslovien, Souvarine'ien ja muiden likaisien aineiden elvyttämistä, proletariaatinvastaisten voimain irtipäästämistä maassamme, ylistyksiä ja suudelmia sosialidemokratian ja maanpaossa olevien venäläisten liberaalisten porvarienvuolelta.

Opposition aatteellinen lippu tappaa oppositio, — siten on asia, toverit.

Tämän vuoksi, säilyäkseen lopulliselta mädäntymiseltä, oppositio oli pakko perääntyä ja viskata lippunsa pois.

Siinä on oppositioblokin tappion perusta.

VII

NKP(b):n XV KONFERENSSIN KÄYTÄNNÖLLINEN TARKOITUS JA MERKITYS

Minä lopetan, toverit. Minun on sanottava vielä vain muutama sana johtopäätöksistä NKP(b):n XV konferenssin päätösten tarkoituksen ja merkityksen kannalta.

Ensimmäinen johtopäätös on se, että konferenssi teki yhteenvedon XIV edustajakokouksen jälkeen käydystä puolueen sisäisestä taistelusta, antoi muodon puolueen oppositiosta saamalle voitolle ja eris-

tettyään opposition teki lopun siitä ryhmäkuntalaisesta mylläkästä, johon oppositio oli puolueemme vetänyt edellisellä kaudella.

Toinen johtopäätös on se, että konferenssi liitti puolueemme lujemmin kuin milloinkaan ennen yhteen rakennustyömme sosialistisen perspektiivin pohjalla, sen taistelun aatteen pohjalla, jota käydään sosialistisen rakennustyön voiton puolesta puolueemme kaikkia oppositiosuuntia vastaan, kaikkia poikkeamia vastaan puolueessamme.

Ajankohtaisimpana kysymyksenä on puolueessamme nyt kysymys sosialismin rakentamisesta maassamme. Lenin oli oikeassa sanoessaan, että koko maailma katsoo meihin, meidän taloudellista rakennustyötämme, meidän saavutuksiamme rakennustyön rintamalla. Mutta menestyksen saavuttamiseksi tällä rintamalla on välttämätöntä, että proletariaatin diktatuurin tärkein välikappale, meidän puolueemme, olisi valmis tähän tehtävään, että se käsittäisi tämän tehtävän tärkeyden ja että se voisi olla sosialistisen rakennustyön voiton vipuna maassamme. XV konferenssin tarkoitus ja merkitys on siinä, että se muotoili ja vei päätökseen puolueemme aseistamisen aatteella sosialistisen rakennustyön voitosta maassamme.

Kolmas johtopäätös on se, että konferenssi antoi päättäväisen vastaiskun kaikille ja kaikenlaisille aatteellisille hoiperteluille puolueessamme ja helpotti siten leninismin täydellistä voittoa NKP(b):ssa.

Jos Kominternin Toimeenpanevan Komitean laajennettu täysistunto hyväksyy NKP(b):n XV konferenssin päätökset ja tunnustaa puolueemme politiikan

opposition suhteen oikeaksi, jota minulla ei ole syytä epäillä, niin se johtaa neljänteen johtopäätökseen, joka on se, että XV konferenssi valmisteli eräitä tärkeitä ehtoja, jotka ovat välttämättömiä sitä varten, että leninismi pääsisi voitolle koko Kominternissa, kaikkien maiden ja kansojen vallankumouksellisen proletariaatin riveissä. (Myrskyisiä suosionosoituksia. Koko täysistunnon kunnianosoituksia.)

LOPPULAUSUNTO

joulukuun 13 pnä

I

ERINÄISIÄ HUOMAUTUKSIA

1. Me emme tarvitse tekaistuja juttuja ja juoruja, vaan tosiasioita

Toverit! Ennen kuin siirryn varsinaiseen kysymykseen sallikaa minun tehdä eräitä tosiasioihin perustuvia oikaisuja opposition ilmoituksiin, jotka joko vääristelevät tosiasioita tai ovat tekaistuja juttuja ja juoruja.

1) Ensimmäinen kysymys — kysymys opposition esiintymisistä Kominternin Toimeenpanevan Komitean laajennetussa täysistunnossa. Oppositio ilmoitti, että se päätti esiintyä sen vuoksi, kun NKP(b):n Keskuskomitea ei suoraan viitannut siihen, että opposition esiintyminen voi rikkoa opposition „ilmoituksen“ lokakuun 16 päivältä 1926, että jos Keskuskomitea olisi kieltänyt heitä esiintymästä, niin opposition johtajat eivät olisi rohjenneet esiintyä.

Oppositio ilmoitti edelleen, että esiintyessään täällä, laajennetussa täysistunnossa, se ryhtyy kaikkiin toimenpiteisiin ollakseen kärjistämättä taistelua, että se rajoittuu pelkkiin „selityksiin“, että se, herra paratkoon, ei edes ajattelekaan lähteä rynnäkköön puoluetta vastaan, että sillä, herra paratkoon, ei ole minkäänlaisia aikomuksia nostaa joitain syytöksiä puoluetta vastaan ja tehdä valituksia sen päätöksistä.

Kaikki tuo on perätöntä, toverit. Se ei lainkaan vastaa todellisuutta. Se on ulkokultaisuutta opposition taholta. Tosiasiat ovat osoittaneet, erikoisesti Kamenevin puhe on osoittanut, että opposition johtajain esiintymiset laajennetussa täysistunnossa eivät olleet „selityksiä“, vaan rynnäkkö puoluetta vastaan, hyökkäys puolueen kimppuun.

Mitä se merkitsee, kun asetetaan avoimesti kysymys puolueen syyttämisestä oikeistopoikkeamasta? Se on rynnäkkö puoluetta vastaan, se on päällekkarkaus puolueen kimppuun.

Eikö NKP(b):n Keskuskomitea päätöksessään sanonut, että opposition esiintyminen kärjistää taistelua, antaa sysäyksen ryhmäkuntataistelulle? Sanoi. Se juuri olikin oppositiolle varoituksena NKP(b):n Keskuskomitean puolelta. Saattoiko Keskuskomitea mennä sitä pitemmälle? Ei, ei saattanut. Miksi? Siksi, että Keskuskomitea ei voinut kieltää esiintymistä. Jokaisella puolueen jäsenellä on oikeus valittaa puolueen päätöksestä ylempään instanssiin. Keskuskomitea ei voinut olla huomioimatta tätä puolueen jäsenten oikeutta. Siis NKP(b):n Keskuskomitea teki kaiken voitavansa ehkäistäkseen taistelun uuden kärjistymisen, ryhmäkuntataistelun uuden kiihtymisen.

Opposition johtajain, jotka ovat myös Keskuskomitean jäseniä, piti tietää, että heidän esiintymisensä eivät voi olla valautumatta valitukseksi oman puolueensa päätöksiä vastaan, päällekkarkaukseksi puoluetta vastaan, hyökkäykseksi puolueen kimppuun.

Täten siis opposition esiintyminen, erikoisesti Kamenevin puhe, joka ei ole hänen persoonallinen esiintymisensä, vaan koko oppositioblokin esiintymi-

nen, sillä hänen puheensa, joka oli valmiiksi kirjoitettu, oli Trotskin, Kamenevin ja Zinovjevin allekirjoittama, — tämä Kamenevin puhe on käännekohta oppositioblokin kehityksessä vuoden 1926 lokakuun 16 päivän „ilmoituksesta“, jossa oppositio luopui ryhmäkuntalaisista taistelumenetelmistä, opposition olemassaolon uuteen vaiheeseen, jolloin se palaa jälleen puoluetta vastaan käymänsä taistelun ryhmäkuntalaisiin menetelmiin.

Tästä seuraa johtopäätös: palattuun ryhmäkuntalaiseen taistelumenetelmiin oppositio rikkoi oman „ilmoituksensa“ lokakuun 16 päivältä 1926.

Siten kirjoittammekin sen muistiin, toverit. Ei pidä teeskennellä. Kamenev oli oikeassa sanoessaan, että kissaa pitää nimittää kissaksi. (Ääniä: „Oikein!“, „Ja sikaa siaksi“.)

2) Trotski sanoi puheessaan, että „helmikuun vallankumouksen jälkeen Stalin saarnasi virheellistä taktiikkaa, jonka Lenin luonnehti kautskylaiseksi poikkeamaksi“.

Se ei ole totta, toverit. Se on juorupuhetta. Stalin ei „saarnannut“ minkäänlaista kautskylaista poikkeamaa. Sitä, että karkoitukselta palattuani minulla oli eräitä horjahduksia, sitä en ole salannut ja kirjasesseini „Tiellä Lokakuuhun“ itse kirjoitin niistä. Mutta kenelläpä meistä ei olisi ollut ohimeneviä horjahduksia. Mitä tulee Leninin kantaan ja hänen Huhtikuun teeseihinsä¹⁹ vuonna 1917, joista juuri onkin tässä puhe, niin puolue tietää mainiosti, että minä olin silloin samassa rivissä toveri Leninin kanssa Kamenevia ja hänen ryhmäänsä vastaan, jotka taistelivat silloin Leninin teesejä vastaan. Henkilöt, jotka ovat

tutustuneet puolueemme vuoden 1917 Huhtikuun konferenssin pöytäkirjoihin, eivät voi olla tietämättä, että minä olin samassa rivissä Leninin kanssa ja taistelin yhdessä hänen kanssaan Kamenevin oppositiota vastaan.

Temppu on tässä siinä, että Trotski sotki minut ja Kamenevin. (Naurua. Suosionosoituksia.)

Se on totta, että Kamenev oli silloin oppositiossa Leniniä vastaan, hänen teesejään vastaan, puolueen enemmistöä vastaan ja kehitteli sellaista katsantokantaa, joka lähenteli puolustuskannan ajamista. Se on totta, että Kamenev kirjoitti silloin „Pravdassa“, esimerkiksi maaliskuussa, puolittain puolustuskantaluontoisia kirjoituksia, ja sellaisista kirjoituksista minä en tietenkään voi olla missään määrin vastuussa.

Trotskin onnettomuus on siinä, että hän sotki tässä Stalinin ja Kamenevin.

Mutta missä Trotski oli silloin, Huhtikuun konferenssin aikana vuonna 1917, jolloin puolue kävi taistelua Kamenevin ryhmää vastaan, missä puolueessa hän silloin oleskeli — vasemmistomenshevikkien vaiko oikeistomenshevikkien puolueessa ja miksi hän ei ollut silloin Zimmerwaldin vasemmiston²⁰ riveissä, — kertokoon Trotski meille siitä, vaikkapa lehdistössä. Mutta se, ettei hän kuulunut silloin meidän puolueeseemme, on tosiasia, joka Trotskin pitäisi muistaa.

3) Trotski sanoi puheessaan, että „kansallisuusky-symyksessä Stalin teki melko suuren virheen“. Minkälaisen virheen ja missä yhteydessä, — sen Trotski jätti sanomatta.

Se ei ole totta, toverit. Se on juorupuhetta. Minulla ei ole milloinkaan ollut minkäänlaisia erimielisyyksiä

kansallisuuskysymyksessä puolueen tai Leninin kanssa. Trotski tarkoittaa tässä nähtävästi erästä vähäpätöistä tapausta, jolloin toveri Lenin puolueemme XII edustajakokouksen edellä moitti minua siitä, että minä harjoitan liian ankaraa organisatiopolitiikkaa äskettäin Ranskassa kauppavaltuutettuna olleen Mdivanin tyyppisten gruusialaisten puolinatsionalistien, puolikommunistien suhteen, että minä „vainoan“ heitä. Myöhemmät tapahtumat kuitenkin osoittivat, että niin sanotut „uklonistit“, Mdivanin tyyppiset henkilöt, ansaitsivat tosiasiasa vieläkin ankarampaa suhtautumista kuin oli minun suhtautumiseni heihin puolueemme Keskuskomitean yhtenä sihteerinä. Myöhemmät tapahtumat osoittivat, että „uklonistit“ olivat mitä selvimmän opportunistin mätänevä ryhmä. Todistakoon Trotski, ettei asia ole niin. Lenin ei tiennyt eikä voinutkaan tietää näitä seikkoja, koska hän oli sairaana, makasi vuoteessa eikä voinut seurata tapahtumia. Mutta mitä yhteyttä tällä vähäpätöisellä tapauksella voi olla Stalinin periaatteelliseen kantaan? Trotski ilmeisesti vihjailee tässä panettelevasti jonkinlaisiin „erimielisyyksiin“ minun ja puolueen välillä. Mutta eikö se ole tosiasia, että Keskuskomitea kokonaisuudessaan, myös Trotski mukaan luettuna, äänesti yksimielisesti Stalinin kansallisuuskysymyksestä esittämien teesien puolesta? Eikö se ole tosiasia, että tämä äänestys toimitettiin Mdivanin tapauksen jälkeen, puolueemme XII edustajakokouksen edellä? Eikö se ole tosiasia, että kansallisuuskysymyksen alustajana XII edustajakokouksessa oli juuri Stalin eikä joku toinen? Missä tässä on „erimielisyys“ kansallisuuskysymyksessä ja minkä tähden Trotskille

oikeastaan tuli mieleen muistuttaa tästä vähäpätöisestä tapauksesta?

4) Kamenev lausui puheessaan, että puolueemme XIV edustajakokous teki virheen „avatessaan tulen vasemmalle“, s.o. avatessaan tulen oppositiota vastaan. Tämän mukaan asia on siis niin, että puolue on taistellut ja taistelee edelleenkin puolueen vallankumouksellista ydinjoukkoa vastaan, että meidän oppositiomme on vasemmistolainen eikä oikeistolainen.

Kaikki se on tyhjää puhetta, toverit. Se on meidän oppositiolaistemme levittämää juorupuhetta. XIV edustajakokous ei aikonut eikä voinut avata tulta vallankumouksellista enemmistöä vastaan. Tosi-asiassa se avasi tulen oikeistolaisia vastaan, oppositiolaisiamme vastaan, jotka muodostavat oikeisto-opposition, vaikka verhoavatkin itsensä „vasemmistolaisen“ vaippaan. Oppositio on tietenkin taipuvainen pitämään itseään „vallankumouksellisena vasemmistona“. Mutta puolueemme XIV edustajakokous sanoi päinvastoin, että oppositio vain naamioi itseään „vasemmistolaisilla“ fraaseilla, mutta itseasiassa se on opportunistinen oppositio. Me tiedämme, kuinka oikeisto-oppositio verhoutuu usein „vasemmistolaiseen“ vaippaan voidakseen johtaa työväenluokkaa harhaan. Myös „työläisoppositio“ piti itseään kaikkia muita vasemmistolaisempänä, mutta tosiasiassa se kuitenkin osoittautui kaikkia muita oikeistolaisemmaksi. Nykyinen oppositio myöskin pitää itseään kaikkia muita vasemmistolaisempänä, mutta nykyisen opposition käytäntö ja koko toiminta kuitenkin osoittavat, että se on kaikkien oikeistolaisten opportunististen suuntien kokoamis-

keskus ja pesäke „työläis-oppositiosta“ ja trotskilaisuudesta „uuteen oppositioon“ ja kaikenlaisiin Souvarine'ihin asti.

Kamenev „hieman“ vilpisteli „vasemmistolaisten“ ja „oikeistolaisten“ suhteen.

5) Kamenev esitti lainauksen Leninin teoksista, että me emme ole vielä rakentaneet valmiiksi taloutemme sosialistista perustaa ja sanoi, että puolue tekee virheen väittäessään muka niin, että me olemme jo rakentaneet valmiiksi taloutemme sosialistisen perustan.

Se on tyhjää puhetta, toverit. Se on Kamenevin pikkumaista juorupuhetta. Puolue ei ole vielä milloinkaan sanonut, että se on jo rakentanut valmiiksi taloutemme sosialistisen perustan. Kiistaa ei nyt käydä lainkaan siitä, olemmeko me vai emmekö ole vielä rakentaneet valmiiksi taloutemme sosialistista perustaa. Kiistaa ei nyt käydä siitä. Kiistaa käydään vain siitä, voimmeko me rakentaa taloutemme sosialistisen perustan valmiiksi omin voimin vai emmekö voi. Puolue väittää, että meillä on olemassa mahdollisuudet rakentaa valmiiksi taloutemme sosialistinen perusta. Oppositio kieltää tämän luisuen siten tappiontoivomisen ja antautumismielialan raiteille. Juuri tästä käydään nykyään kiistaa. Tuntien kantansa kestämyyden Kamenev yrittää päästä livah-tamaan tästä kysymyksestä. Mutta se ei hänelle onnistu.

Kamenev vielä kerran „hieman“ vilpisteli.

6) Trotski sanoi puheessaan, että hän „ennakoi Leninin politiikan maalishuhtikuussa 1917“. Tämän mukaan asia on siis niin, että Trotski „ennakoi“

toveri Leninin Huhtikuun teesit. Siis Trotski tuli itsenäisesti jo helmi—maaliskuussa 1917 siihen politiikkaan, jota toveri Lenin puolusti Huhtikuun teeseisään huhti—toukokuussa 1917.

Sallikaa minun, toverit, sanoa, että tuo on tyhmää ja sopimatonta kerskailua. Trotski, joka „ennakoi“ Leninin,— se on näky, jolle sietää nauraa. Talonpojat ovat aivan oikeassa sanoessaan tavallisesti tällaisissa tapauksissa: „Vertasi karpästä kellotapuliiin“. (N a u r u a.) Trotski, joka „ennakoi“ Leninin... Yrittäköön Trotski esiintyä ja todistaa tuon lehdistössä. Miksi hän ei ole kertaakaan yrittänyt sitä tehdä? Trotski „ennakoi“ Leninin... Mutta miten on silloin selitettävissä se tosiasia, että toveri Lenin heti Venäjälle saavuttuaan huhtikuussa 1917 katsoi välttämättömäksi rajankäynnin Trotskin kantaan nähden? Miten on selitettävissä se tosiasia, että „ennakoitu“ katsoo tarpeelliseksi pystyttää aidan itsensä ja „ennakoineen“ välille? Eikö se ole tosiasia, että huhtikuussa 1917 Lenin moneen kertaan ilmoitti, että hänellä ei ole mitään yhteistä Trotskin perusformulan kanssa: „ilman tsaaria, mutta työväenhallitus“? Eikö se ole tosiasia, että Lenin myöskin silloin ilmoitti moneen kertaan, että hänellä ei ole mitään yhteistä Trotskin kanssa, joka yrittää hypätä talonpoikaisliikkeen yli, agraari-vallankumouksen yli?

Missä siinä on „ennakointi“?

Johtopäätös: me emme tarvitse tekaistuja juttuja ja juorupuheita, vaan tosiasioita, kun taas oppositio katsoo paremmaksi operoida tekaistuilla jutuilla ja juorupuheilla.

2. Mistä proletariaatin diktatuurin viholliset ylistävät oppositiota

Selostuksessani puhuin siitä, että proletariaatin diktatuurin viholliset, menshevikit ja kadetit venäläisten emigranttien joukosta, ylistävät oppositiota. Sanoin, että he ylistävät oppositiota sellaisesta toiminnasta, mikä johtaa puolueen yhtenäisyyden horjuttamiseen ja siis proletariaatin diktatuurin horjuttamiseen. Esitin joukon lainauksia, jotka osoittavat, että nimenomaan tästä proletariaatin diktatuurin viholliset ylistävät oppositiota, siitä, että toiminnallaan oppositio päästää valloilleen proletariaatinvastaisia voimia maassa, yrittää halventaa puoluettamme, halventaa proletariaatin diktaturia ja helpottaa siten proletariaatin diktatuurin vihollisten asiaa.

Vastaukseksi tähän Kamenev (ja myöskin Zinovjev) viittasi ensin Lännen kapitalistiseen lehdistöön, joka nähkääs ylistää puoluettamme ja myöskin Stalinia, ja sitten hän viittasi Ustrjaloviin, smenavehilaiseen²¹, maamme porvarillisten spesialistien edustajaan, joka on solidaarinen puolueemme kannan kanssa.

Mitä tulee kapitalisteihin, niin heillä on siellä suuria erimielisyyksiä puolueemme suhteen. Hiljattain esimerkiksi amerikkalaisessa lehdistössä ylistettiin Stalinia, että hän muka antaa heille mahdollisuuden saada tärkeitä toimilupia. Mutta nyt osoittautuu, että he kaikin tavoin haukkuvat ja moittivat Stalinia väittäen, että hän, Stalin, on „pettänyt“ heitä. Aikoinaan porvarilliseen lehdistöön ilmaantui pilakuva Stalinista, joka pitää kädessään vesisankoa ja sammuttaa vallankumouspaloa. Mutta tämän pilaku-

van kumoamiseksi ilmaantui sitten toinen pilakuva, jossa Stalin pitää kädessään sankoa, mutta siinä ei ole vettä, vaan paloöljyä, ja osoittautuu, ettei Stalin sammuta, vaan lietsoo vallankumouspaloa. (Suosionosoituksia, naurua.)

Kuten näette, siellä heillä, kapitalisteilla, on suuria erimielisyyksiä niin puolueemme kannan suhteen kuin myöskin Stalinin kannan suhteen.

Siirtykäämme Ustrjalovia koskevaan kysymykseen. Mikä mies Ustrjalov on? Ustrjalov on porvarillisten spesialistien ja yleensä uuden porvariston edustaja. Hän on proletariaatin luokkavihollinen. Se on kiistatonta. Mutta vihollisia on erilaisia. On luokkavihollisia, jotka eivät lepy Neuvostovallan suhteen ja pyrkivät sen kukistamiseen hinnalla millä hyvänsä. On myös sellaisia luokkavihollisia, jotka tavalla tai toisella sopivat Neuvostovallan kanssa. On vihollisia, jotka pyrkivät valmistamaan ehtoja proletariaatin diktatuurin kukistamiseksi. Niitä ovat menshevikit, eserrät, kadetit ynnä muut. Mutta on myös sellaisia vihollisia, jotka ovat yhteistyössä Neuvostovallan kanssa ja taistelevat niitä vastaan, jotka ovat Neuvostovallan kukistamisen kannalla, pannen toiveensa siihen, että diktatuuri tulee vähitellen heikkenemään, rappeutumaan ja lähtee sitten myönnetyksiin uuden porvariston eduille. Ustrjalov kuuluu vihollisten viimeksimainittuun luokkaan.

Minkä vuoksi Kamenev viittasi Ustrjaloviin? Ehkä osoittaakseen, että puolue on meillä rappeutunut ja juuri sen vuoksi Ustrjalov ylistää Stalinia tai puoluetamme yleensä? Nähtävästi ei siksi, sillä Kamenev ei lähtenyt sitä avoimesti sanomaan. Mutta minkä

vuoksi sitten Kamenev viittasi Ustrjaloviin? Ilmeisesti antaakseen vihjauksen „rappeutumisesta“.

Mutta Kamenev unohti mainita, että tuo sama Ustrjalov ylisti vielä enemmän Leniniä. Ustrjalovin kirjoitukset, joissa hän ylistää Leniniä, tuntee koko puolueemme. Mistä tässä on kysymys? Ehkä toveri Lenin „rappeutui“ tai alkoi „rappeutua“ ottaessaan käytäntöön uuden talouspolitiikan? Tarvitsee vain asettaa tämä kysymys, niin käsittää tuollaisen „rappeutumisesta“ tehdyn olettamuksen koko järjetömyyden.

Siis: mistä Ustrjalov ylistää Leniniä ja puoluetamme ja mistä menshevikit ja kadetit ylistävät oppositiota, — siinä on kysymys, joka täytyy ennen kaikkea ratkaista ja jota Kamenev yrittää kaikin keinoin kiertää.

Menshevikit ja kadetit ylistivät oppositiota siitä, että se horjuttaa puolueemme yhtenäisyyttä, heikentää proletariaatin diktatuuria ja helpottaa siten menshevikkien ja kadettien toimintaa Neuvostovaltan kukistamiseksi. Sen todistavat esitetyt lainaukset. Ustrjalov taas ylistää puoluettamme siitä, että Neuvostovalta on sallinut uuden talouspolitiikan, sallinut yksityispääoman, sallinut porvarillisten specialistien käyttämisen, joiden apu ja kokemus on proletariaatille tarpeen.

Menshevikit ja kadetit ylistävät oppositiota siitä, että ryhmäkuntalaisella toiminnallaan se auttaa heitä ehtojen valmistelemissa proletariaatin diktatuurin kukistamiseksi. Mutta Ustrjalovit tietäen, että diktatuuria ei voida kukistaa, heittävät pois Neuvostovaltan kukistamisen kannan, pyrkivät saamaan paikan

proletariaatin diktatuurin liepeillä, pyrkivät lyöttäytymään sen mukaan ja — ylistävät puoluetta siitä, että se on ottanut käytäntöön uuden talouspolitiikan ja sallinut määrätyillä ehdoilla uuden porvariston, joka haluaa käyttää Neuvostovaltaa omiin luokkatarkoituksiinsa, mutta jota Neuvostovalta itse käyttää proletariaatin diktatuurin tarkoituksiin.

Juuri siinä on ero maamme proletariaatin erilaisien luokkavihollisten välillä.

Juuri siinä on perussy siihen, että menshevikit ja kadetit ylistävät oppositiota, mutta herrat Ustrjalovit meidän puoluettamme.

Haluaisin kiinnittää huomiotanne Leninin kantaan tässä kysymyksessä.

„Meidän Neuvostotasavallassamme“, sanoo Lenin, „yhteiskuntajärjestelmä perustuu kahden luokan, työläisten ja talonpoikain yhteistoiminnalle, johon nyt on määrätyillä ehdoilla laskettu mukaan myös „nepmannit“, s.o. porvaristo“ (Lenin, XXVII osa s. 405).

Juuri tästä uuden porvariston laskemisesta mukaan eräänlaiseen ehdolliseen yhteistoimintaan, määrätyillä ehdoilla tietenkin ja Neuvostovallan toteuttaman valvonnan pohjalla, — juuri tästä Ustrjalov ylistää puoluettamme toivoen voivansa tarttua tähän mukaanlaskemiseen ja käyttää Neuvostovaltaa porvariston tarkoituksiin. Mutta meillä, puolueella, on toisenlaiset laskelmat: käyttää hyväksemme uuden porvariston edustajia, heidän kokemustaan ja heidän tietojaan neuvostoidaksemme, assimiloidaksemme heistä osan ja heittääksemme syrjään toisen osan, joka osoittautuu olevan kykenemätön neuvostoitumaan.

Eikö ole tosiasia, että Lenin teki eron toisaalta uuden porvariston ja toisaalta menshevikkien ja kadettien välillä laskien mukaan ja käyttäen hyväksi ensinmainittua ja kehoittaen vangitsemaan viimeainittuja?

Toveri Lenin kirjoitti tästä kysymyksestä „Elin-tarvikeverossaan“:

„Ei pidä pelätä sitä, että kommunistit „ottavat oppia“ porvarillisilta spesialisteilta, heidän joukossaan sekä kauppialta, pieniltä kapitalistisilta osuustoimintamiehiltä että kapitalisteilta. Heiltä on otettava oppia muodollisesti toisin, mutta asiallisesti samoin kuin otimme oppia ja opimme sotilasspesialisteilta. „Opin“ tulokset on tarkastettava vain käytännöllisen kokemuksen pohjalla: tee paremmin kuin porvarilliset spesialistit tekivät rinnalasi, pysty sekä tavalla että toisella saamaan aikaan maanviljelyksen nousu, teollisuuden nousu, maanviljelyksen ja teollisuuden välisen vaihdon kehittyminen. Älä kitsaile maksaa „oppirahoja“: opista kannattaa maksaa kallis hinta, kunhan vain opittaisiin kunnollisesti“ (Lenin, XXVI osa, s. 352).

Näin Lenin sanoi uudesta porvaristosta ja porvarillisista spesialisteista, joiden edustaja Ustrjalov on.

Mutta menshevikeistä ja eserristä Lenin sanoi:

„Mutta „puolueettomat“, jotka asiallisesti eivät ole keitään muita kuin uudestaan, muodinmukaiseen kronstadtilais-puolueetomaan pukuun pukeutuneita menshevikkejä ja eserriä, on pidettävä visusti vankilassa tahi lähetettävä Berliiniin Martovin luonauttimaan vapaasti puhtaan demokratian kaikista ihanuuksista, vaihtamaan vapaasti mielipiteitä Tshernovin, Miljukovin ja gruusia-laisten menshevikkien kanssa“ (kts. sama, s. 352).

Näin sanoi Lenin.

Ehkä oppositio ei ole Leninin kanssa samaa mieltä? Sanokoon sen suoraan.

Juuri tästä johtuu se tosiasia, että menshevikkejä ja kadetteja meillä vangitaan, mutta uuden porvaris-

ton me määrätyillä ehdoilla ja määrätyin rajoituksin sallimme voidaksemme samalla, kun taistelemme sitä vastaan taloudellista luonnetta olevin keinoin ja voitamme sen askel askeleelta, käyttää hyväksemme sen kokemusta ja tietoja taloudellisessa rakennustyössäme.

Asia on siis niin, että eräät Ustrjalovin tapaiset luokkaviholliset ylistävät puoluettamme siitä, että olemme ottaneet käytäntöön uuden talouspolitiikan ja laskeneet porvariston mukaan eräänlaiseen ehdolliseen ja rajoitettuun yhteistyöskentelyyn olemassaolevan neuvostojärjestelmän kanssa, minkä yhteydessä meidän tarkoituksenamme on tämän porvariston tietojen ja kokemuksen hyväksikäyttö rakennustyössäme, jota tarkoituspärrä me toteutamme, kuten tiedetään, menestyksellisesti. Mutta oppositiota ylistävät toiset, menshevikkien ja kadettien tapaiset luokkaviholliset siitä, että opposition työ johtaa puolueemme yhtenäisyyden horjuttamiseen, proletariaatin diktatuurin horjuttamiseen ja diktatuurin kukistamiseen suunnatun menshevikkien ja kadettien toiminnan helpottamiseen.

Toivon, että oppositio vihdoinkin oivaltaa sen eron koko syvyyden, mikä on olemassa ensinmainitun laatuisen ja viimeksimainitun laatuisen ylistyksen välillä.

3. On virheitä ja virheitä

Oppositio puhui täällä Keskuskomitean eri jäsenten erinäisistä virheistä. Erinäisiä virheitä on tietysti ollut. Meillä ei ole ehdottomasti „virheettömiä“ hen-

kilöitä. Sellaisia ihmisiä ei ole olemassakaan. Mutta virheitä on erilaisia. On virheitä, joista virheiden tekijät eivät pidä jyrkästi kiinni ja joista ei kasva ryhmäohjelmaa, suuntaa, ryhmää. Sellaiset virheet unhoitetaan pian. On myös toisenlaisia virheitä, joista virheiden tekijät pitävät tiukasti kiinni ja joista kasvavat ryhmät, ryhmäohjelmat ja taistelu puolueessa. Sellaisia virheitä ei voida pian unhoittaa.

Näiden kahden virheluokan välillä on tehtävä selvä ero.

Trotsky esimerkiksi sanoo, että minä tein eräänä aikana virheen ulkomaankaupan monopolin alalla. Se on totta. Kaudella, jolloin hankintaelimemme olivat rappiolla, minä todellakin ehdotin jonkin sataman avaamista väliaikaisesti viljanvientä varten. Mutta minä en pitänyt kiinni virheestäni ja keskusteltuani Leninin kanssa korjasin sen viivyttelämästä. Sellaisia Trotskin virheitä, jotka Keskuskomitea on sittemmin korjannut ja joista hän ei sen jälkeen ole pitänyt kiinni, voisin luetella kymmeniä ja satoja. Jos ryhtyisin luettelemaan kaikkia niitä virheitä, hyvin vakavia, vähemmän vakavia ja vähän vakavia virheitä, joita Trotsky on tehnyt työssään Keskuskomiteassa, mutta joista hän ei ole pitänyt kiinni ja jotka on unhoitettu, niin minun pitäisi pitää siitä monta esitelmää. Mutta minun mielestäni poliittisessa taistelussa, poliittisessä väittelyssä ei pitäisi puhua tällaisista virheistä, vaan niistä virheistä, jotka ovat kehittyneet sitten ryhmäohjelmiksi ja aiheuttaneet taistelun puolueen sisällä.

Mutta Trotsky ja Kamenev koskettelivat kysymystä juuri sellaisista virheistä, jotka eivät kehitty-

neet oppositiosuunniksi ja jotka pian unhoitettiin. Ja koska oppositio kosketteli juuri näitä kysymyksiä, niin sallikaa minunkin palauttaa mieliin eräitä senlaatuksia virheitä, joita opposition johtajat ovat aikoinaan tehneet. Ehkäpä se on heille opiksi ja toisen kerran he eivät yritä tarrautua jo unhoitettuihin virheisiin.

Oli aika, jolloin Trotski väitti puolueemme Keskuskomiteassa, että Neuvostovalta riippuu hiuskarvan varassa, että „käksi on jo kukkunut“ ja Neuvostovalle on jäänyt elinaikaa muutama kuukausi, ellei muutama viikko. Tämä oli vuonna 1921. Se oli mitä vaarallisin virhe, joka oli osoituksena Trotskin vaarallisista mielialoista. Mutta Keskuskomitea nauroi hänelle. Trotski ei pitänyt kiinni tästä virheestään, ja virhe unhoitettiin.

Oli aika — se oli vuonna 1922, — jolloin Trotski ehdotti, että meidän tuotantolaitostemme ja trustiemme sallittaisiin luoton saamiseksi pantata valtion omaisuutta, muun muassa myös peruspääomaa, yksityiskapitalisteille. (T o v. J a r o s l a v s k i: „Se on antautumisen tie“.) Nähtävästi se on niin. Joka tapauksessa se olisi ollut edellytyksenä tuotantolaitostemme kansallistamisen peruuttamiselle. Mutta Keskuskomitea hylkäsi tuon suunnitelman, Trotski tappeli sen puolesta, mutta sitten herkesi pitämästä kiinni virheestään, ja virhe on nyt unhoitettu.

Oli aika — se oli vuonna 1922, — jolloin Trotski ehdotti teollisuutemme ankaraa keskittämistä, sellaista mieletöntä keskittämistä, joka olisi kiertämättä jättänyt tehtaidemme porttien ulkopuolelle noin kolmasosan työväenluokastamme. Keskuskomitea hylkäsi tuon

Trotskin ehdotuksen skolastisena, mielettömänä ja poliittisesti vaarallisena. Trotski muistutti useita kertoja Keskuskomitealle, että tulevaisuudessa täytyy kuitenkin lähteä tälle tielle. Mutta me emme kuitenkaan ole lähteneet tuolle tielle. (Ääni paikalta: „Olisi jouduttu sulkemaan Putilovin tehdas“.) Niin, siihen olisi jouduttu. Mutta myöhemmin Trotski lakkasi pitämästä kiinni virheestään, ja virhe unhoitettiin.

J.n.e., y.m.s.

Tai ottakaamme Trotskin ystävät — Zinovjev ja Kamenev, jotka mielellään muistuttelevat usein siitä, että Buharin erään kerran sanoi — „rikastukaa“, ja tanssivat tuon „rikastukaa“ ympärillä.

Se oli vuonna 1922, kun meillä käsiteltiin kysymystä Urquhartin konsessionista, tämän konsessionin mitä orjuuttavimmista ehdoista. Ja kuinka oli? Eikö ole tosi, että Kamenev ja Zinovjev ehdottivat Urquhartin konsessionin orjuuttavien ehtojen hyväksymistä, ja tehtyään tämän ehdotuksensa he pitivät siitä tiukasti kiinni? Keskuskomitea kuitenkin hylkäsi Urquhartin konsessionin, Zinovjev ja Kamenev eivät enää pitäneet kiinni virheestään, ja virhe unhoitettiin.

Tai ottakaamme esimerkiksi vielä eräs tapaus Kamenevin virheistä, josta en olisi halunnut puhua, mutta josta Kamenev pakottaa minut muistuttamaan, koska hän kyllästyttää muistutteluillaan Buharinin virheestä, virheestä, jonka Buharin on jo aikoja sitten korjannut ja likvidoinut. Tarkoitin erästä Kameneville sattunutta tapausta hänen ollessaan karkoitettuna Siperiassa, helmikuun vallankumouksen jälkeen, kun Kamenev yhdessä arvoisten kauppiaiden

kanssa osallistui Siperiassa (Atshinskissa) tervehdys-sähkösanoman lähettämiseen konstitutionalistille Mihail Romanoville (huuda hduksia: „Häpeä!“), sille samalle Mihail Romanoville, jolle tsaari valtaistuimesta luopuessaan siirsi „oikeuden valtaistuimeen“. Se oli tietysti mitä tyhmin virhe, ja tästä virheestään Kamenev sai puolueeltamme Huhtikuun konferenssin aikana vuonna 1917 ankaran löylytyksen. Mutta Kamenev tunnusti virheensä, ja virhe unhoitettiin.

Pitääkö tämäntapaisia virheitä muistella? Ei tietenkään, sillä ne on unhoitettu ja jo kauan sitten likvidoitu. Minkä vuoksi sitten Trotski ja Kamenev muistuttavat jatkuvasti sentapaisista virheistä vastaaväittäjilleen puolueessa? Eikö ole selvää, että siten he vain pakottavat meidät palauttamaan mieliin opposition johtajain monilukuisia virheitä? Ja meidän on pakko tehdä se vaikkapa jo senkin vuoksi, jotta oppositio saataisiin luopumaan riidanetsinnästä ja juorupuheista.

Mutta on myös toisenlaatuisia virheitä, sellaisia virheitä, joista niiden tekijät pitävät kiinni ja joista sitten kasvavat ryhmäkuntalaiset ohjelmat. Ne ovat jo kokonaan toisenlaatuisia virheitä. Puolueen tehtävänä on paljastaa ja voittaa sellaiset virheet. Sillä sellaisten virheiden voittaminen on ainoa keino marxilaisuuden periaatteiden lujittamiseksi puolueessa, yhtenäisyyden säilyttämiseksi puolueessa, ryhmäkuntalaisuuden hävittämiseksi ja takeiden luomiseksi tällaisten virheiden toistumista vastaan.

Ottakaamme esimerkiksi Trotskin Brestin rauhan kaudella tekemä virhe, joka muuttui kokonaiseksi

ryhmäohjelmaksi puoluetta vastaan. Pitääkö sellaisia virheitä vastaan taistella avoimesti ja päättäväisesti? Kyllä, pitää.

Tai Trotskin toinen virhe ammattiliittoväittelyn aikana, joka (virhe) aiheutti yleisvenäläisen väittelyn puolueessamme.

Tai esimerkiksi Zinovjevin ja Kamenevin lokakuun virhe, joka synnytti puolueessa kriisin kapinan edellä Lokakuussa 1917.

Tai esimerkiksi oppositioblokin nykyiset virheet, jotka ovat valautuneet ryhmäkuntalaiseksi ohjelmaksi ja taisteluksi puoluetta vastaan.

J.n.e., y.m.s.

Pitääkö tällaisia virheitä vastaan taistella avoimesti ja päättäväisesti? Kyllä, pitää.

Saako tällaisista virheistä vaieta, kun kysymys on erimielisyyksistä puolueessa? Selvää on, että ei saa.

4. Proletariaatin diktatuuri Zinovjevin mukaan

Zinovjev puhui puheessaan proletariaatin diktatuurista ja uskotteli, että tunnetussa kirjoituksessaan „Leninisin kysymyksistä“ Stalin selittää väärin proletariaatin diktatuurin käsitettä.

Se on tyhjää puhetta, toverit. Zinovjev vierittää siinä omat syntinsä toisen kontolle. Itseasiassa kysymys voi olla vain siitä, että Zinovjev vääristelee proletariaatin diktatuurin leniniläistä käsitystä.

Zinovjevillä on kaksi selitystä proletariaatin diktatuurin suhteen, joista kumpaakaan ei voida pitää marxilaisena ja jotka ovat toistensa kanssa perusteellisesti ristiriidassa.

Ensimmäinen selitys. Lähtien oikeasta toteamasta, että puolue on tärkein johtava voima proletariaatin diktatuurin järjestelmässä, Zinovjev tulee aivan väärään johtopäätökseen, että **proletariaatin diktatuuri on puolueen diktatuuria.** Siten Zinovjev samaistaa puolueen diktatuurin proletariaatin diktatuurin kanssa.

Mutta mitä merkitsee puolueen diktatuurin samaistaminen proletariaatin diktatuurin kanssa?

Se merkitsee, ensiksikin, yhtäläisyysmerkin panemista luokan ja puolueen välille, kokonaisuuden ja tämän kokonaisuuden osan välille, mikä on järjetöntä ja typerää. Lenin ei milloinkaan samaistanut eikä voinut samaistaa puoluetta luokan kanssa. Puolueen ja luokan välillä on kokonainen joukko puolueen ulkopuolella olevia proletariaatin joukkojärjestöjä, ja näiden järjestöjen takana on proletaarien luokan koko joukko. Kaikkien näiden puolueen ulkopuolella olevien joukkojärjestöjen ja semminkin koko työväenluokan joukon merkityksen ja ominaispainon huomiotta jättäminen ja sellainen ajatus, että puolue voi itsellään korvata puolueeseen kuulumattomat proletariaatin joukkojärjestöt ja koko proletaarien joukon yleensä, merkitsee puolueen irrottamista joukoista, puolueen byrokratisoimisen saattamista huippuunsa, puolueen muuttamista virheettömäksi voimaksi, „netshajevilaisuuden“²² ja „arakshejevilaisuuden“²³ tuomista puolueeseen.

Sanomattakin on selvää, että Leninillä ei ole mitään yhteistä proletariaatin diktatuurin tuollaisen „teorian“ kanssa.

Se merkitsee, toiseksi, sitä, että puolueen diktatuuria ei käsitetä kuvaannollisessa mielessä, puolueen

johdon mielessä työväenluokan suhteen, kuten toveri Lenin sen nimenomaan käsitti, vaan että se käsitetään „diktatuuri“ sanan tarkassa mielessä, s.o. siinä mielessä, että puolueen johdon sijalle asetetaan puolueen **väkivalta** työväenluokan suhteen. Sillä mitä on diktatuuri tämän sanan tarkassa mielessä? Diktatuuri tämän sanan tarkassa mielessä on väkivaltaan nojautuvaa valtaa, sillä ilman väkivallan aineksia diktatuuria ei ole, kun otetaan diktatuuri tämän sanan tarkassa mielessä. Voiko puolue olla väkivaltaan nojautuvana valtana oman luokkansa suhteen, työväenluokan enemmistön suhteen? Selvää on, että ei voi. Päinvastaisessa tapauksessa se ei olisi diktatuuria porvariston yli, vaan diktatuuria työväenluokan yli.

Puolue on luokkansa opettaja, ohjaaja ja johtaja eikä väkivaltaan nojautuvaa valtaa työväenluokan enemmistön suhteen. Muussa tapauksessa olisi turhaa puhua vakuuttamismenetelmästä proletaarisen puolueen perusmenetelmänä sen toiminnassa työväenluokan keskuudessa. Muussa tapauksessa olisi turhaa puhua siitä, että puolueen on saatava proletariaatin laajat joukot vakuuttuneiksi politiikkansa olevan oikean, että vain tätä tehtävää täyttäessään puolue voi pitää itseään todella joukko puolueena, joka kykenee johtamaan proletariaatin taisteluun. Muussa tapauksessa puolueen pitäisi vaihtaa vakuuttamismenetelmä käskyyn ja uhkaukseen proletariaatin suhteen, mikä on järjetöntä ja kokonaan yhteensoveltumatonta proletariaatin diktatuurin marxilaisen käsityksen kanssa.

Sellaiseen mielettömyyteen johtaa Zinovjevin „teoria“ puolueen diktatuurin (johdon) samaistamisesta proletariaatin diktatuurin kanssa.

Sanomattakin on selvää, että Leninillä ei ole mitään yhteistä tämän „teorian“ kanssa.

Tuota mielettömyyttä minä vastustinkin kirjoituksessani „Leninismien kysymyksistä“, kun esiinnyin Zinovjevia vastaan.

Ehkä ei ole pahitteeksi mainita, että tämä kirjoitus kirjoitettiin ja annettiin painoon puolueemme johtavien toverien täydellisellä suostumuksella ja heidän hyväksymään.

Niin on asianlaita Zinovjevin ensimmäisen selityksen kanssa proletariaatin diktatuurista.

Ja tässä on toinen selitys. Kun ensimmäinen selitys on leninismien vääristelyä yhteen suuntaan, niin toinen selitys on vääristelyä aivan toiseen suuntaan, joka on vallan päinvastainen ensimmäiselle suunnalle. Tämä toinen selitys on siinä, että Zinovjev määrittelee proletariaatin diktatuurin ei yhden luokan, proletaarien luokan, johdoksi, vaan kahden luokan, työläisten ja talonpoikain, johdoksi.

Zinovjev sanoo siitä näin:

„Valtioelämän johto, ohjauspyörä ja suuntaaminen on nyt kahden luokan, työväenluokan ja talonpoikaiston, käsissä“ (G. Zinovjev. „Työväen ja talonpoikaiston liitto ja Punainen armeija“. Kustannusliike „Priboi“. L., 1925, s. 4).

Voidaanko kieltää sitä, että meillä on nyt proletariaatin diktatuuri? Ei, ei voida. Mitä on proletariaatin diktatuuri meidän maassamme? Zinovjevin mukaan se on näköjään sitä, että maamme valtioelämää johtaa kaksi luokkaa. Onko tämä sovitettavissa yhteen proletariaatin diktatuurin marxilaisen käsityksen kanssa? Selvää on, että ei ole.

Lenin sanoo, että proletariaatin diktatuuri on yhden luokan, proletaarien luokan, valtaa. Proletariaatin ja talonpoikaiston liiton oloissa tämä proletariaatin yksinvaltius ilmenee siinä, että johtavana voimana tässä liitossa on proletariaatti, sen puolue, joka ei jaa eikä voi jakaa valtioelämän johtoa toisen voiman tai toisen puolueen kanssa. Tämä kaikki on niin selvää ja kiistatonta, että tuskin on tarpeellista selittää näitä yksinkertaisia asioita. Mutta Zinovjevin mukaan asia on niin, että proletariaatin diktatuuri on kahden luokan johtoa. Miksi tällaista diktatuuria ei silloin voitaisi nimittää proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuriksi eikä proletariaatin diktatuuriksi? Ja eikö ole selvää, että proletariaatin diktatuurin zinovjevilaisen käsityksen mukaan meillä pitäisi olla kahden puolueen johto niitä kahta luokkaa vastaavasti, jotka ovat „valtioelämän ohjauspyörässä“? Mitä yhteistä voi olla tämän Zinovjevin „teorian“ ja proletariaatin diktatuurin marxilaisen käsityksen välillä?

Sanomattakin on selvää, että Leninillä ei ole mitään yhteistä tämän „teorian“ kanssa.

Johtopäätös: Zinovjev aivan ilmeisesti vääristelee Leninin oppia proletariaatin diktatuurista, olipa kysymys sitten Zinovjevin „teorian“ antamasta ensimmäisestä tai toisesta selityksestä.

5. Trotskin oraakkelifilauseet

Edelleen haluaisin viivähtää eräissä Trotskin kaksimielisissä lausunnoissa, joiden tarkoitusperänä on itseasiassa ihmisten harhaanjohtaminen. Haluaisin esittää vain muutamia tosiasioita.

Ensimmäinen tosiasia. Kysymykseen, kuinka Trotski suhtautuu omaan menshevistiseen menneisyyteensä, Trotski vastasi melko mahtipontisesti:

„Jo se tosiasia sellaisenaan, että liityin bolshevikkipuolueeseen... jo tämä tosiasia sellaisenaan osoittaa, että minä heitin puolueen kynnykselle kaiken sen, mikä minua siihen asti oli erottanut bolshevismista“.

Mitä merkitsee „heittää puolueen kynnykselle kaiken sen, mikä oli erottanut“ Trotskia „bolshevismista“? Remmele oli oikeassa huudahtaessaan siihen: „Kuinka sellaisia kapineita voidaan panna puolueen kynnykselle“. Ja todellakin, kuinka sellaista saastaa voidaan panna puolueen kynnykselle? (N a u r u a.) Tämä kysymys jäi kuin jäikin Trotskin puolelta vastaustavaille.

Sitä paitsi, mitä merkitsee Trotskin menshevististen perujen heittäminen puolueen kynnykselle? Heittikö hän nuo kapineet puolueen kynnykselle tulevien taistelujen varalle puolueessa vai ottiko hän ja yksinkertaisesti poltti ne? Näyttää siltä, että Trotski heitti ne puolueen kynnykselle tulevaisuuden varalle. Sillä kuinka muuten voitaisiin selittää ne Trotskin permanenttiset erimielisyydet puolueen kanssa, jotka alkoivat jonkin ajan kuluttua hänen puolueeseen liittymisensä jälkeen eivätkä ole tähän mennessä lakanneet?

Päätelkää itse. Vuosi 1918 — Trotskin erimielisyydet puolueen kanssa Brestin rauhaa koskevassa kysymyksessä ja taistelu puolueen sisällä. Vuodet 1920—21 — Trotskin erimielisyydet puolueen kanssa ammattiliikkeestä ja yleisvenäläinen väittely. Vuosi 1923 — Trotskin erimielisyydet puolueen kanssa puo-

luerakennustyön ja talouspolitiikan peruskysymyksissä ja väittely puolueessa. Vuosi 1924—Trotskin erimielisyydet puolueen kanssa Lokakuun vallankumouksen arvioimista ja puolueen toteuttamaa johtoa koskevassa kysymyksessä ja väittely puolueessa. Vuodet 1925—26—Trotskin ja hänen oppositioblokkinsa erimielisyydet puolueen kanssa vallankumouksemme ja päivänpolitiikkamme peruskysymyksissä.

Eiköhän tässä ole liian paljon erimielisyyksiä sellaisen henkilön osalle, joka „heitti puolueen kynnykselle kaiken sen, mikä oli erottanut häntä bolshevismista“?

Voidaanko sanoa, että nämä Trotskin permanentiset erimielisyydet puolueen kanssa ovat „satunnaisesti sattuneita sattumia“ eikä lakimääräinen ilmiö?

Tuskinpa niin voidaan sanoa.

Mikä tarkoitus voi siinä tapauksessa olla tuolla Trotskin enemmän kuin kaksimielisellä lausunnolla?

Mielestäni sillä on vain yksi tarkoitus: heittää tuhkaa kuulijoiden silmille ja johtaa heidät harhaan.

Toinen tosiasia. Tunnettua on, että puolueemme ideologian kannalta, vallankumouksemme tulevaisuuskäköalojen kannalta katsoen Trotskin permanentin vallankumouksen „teoriaa“ koskevan kysymyksen merkitys ei ole pieni. Tunnettua on, että tämä „teoria“ on pyrkinyt ja pyrkii edelleenkin kilpailemaan leninismin teorian kanssa vallankumouksemme liikkeellepanevia voimia koskevassa kysymyksessä. Siksi on täysin ymmärrettävää, että Trotskin puoleen on moneen kertaan käännytty kysymyksellä, kuinka hän nyt, vuonna 1926, suhtautuu omaan permanentin vallankumouksen „teoriaansa“. Mutta minkälai-

sen vastauksen Trotski antoi puheessaan Kominternin täysistunnossa? Enemmän kuin kaksimielisen vastauksen. Hän sanoi, että permanentin vallankumouksen „teorialla“ on eräitä „puutteellisuuksia“, että tämän „teorian“ eräät puolet eivät ole saaneet vahvistusta vallankumouksellisessa käytännössämme. Käy siis niin, että joskin tämän „teorian“ eräät puolet ovat „puutteellisuuksia“, niin tällä „teorialla“ on muitakin puolia, jotka eivät ole „puutteellisuuksia“ ja joiden on jäätävä voimaan. Mutta kuinka voidaan permanentin vallankumouksen „teorian“ eräät puolet erottaa tämän „teorian“ toisista puolista? Eikö permanentin vallankumouksen „teoria“ ole ehyt katsantokantojen systeemi? Voidaanko permanentin vallankumouksen „teoriaa“ pitää sitten laatikkona, jonka kaksi kulmaa, sanokaamme, on lahonnut, mutta kaksi muuta kulmaa on jäänyt ehyiksi ja säilynyt? Ja edelleen, voidaanko tällaisessa tapauksessa rajoittua yksinkertaiseen ja mihinkään velvoittamattomaan mainintaan „puutteellisuuksista“ yleensä, sanomatta sitä, nimenomaan **minkälaisia** „puutteellisuuksia“ Trotski tarkoittaa ja nimenomaan **mitkä** permanentin vallankumouksen „teorian“ puolet hän katsoo vääriksi? Trotski puhuu permanentin vallankumouksen „teorian“ eräistä „puutteellisuuksista“, mutta nimenomaan minkälaisia „puutteellisuuksia“ hän tarkoittaa ja nimenomaan mitkä tämän „teorian“ puolista hän katsoo vääriksi, — kaikesta siitä hän ei sanonut sanaakaan. Siksi Trotskin lausuntoa tästä kysymyksestä on pidettävä kysymyksen välttelemisenä, yriytyksenä kuitata asia „puutteellisuuksia“ koskevalla kaksimielisellä fraasilla, joka ei velvoita Trotskia mihinkään.

Trotski menettelee tässä tapauksessa samoin kuin vanhaan aikaan menettelivät eräät ovelat oraakkelit, kun he yrittivät päästä kyselijöistä sentapaisilla kaksimielisillä vastauksilla kuin: „jokea ylittäessään tulee suuri sotajoukko lyödyksi hajalle“. Mitä jokea ylittäessään ja kenen sotajoukko tulee lyödyksi hajalle, — ymmärtäköön ken voi. (N a u r u a.)

6. Zinovjev Marxia, Engelsiä ja Leniniä siteeraavan koulupojan osassa

Edelleen haluaisin sanoa muutaman sanan Zinovjevin erikoisesta tavasta siteerata marxilaisuuden klassikkoja. Tämän zinovjevilaisen tavan luonteenomainen piirre on se, että siinä sotketaan kaikki kaudet ja päiväykset, mätetään ne yhteen läjään, irroitetaan Marxin ja Engelsin eri väittämiä ja formuloita niiden elävästä yhteydestä todellisuuteen, muutetaan ne vanhentuneiksi dogmeiksi ja rikotaan siten Marxin ja Engelsin perusvaatimusta, jonka mukaan „marxilaisuus ei ole dogmi, vaan toimintaohje“.

Tässä muutamia esimerkkejä:

1) Ensimmäinen esimerkki. Zinovjev esitti puheessaan tunnetun sitaatin Marxin kirjasesta „Luokkataistelu Ranskassa“ (1848—1850), jossa sanotaan, että „työväenluokan tehtävää (puhe on sosialismin voitosta. J. St.) ei voida ratkaista kansallisten rajojen puitteissa“²⁴.

Edelleen Zinovjev esitti seuraavan sitaatin Marxin kirjeestä Engelsille (1858):

„Seuraava kysymys on meille vaikea: mannermaaila vallankumous on kiertämätön, ja se saa heti sosialistisen luonteen. Eikö se tule tällä pienellä kolkalla kiertämättä tukahdutetuksi

sen vuoksi, että verrattomasti laajemmalla alueella porvarillisen yhteiskunnan liike tapahtuu yhä vielä nousevaa linjaa?*" (kts. K. Marx ja F. Engels, „Kirjeet“, s. 74—75²⁶).

Zinovjev esittää nämä sitaatit Marxilta viime vuosisadan 40—50-luvuilta ja tulee johtopäätökseen, että siten kysymys sosialismin voitosta erillisissä maissa on saanut kielteisen ratkaisun kapitalismin kaikkia aikoja ja kausia varten.

Voidaanko sanoa, että Zinovjev ymmärsi Marxia, hänen katsantokantansa, hänen peruslinjansa kysymyksessä sosialismin voitosta erillisissä maissa? Ei, ei voida sanoa. Päinvastoin näistä sitaateista näkyy, että Zinovjev ei ole laisinkaan ymmärtänyt Marxia, että hän on vääristellyt Marxin peruskatsantokannan.

Johtuuko Marxin sitaateista, että sosialismin voitto erillisissä maissa on mahdoton kapitalismin kehityksen kaikenlaisissa oloissa? Ei, ei johdu. Marxin lausunnoista johtuu vain se, että sosialismin voitto erillisissä maissa on mahdoton vain siinä tapauksessa, jos „porvarillisen yhteiskunnan liike tapahtuu yhä vielä nousevaa linjaa“. Entä kuinka olla, jos asioiden kulun vuoksi porvarillisen yhteiskunnan liike kokonaisuudessaan muuttaa suuntansa ja alkaa käydä laskevaa linjaa? Marxin sanoista johtuu, että sellaisissa oloissa katoaa perusta erillisissä maissa tapahtuvan sosialismin voiton mahdollisuuden kieltämiseltä.

Zinovjev unohtaa, että Marxin sitaatit kuuluvat kapitalismin esimonopolistiseen kauteen, jolloin kapitalismi yleensä kehittyi nousevaa linjaa, jolloin

* Alleviivaus minun. J. St.

kapitalismin yleistä kasvua ei seurannut sellaisen kapitalistisesti kehittyneen maan kuin Englannin mätänemisprosessi, jolloin laki epätasaisesta kehityksestä ei vielä ollut eikä voinut olla sinä mahtavana tekijänä kapitalismin rappeutumisessa, joksi se tuli myöhemmin, monopolistisen kapitalismin kaudella, imperialismin kaudella. Marxin sanat, että työväenluokan perustehtävän ratkaiseminen erillisissä maissa on mahdoton, ovat esimonopolistisen kapitalismin kautta varten aivan oikeita. Sanoin jo NKP(b):n XV konferenssissa tekemässäni selostuksessa, että entistä aikaa varten, esimonopolistisen kapitalismin kautta varten, annettiin sosialismin voittoa erillisissä maissa koskevaan kysymykseen kielteinen vastaus, ja sellainen vastaus oli aivan oikea. Entä nyt, kapitalismin nykyisellä kaudella, jolloin esimonopolistinen kapitalismi on kasvanut imperialistiseksi kapitalismiksi, — voidaanko sanoa, että kapitalismi kokonaisuudessaan kehittyy nykyään nousevaa linjaa? Ei, ei voida sanoa. Leninin suorittama imperialismin taloudellisen olemuksen analyysi osoittaa, että imperialismin kaudella porvarillinen yhteiskunta kokonaisuudessaan kulkee laskevaa linjaa. Lenin on aivan oikeassa sanoessaan, että monopolistinen kapitalismi, imperialistinen kapitalismi on kuolevaa kapitalismia. Toveri Lenin sanoo siitä seuraavaa:

„On ymmärrettävää, miksi imperialismi on kuolevaa kapitalismia, sosialismiin siirtyvää: kapitalismista kasvava monopoli on jo kapitalismin kuolemista, sen sosialismiin siirtymisen alkua. Imperialismin suorittama työn valtava yhteiskunnallistaminen (se, mitä apologeetit — porvarilliset taloustieteilijät nimittävät „yhteenkietoutumiseksi“) merkitsee samaa“ (kts. Lenin, XIX osa, s. 302).

Eri asia on esimonopolistinen kapitalismi, joka yleensä kehittyy nousevaa linjaa. Ja eri asia on imperialistinen kapitalismi, jolloin maailma on jo jaettu kapitalististen ryhmien kesken, jolloin kapitalismin hyppäyksittäin tapahtuva kehitys vaatii jo jaetun maailman uudelleen jakamista sotilaallisten yhteenottojen pohjalla, jolloin tällä perustalla syntyvät imperialististen ryhmien väliset selkkaukset ja sodat heikentävät kapitalismin maailmanrintamaa, tekevät sen alttiimmaksi iskuille ja luovat mahdollisuuden tämän rintaman murtamiselle eri maissa. Siellä, esimonopolistisen kapitalismin aikana, sosialismin voitto erillisissä maissa näytti mahdottomalta. Täällä, imperialismin kaudella, kuolevan kapitalismin kaudella, sosialismin voitto erillisissä maissa on tullut jo mahdolliseksi.

Siten on kysymys, toverit, ja juuri tätä Zinovjev ei halua käsittää.

Kuten näette, Zinovjev siteeraa Marxia kuin kouluopika irroittautuen Marxin näkökannasta ja tarrautuen Marxin erinäisiin sitaatteihin, ja näitä sitaatteja hän soveltaa kuin sosialidemokraatti eikä niin kuin marxilainen.

Mitä on Marxin siteeraamisen revisionistinen tapa? Marxin siteeraamisen revisionistinen tapa on Marxin näkökannan vaihtamista Marxin eri väittämistä otettuihin sitaatteihin, jotka on otettu irralleen määrätyn kauden konkreettisista oloista.

Mitä on Marxin siteeraamisen zinovjevilainen tapa? Marxin siteeraamisen zinovjevilainen tapa on Marxin näkökannan vaihtamista kirjaimen, Marxilta otettuihin sitaatteihin, jotka on reväisty irti niiden elävästä

yhteydestä XIX vuosisadan viisikymmenluvun kehitystehtoihin ja muutettu dogmeiksi.

Ajattelen, että tämä ei kaipaa selityksiä.

2) Toinen esimerkki. Zinovjev siteeraa Engelsin sanoja teoksesta „Kommunismmin periaatteet“²⁶ (1847), että työväen vallankumous „ei voi tapahtua jossain yhdessä maassa“, ja vertaa näitä Engelsin sanoja minun lausuntooni NKP(b):n XV konferenssissa, että Neuvostoliitossa me olemme jo toteuttaneet yhdeksän kymmenesosaa niistä kahdestatoista vaatimuksesta, jotka Engels asettaa, ja tekee siitä kaksi johtopäätöstä: ensinnäkin sen, että sosialismin voitto erillisissä maissa on mahdoton, ja toiseksi sen, että lausunnossani minä kaunistelen Neuvostoliiton nykyisiä oloja.

Mitä tulee Engelsiltä otettuihin sitaatteihin, niin on sanottava, että sitaattien tulkinnassa Zinovjev tekee tässä saman virheen kuin hän teki Marxin suhteen. Ymmärrettävää on, että esimonopolistisen kapitalismin kaudella, kaudella, jolloin porvarillinen yhteiskunta yleensä kehittyi nousevaa linjaa, Engelsin oli johduttava kielteisen vastauksen antamiseen kysymykseen sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa. Tämän Engelsin väitteen, joka on annettu kapitalismin vanhan kauden mukaisesti, mekaaninen ulottaminen kapitalismin uuteen kauteen, imperialistiseen kauteen, merkitsee Engelsin ja Marxin näkökannan vääristelemistä kirjaimen hyväksi, erillisen sitaatin hyväksi, joka on otettu irrallisena kehityksen realisista ehdoista kapitalismin esimonopolistisella kaudella. Selostuksessani NKP(b):n XV konferenssissa minä jo sanoin, että aikoinaan tämä Engelsin formula

oli ainoa oikea formula. Mutta täytyyhän käsittää, ettei viime vuosisadan neljäkymmenluvun kautta, jolloin ei voinut olla puhuttakaan kuolevasta kapitalismista, saa rinnastaa kapitalismin nykyisen kehityskauden kanssa, imperialismin kauden kanssa, jolloin kapitalismi kokonaisuudessaan on kuolevaa kapitalismia. Onko vaikea ymmärtää, että se, mitä silloin pidettiin mahdottomana, on nyt, kapitalismin uusien ehtojen vallitessa, tullut mahdolliseksi ja välttämättömäksi?

Kuten näette, Zinovjev on tässä jäänyt Engelsin suhteen samoin kuin Marxinkin suhteen uskolliseksi marxilaisuuden klassikkojen revisionistiselle siteeraamistavalleen.

Mitä tulee Zinovjevin toiseen johtopäätökseen, niin Zinovjev on suorastaan vääristellyt Engelsiä hänen esittämiensä työväen vallankumousta koskevien 12 vaatimuksen eli toimenpiteen suhteen. Zinovjev kuvaa asian niin, että 12 vaatimuksessaan Engels antaa sosialismin **kehitetyn** ohjelman aina luokkien hävittämiseen, tavaratuotannon hävittämiseen ja siis valtion hävittämiseen saakka. Se on kokonaan väärin. Se on Engelsin täydellistä vääristelyä. Engelsin 12 vaatimuksessa ei ole sanaakaan luokkien hävittämisestä, tavaratalouden hävittämisestä, valtion hävittämisestä eikä myöskään kaikkien ja kaikenlaisten yksityisomistuksen muotojen hävittämisestä. Päinvastoin Engelsin 12 vaatimuksen lähtökohtana on „demokratian“ („demokratialla“ Engels tarkoitti silloin proletariaatin diktatuuria) olemassaolo, luokkien ja tavaratuotannon olemassaolo. Engels sanoo suoraan, että hänen 12 vaatimustaan tarkoittavat välitöntä „käsiksi käymistä

yksityisomistukseen“ (eikä sen täydellistä hävittämistä) ja „proletariaatin olemassaolon turvaamista“ (eikä proletariaatin hävittämistä luokkana). Tässä ovat Engelsin sanat:

„Proletariaatin vallankumous, joka kaiken todennäköisyyden mukaan tapahtuu, kykenee vain väitellen uudistamaan nykyisen yhteiskunnan ja lakkauttaa yksityisomistuksen vasta sen jälkeen, kun tulee luoduksi sitä varten välttämätön määrä tuotantovälineitä... Ennen kaikkea se luo demokraattisen järjestelmän ja siten, suoraan tai välillisesti, proletariaatin poliittisen herruuden... Demokratia olisi aivan hyödytön proletariaatille, ellei sitä käytettäisi viipymättä sellaisten laajakantoisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotka käyvät välittömästi käsiksi yksityisomistukseen ja turvaavat proletariaatin olemassaolon *. Tärkeimmät näistä toimenpiteistä, jotka johtuvat väistämättömästi nykyisin vallitsevista oloista, ovat seuraavat“.

Ja edelleen seuraa jo tunnettujen 12 vaatimuksen eli toimenpiteen luetteleminen (kts. Engels, „Kommunismmin periaatteet“).

Kuten näette, Engelsillä ei ole kysymyksessä sosialismin kehitetty ohjelma luokkien, valtion, tavaratuotannon j.n.e. hävittämiseen, vaan sosialistisen vallankumouksen ensimmäiset askeleet, ensimmäiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sitä varten, että voitaisiin käydä välittömästi käsiksi yksityisomistukseen, turvata työväenluokan olemassaolo ja lujittaa proletariaatin poliittinen herruus.

On vain yksi johtopäätös: Zinovjev väaristeli Engelsiä luonnehtiessaan hänen 12 vaatimustaan sosialismin kehitetyksi ohjelmaksi.

* Alleviivaus kaikkialla minun. J. St.

Mistä minä puhuin loppulausunnossani NKP(b):n XV konferenssissa? Siitä, että 9/10 Engelsin vaatimuksesta eli toimenpiteistä, jotka ovat sosialistisen vallankumouksen ensimmäisiä askeleita, on meillä Neuvostoliitossa jo toteutettu.

Merkitseekö tämä, että meillä on jo toteutettu sosialismi?

Selvää on, ettei merkitse.

Siis Zinovjev, ollen uskollinen siteeraamistavalheen, „hieman“ vilpisteli minun lausuntoni suhteen NKP(b):n XV konferenssissa.

Siihen johtaa Zinovjevin hänen erikoinen Marxin ja Engelsin siteeraamistapansa.

Zinovjevilainen siteeraamistapa palauttaa mieleeni erään aika lystikkään „jutun“ sosialidemokraateista, jonka kertoi eräs ruotsalainen vallankumouksellinen syndikalisti Tukholmassa. Se tapahtui vuonna 1906, puolueemme Tukholman edustajakokouksen aikana. Tämä ruotsalainen toveri kuvasi kertomuksessaan aika lystikkäästi eräiden sosialidemokraattien pedanttista tapaa siteerata Marxia ja Engelsiä, ja me, puoluekokouksen edustajat, nauroimme katketaksemme kuunnellessamme häntä. Tuon „jutun“ sisältö oli seuraavanlainen. Asia tapahtui Krimillä laivaston ja jalkaväen kapinan aikana. Saapuivat laivaston ja jalkaväen edustajat ja sanoivat sosialidemokraateille: viime vuosina te olette kehoittaneet meitä kapinaan tsaarivaltaa vastaan, me olemme tulleet vakuuttuneiksi siitä, että teidän kehoituksenne on oikea, me, matruusit ja jalkaväki, olemme päättäneet nousta kapinaan ja käännyimme nyt teidän puoleenne saadaksemme ohjeita. Sosialidemokraatit hätääntyivät ja vastasivat, että

eivät he voi päättää kapinakysymyksestä ilman erikoista konferenssia. Matruusit antoivat ymmärtää, että ei saa viivyttellä, että asia on jo kypsä ja että elleivät he saa sosialidemokraateilta suoraa vastausta ja elleivät sosialidemokraatit ryhdy johtamaan kapinaa, niin asia voi mennä myttyyn. Matruusit ja sotilaat poistuiivat odottamaan toimintaohjeita, ja sosialidemokraatit kutsuivat kysymyksen käsittelemistä varten koolle konferenssin. He ottivat käsille „Pääoman“, ensimmäisen osan, sitten he ottivat „Pääoman“ toisen osan ja lopuksi „Pääoman“ kolmannen osan. He etsivät ohjeita Krimin ja Sevastopolin suhteen, kapinan suhteen Krimillä. Mutta „Pääoman“ kolmesta osasta he eivät löytäneet ainoatakaan, kirjaimellisesti ainoatakaan ohjetta Sevastopolin suhteen, Krimin suhteen eikä myöskään matruusien ja sotilaitten kapinan suhteen. (Naurua.) He selailivat Marxin ja Engelsin muita teoksia ja etsivät ohjeita,—mutta turhaan, minkäänlaisia ohjeita ei löytynyt. (Naurua.) Mikä neuvoksi? Matruusitkin olivat jo palanneet ja odottivat vastausta. Ja kuinka kävi? Sosialidemokraattien oli tunnustettava, että sellaisen asiaintilan vallitessa he eivät voi antaa matruuseille ja sotilaille minkäänlaisia ohjeita. „Niin meni myttyyn laivaston ja jalkaväen kapina“, päätti kertomuksensa ruotsalainen toveri. (Naurua.)

Tässä kertomuksessa on epäilemättä paljon liioittelua, mutta yhtä epäilemätöntä on myös se, että tämä kertomus osuu aika sattuvasti Marxin ja Engelsin siteeraamisen zinovjevilaisen tavan kipeimpään kohtaan.

3) Kolmas esimerkki. Kysymys on Leninin teoksista otetuista sitaateista. Mitä kaikkea Zinovjev onkaan tehnyt nyhtääkseen Leninin teoksista kokonaisen rökkiön sitaatteja ja „hämmästyttääkseen“ kuulijoita. Zinovjev nähtävästi ajattelee, että mitä enemmän on sitaatteja, sitä parempi, ja vähät hän silloin välittää siitä, mistä nämä sitaatit puhuvat ja mihin ne johtavat. Mutta jos syvennyttään tarkastelemaan näitä sitaatteja, niin on helppo käsittää, että Zinovjev ei ole esittänyt Leninin teoksista ainoatakaan sitaattia, joka antaisi edes viittauksen oppositioblokin nykyisen antautumiskannan hyväksi. Tulee panna merkille, ettei Zinovjev ole jostain syystä esittänyt erästä Leninin mitä tärkeintä sitaattia siitä, että diktatuurin „taloudellisen probleemin“ toteuttaminen ja Neuvostoliiton proletariaatin voitto tämän probleemin toteuttamisessa voidaan pitää turvattuna.

Zinovjev esitti sitaatin Leninin kirjasesta „Osustoiminnasta“, jossa sanotaan, että meillä Neuvostoliitossa on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi. Mutta hän ei ole edes yrittänytkään vaivata itseään asettaakseen kysymyksen, vaikkapa vain viittauksella, — mihin tämä sitaatti johtaa ja minkä hyväksi se on esitetty: oppositioblokin vaiko NKP(b):n hyväksi.

Zinovjev yritti todistaa, että sosialistisen rakennustyön voitto on meidän maassamme mahdoton, mutta tämän väittämän todistamiseksi hän esitti Leninin teoksista sellaisia sitaatteja, jotka kaatavat Zinovjevin väittämän ylösalaisin.

Tässä on esimerkiksi eräs sellaisista sitaateista:

„Olen joutunut jo monesti sanomaan: edistyneisiin maihin verrattuna venäläisten oli helpompi aloittaa suuri proletaarinen vallankumous, mutta heidän on vaikeampi jatkaa sitä ja saattaa se lopulliseen voittoon sosialistisen yhteiskunnan täydellisen järjestämisen * mielessä“ (kts. Lenin, XXIV osa, s. 250).

Zinovjev ei edes ajatellutkaan sitä, että tämä sitaatti ei puhu oppositioblokin, vaan puolueen hyväksi, sillä siinä ei puhuta sosialismin rakentamisen mahdottomuudesta Neuvostoliitossa, vaan tämän rakentamisen vaikeuksista, ja sosialismin rakentamisen mahdollisuus Neuvostoliitossa tunnustetaan tässä sitaatissa jonain itsestään selvänä asiana. Puolue on aina sanonut, että vallankumouksen aloittaminen Neuvostoliitossa on helpompaa kuin Länsi-Euroopan kapitalistisissa maissa, mutta sosialismin rakentaminen tulee olemaan vaikeampaa. Merkitseekö se, että tämän tosiasian tunnistaminen on samaa kuin sosialismin rakentamisen mahdollisuuden kieltäminen Neuvostoliitossa? Ei tietenkään. Päinvastoin tästä tosiasiasta johtuu vain se johtopäätös, että vaikeuksista huolimatta sosialismin rakentaminen Neuvostoliitossa on täysin mahdollista ja välttämätöntä.

Herää kysymys: mitä varten Zinovjev tarvitsi tällaisia sitaatteja?

Nähtävästi sitä varten, että olisi voinut „hämmästyttää“ kuulijaa sitaattiröykkiöllä ja samentaa veden. (N a u r u a.)

Mutta nyt on mielestäni selvää, että Zinovjev ei saavuttanut tarkoitustaan, vaan että hänen enemmän kuin naurettava marxilaisuuden klassikkojen siteeraamistapansa jätti hänet mitä selvimmällä tavalla pulaan.

* Alleviivaus minun. J. St.

7. Revisionismi Zinovjevin mukaan

Lopuksi muutama sana „revisionismi“ käsitteen zinovjevilaisesta tulkinnasta. Zinovjevin mukaan on asia niin, että Marxin ja Engelsin vanhojen määritelmien tai erinäisten väittämien kaikenlainen parantaminen, kaikenlainen täsmentäminen ja semminkin niiden vaihtaminen toisiin määritelmiin, jotka vastaavat uusia oloja, on revisionismia. Minkä vuoksi, herää kysymys? Eikö marxilaisuus ole tiede, ja eikö tiede kehity rikastuttaen itseään uusilla kokemuksilla ja parantaen vanhoja määritelmiä? Kuulemma sen vuoksi, että „revisio“ merkitsee „tarkistamista“, ja vanhojen määritelmien parantamista ja täsmentämistä ei voida suorittaa ilman näiden määritelmien jonkinlaista tarkistamista, siis vanhojen määritelmien kaikenlainen täsmentäminen ja parantaminen, marxilaisuuden kaikenlainen rikastuttaminen uudella kokemuksella ja uusilla määritelmillä on revisionismia. Kaikki tuo on tietysti naurettavaa. Mutta mitäpä Zinovjeville voidaan tehdä, kun hän itse saattaa itsensä naurettavaan asemaan ja samalla kuvittelee taistelevansa revisionismia vastaan.

Oliko esimerkiksi Stalinilla oikeutta muuttaa ja täsmentää omaa määritelmäänsä sosialismin voitosta yhdessä maassa (v. 1924) täysin leninismin ohjeita ja päälinjaa vastaavasti? Zinovjevin mukaan hänellä ei ollut siihen oikeutta. Miksi? Siksi, että vanhan määritelmän muuttaminen ja täsmentäminen on tämän määritelmän tarkistamista, ja tarkistaminen merkitsee saksaksi revisiota. Eikö ole selvää, että Stalin on langettanut revisionismiin?

Täten meillä on siis revisionismin uusi, zinovjevilainen tunnusmerkki, joka tuomitsee marxilaisen ajatuksen täydelliseen jähmettyneisyyteen revisionismista syyttämisen uhalla.

Esimerkiksi kun Marx viime vuosisadan puolivälissä sanoi, että kapitalismin kehittyessä nousevaa linjaa sosialismin voitto on kansallisissa rajoissa mahdoton, mutta Lenin XX vuosisadalla, vuonna 1915, sanoi, että kapitalismin kehittyessä laskevaa linjaa, kuolevan kapitalismin oloissa, tällainen voitto on mahdollinen, niin Lenin oli siis langennut revisionismiin Marxin suhteen.

Esimerkiksi kun Marx viime vuosisadan puolivälissä sanoi, että sosialistinen „kumous taloudellisissa suhteissa Euroopan mantereen missä maassa hyvänsä tai vieläpä koko Euroopan mantereellakin ilman Englantia on vain myrskyä vesilasissa“²⁷, mutta Engels, ottaen huomioon luokkataistelun uuden kokemuksen muutti myöhemmin tämän väittämän sanoen, että „ranskalainen aloittaa, mutta saksalainen viimeistelee“ sosialistisen vallankumouksen, niin Engels oli siis langennut revisionismiin Marxin suhteen.

Kun Engels sanoi, että ranskalainen aloittaa sosialistisen vallankumouksen, mutta saksalainen vie sen loppuun, ja Lenin taas, huomioiden vallankumouksen voiton kokemuksen Neuvostoliitossa, muutti tämän määritelmän ja vaihtoi sen toiseen sanoen, että venäläinen aloitti sosialistisen vallankumouksen, mutta saksalainen, ranskalainen, englantilainen vievät sen loppuun, niin Lenin oli siis langennut revisionismiin Engelsin suhteen ja sitäkin suuremmalla syyllä Marxin suhteen.

Tässä ovat esimerkiksi Leninin sanat tästä asiasta:

„Tarkkaillessaan monien vuosikymmenien aikana työväenliikkeen kehitystä ja sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvua sosialismin suuret perustanlaskijat Marx ja Engels näkivät selvästi, että siirtyminen kapitalismista sosialismiin on vaativa pitkäaikaisia synnytystuskia, proletariaatin diktatuurin pitkä kautta, kaiken vanhan murskaamista, kapitalismin kaikkien muotojen armotonta hävittämistä, kaikkien maiden työläisten yhteistyötä, joiden on yhdistettävä kaikki ponnistuksensa turvatakseen lopullisen voiton. Ja he sanoivat, että XIX vuosisadan lopulla tulee käymään niin, että „ranskalainen aloittaa, mutta saksalainen vie loppuun“, — ranskalainen aloittaa siksi, että vallankumouksen kymmenvuosien kuluessa hän on kehittänyt itsessään sen rajattoman aloitteellisuuden vallankumouksellisessa toiminnassa, joka on tehnyt ranskalaisesta sosialistisen vallankumouksen etujoukon.

Nyt me näemme kansainvälisen sosialismin voimien toisenlaisen yhdistelmän. Me sanomme, että liike alkaa helpommin niissä maissa, jotka eivät kuulu niiden riistävien maiden joukkoon, joilla on mahdollisuus helpommin ryöstää ja jotka voivat lahjoa työläistensä huippukerrokset... **Asiat kehittyivät toisin kuin Marx ja Engels olivat odottaneet***, ne antoivat meille, venäläisille työtätekeville ja riistetyille luokille, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen etujoukon kunniaakkaan osuuden, ja me näemme nyt selvästi, kuinka pitkälle vallankumouksen kehitys menee; venäläinen aloitti — saksalainen, ranskalainen, englantilainen vievät loppuun, ja sosialismi voittaa“ (kts. Lenin, XXII osa, s. 218).

Te näette, että Lenin tässä suoraan „tarkistaa“ Engelsiä ja Marxia langeten Zinovjevin käsityskannan mukaan „revisionismiin“.

Esimerkiksi kun Engels ja Marx määrittelivät Pariisin Kommuunin proletariaatin diktatuuriksi, jota, kuten tunnettua, johti kaksi puoluetta, joista kumpi-

* Alleviivaus minun. J. St.

kaan ei ollut marxilainen, mutta Lenin sanoi sitten, ottaen huomioon imperialismin oloissa käydyn luokkien taistelun uuden kokemuksen, että vähänkin täydellinen proletariaatin diktatuuri voidaan toteuttaa vain yhden puolueen, marxilaisen puolueen johdolla, niin Lenin oli siis langennut selvään „revisionismiin“ Marxin ja Engelsin suhteen.

Kun Lenin sanoi imperialistista sotaa edeltäneellä kaudella, että federatio on kelpaamaton valtiorakennetyyppi, mutta vuonna 1917, ottaen huomioon proletariaatin taistelun uuden kokemuksen, muutti, tarkoisti tuon määritelmän sanoen, että federatio on valtiorakenteen tarkoituksenmukainen tyyppi sosialismiin siirtymisen aikana, niin Lenin oli siis langennut „revisionismiin“ itsensä ja leninismien suhteen.

J.n.e. j.n.e.

Täten siis Zinovjevin mukaan asia on niin, että marxilaisuus ei saa rikastuttaa itseään uudella kokemuksella, että marxilaisuuden näiden tai niiden klassikkojen eri välttämien ja määritelmien kaikenlainen parantaminen on revisionismia.

Mitä on marxilaisuus? Marxilaisuus on tiede. Voiko marxilaisuus säilyä ja kehittyä tieteenä, ellei se rikastuta itseään proletariaatin luokkataistelun uudella kokemuksella, ellei se tule sulattamaan tätä kokemusta marxilaisuuden katsantokannalta, marxilaisen metodin näkökannalta? Selvää on, että ei voi.

Eikö tämän jälkeen ole selvää, että marxilaisuus vaatii vanhojen määritelmien parantamista ja rikastuttamista uuden kokemuksen huomioimisen perustalla säilyttäen marxilaisuuden katsantokannan, säilyttäen sen metodin, mutta Zinovjev tekee päinvastoin säi-

lyttäessään kirjaimen ja pannessaan marxilaisuuden katsantokannan, sen metodin sijalle marxilaisuuden erinäisten väittämien kirjaimen.

Mitä yhteistä voi olla todellisella marxilaisuudella ja sillä, että marxilaisuuden päälinjan sijaan pannaan marxilaisuuden erinäisten määritelmien kirjain ja erinäisistä väittämistä otetut sitaatit?

Voidaanko epäillä sitä, että se ei ole marxilaisuutta, vaan irvikuva marxilaisuudesta?

Marx ja Engels pitivät silmällä juuri sellaisia „marxilaisia“ kuin Zinovjev sanoessaan: „Meidän oppimme ei ole dogmi, vaan toimintaohje“.

Zinovjevin onnettomuus on siinä, että hän ei käsitä näiden Marxin ja Engelsin sanojen ajatusta ja merkitystä.

II

KYSYMYS SOSIALISMIN VOITOSTA ERILLISISSÄ KAPITALISTISISSA MAISSA

Puhuin opposition eri virheistä ja opposition johtajain puheissa huomatuista tosiasiallisista virheellisyyksistä. Tästä kysymyksestä koetin puhua tyhjentävästi loppulausunnon ensimmäisessä osassa erinäisten huomautusten muodossa. Sallikaa minun nyt siirtyä suoraan itse asiaan.

1. Proletaaristen vallankumousten edellytykset eri maissa imperialismin kaudella

Ensimmäinen kysymys on kysymys sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä kapitalistisissa maissa imperialismin kaudella. Kuten näette, puhe ei

ole jostain yhdestä maasta, vaan kaikista enemmän tai vähemmän kehittyneistä imperialistisista maista.

Mikä on opposition perusvirhe kysymyksessä sosialismin voitosta erillisissä kapitalistisissa maissa?

Opposition perusvirhe on se, että oppositio ei käsitä tai ei halua käsittää kaikkea eroa esi-imperialistisen kapitalismin ja imperialistisen kapitalismin välillä, se ei käsitä imperialismin taloudellista olemusta ja sotkee toisiinsa kapitalismin kaksi erilaista vaihetta — esi-imperialistisen vaiheen ja imperialistisen vaiheen.

Tästä opposition virheestä johtuu sen toinen virhe, joka on se, että oppositio ei käsitä imperialismin kaudella tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lain ajatusta ja merkitystä, vaan asettaa tämän lain vastapainoksi tasoittumistendenssin ja luisuu siten kautskylaiselle ultraimperialismin kannalle.

Nämä kaksi virhettä johtavat opposition kolmannen virheeseen, siihen virheeseen, että oppositio ulottaa mekaanisesti ne määritelmät ja väittämät, jotka ovat syntyneet esi-imperialistisen kapitalismin pohjalla, imperialistista kapitalismia koskeviksi, minkä vuoksi se johtuukin sosialismin voiton mahdollisuuden kieltämiseen erillisissä kapitalistisissa maissa.

Mikä ero on vanhan, esimonopolistisen kapitalismin ja uuden, monopolistisen kapitalismin välillä, kun tämä ero ilmaistaan parilla sanalla?

Niiden välillä on se ero, että kapitalismin sellaisen kehityksen tilalle, joka tapahtui vapaan kilpailun perustalla, on tullut kehitys, joka tapahtuu kapitalistien valtaviin monopoliliittojen perustalla, että vanhan, „kulttuurisen“, „edistyksellisen“ pääoman tilalle on

tullut finanssipääoma, „mätänevä“ pääoma, että pääoman „rauhallisen“ laajentamisen ja sen „vapaille“ alueille leviämisen tilalle on tullut hyppäyksittäin tapahtuva kehitys, kehitys, joka tapahtuu kapitalististen ryhmien välisten sotilaallisten yhteenottojen avulla suoritettavan jo jaetun maailman uudelleen jakamisen perustalla, että vanhan kapitalismin tilalle, joka yleensä kehittyi nousevaa linjaa, on tullut siis kuoleva kapitalismi, kapitalismi, joka yleensä kehittyi laskevaa linjaa.

Lenin sanoo tästä näin:

„Muistakaamme, mihin perustuu kapitalismin edellisen, „rauhallisen“ kauden vaihtuminen nykyiseen, imperialistiseen kauteen: siihen, että vapaa kilpailu luovutti paikkansa kapitalistien monopolistisille liitoille, ja siihen, että koko maapallo on jaettu. Selvää on, että näillä kummallakin tosiasialla (ja tekijällä) on todella yleismaailmallinen merkitys: vapaa kauppa ja rauhallinen kilpailu olivat mahdollisia ja välttämättömiä niin kauan kuin pääoma voi esteettömästi lisätä siirtomaita sekä vallata Afrikassa ja muualla valtaamattomia maita, minkä ohella pääoman keskittyminen oli vielä heikkoa eikä vielä ollut monopolistisia yrityksiä, s.o. niin valtavia yrityksiä, että ne ovat hallitsevana koko kysymyksessäolevalla teollisuusosalalla. Tällaisten monopolististen yritysten syntyminen ja kasvu... tekee entisen vapaan kilpailun mahdottomaksi, kaivaa maaperän sen alta, ja maapallon jakaminen pakottaa siirtymään rauhallisesta laajenemisesta aseelliseen taisteluun siirtomaiden ja vaikutusalueiden uudelleenjakamiseksi“ (kts. XVIII osa, s. 254).

Ja edelleen:

„Ei voida elää entiseen tapaan tasaisesti kehittyvän* ja asteittaisesti uusiin maihin laajenevan kapitalismin verrattain levollisissa kulttuurisissa ja rauhallisissa oloissa, sillä on koit-

* Alleviivaus minun. J. St.

tanut toinen aikakausi. Finanssipääoma työntää syrjään määrättyä maata ja syrjäyttää sen suurvaltojen joukosta, riistää siltä siirtomaat ja vaikutusalueet“ (kts. XVIII osa, s. 256—257).

Tästä johtuu Leninin perusjohtopäätös imperialistisen kapitalismin luonteesta:

„On ymmärrettävää, miksi imperialismi on kuolevaa kapitalismia, sosialismiin siirtyvää: kapitalismista kasvava monopoli on jo kapitalismin kuolemista, sen sosialismiin siirtymisen alkua. Imperialismin suorittama työn valtava yhteiskunnallistaminen (se, mitä apologeetit — porvarilliset taloustieteilijät nimittävät „yhteenkietoutumiseksi“) merkitsee samaa“ (kts. XIX osa, s. 302).

Oppositiomme onnettomuus on siinä, että se ei käsitä tämän esi-imperialistisen kapitalismin ja imperialistisen kapitalismin välisen eron suurta merkitystä.

Puolueemme kannan lähtökohtana on täten sen tosiasian tunnustaminen, että nykyinen kapitalismi, imperialistinen kapitalismi on kuolevaa kapitalismia.

Valitettavasti tämä ei vielä merkitse, että kapitalismi on jo kuollut. Mutta epäilemättömästi tämä merkitsee sitä, että kapitalismi yleensä ei kulje uudistumistaan kohti, vaan kuolemistaan kohti, että kapitalismi yleensä ei kehity nousevaa linjaa, vaan laskevaa linjaa.

Tästä yleisestä kysymyksestä johtuu kysymys kehityksen epätasaisuudesta imperialismiin kaudella.

Mitä leniniläiset tavallisesti tarkoittavat, kun he puhuvat kehityksen epätasaisuudesta imperialismiin kaudella?

Sitäkö, että on olemassa suuri ero eri kapitalististen maiden kehityksen tasossa, että toiset maat jäävät kehityksessään jälkeen toisista, että tämä ero suurenee yhä enemmän?

Ei, ei sitä. Imperialismin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden sekoittaminen kapitalististen maiden kehitystason erilaisuuden kanssa merkitsee poroporvarillisuuteen lankeamista. Juuri tähän poroporvarillisuuteen lankesi oppositio, kun se NKP(b):n XV konferenssissa sekoitti toisiinsa **kehityksen** epätasaisuutta koskevan kysymyksen ja eri kapitalististen maiden taloudellisen tilan tason erilaisuutta koskevan kysymyksen. Juuri tästä sekaannuksesta lähtien oppositio tuli silloin siihen aivan väärään johtopäätökseen, että kehityksen epätasaisuus oli ennen suurempi kuin imperialismin aikana. Juuri tämän vuoksi Trotski sanoikin XV konferenssissa, että „XIX vuosisadalla tämä epätasaisuus oli **suurempi** kuin XX vuosisadalla“ (kts. Trotskin puhetta NKP:n XV konferenssissa). Aivan samaa sanoi silloin Zinovjev väittäessään: „ei ole totta, että kapitalistisen kehityksen epätasaisuus oli ennen imperialistisen aikakauden alkua pienempi“ (kts. Zinovjevin puhetta NKP:n XV konferenssissa).

Nyt, XV konferenssissa käydyn väittelyn jälkeen, oppositio on tosin katsonut tarpeelliseksi muuttaa rintamaa sanoen Kominternin Toimeenpanevan Komitean laajennetussa täysistunnossa pitämässään puheissa jotain aivan päinvastaista tai yrittäen yksinkertaisesti sivuuttaa tuon virheensä vaitiololla. Tässä on esimerkiksi Trotskin lausunto hänen puheessaan laajennetussa täysistunnossa: „Mitä tulee kehityksen vauhtiin, niin imperialismi on **äärettömästi kärjistänyt** tätä epätasaisuutta“. Mitä taas Zinovjeviin tulee, niin hän katsoi viisaammaksi yksinkertaisesti vaieta tästä kysymyksestä puheessaan Kominternin Toimeenpanevan Komitean

täysistunnossa, vaikka hän ei voinut olla tietämättä, että kiistaa käytiin juuri siitä, voimistuuko epätasaisuuden lain vaikutus imperialismiin kaudella vai heikkeneekö se. Mutta tämä on osoituksena vain siitä, että väittely oli opettanut oppositiolle jotain ja oli ollut sille hyödyksi.

Siis: kysymystä kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuudesta imperialismiin kaudella ei saa sekoittaa eri kapitalististen maiden taloudellisen tilan tason erilaisuutta koskevan kysymyksen kanssa.

Voidaanko sanoa, että eron pieneneminen kapitalististen maiden kehitystasossa ja näiden maiden tasoittumisen edistyminen heikentävät kehityksen epätasaisuuden lain vaikutusta imperialismiin kaudella? Ei, sitä ei voida sanoa. Suureneeko vai pieneeekö tämä kehitystasossa oleva ero? Epäilemättä pienenee. Edistyykö vai heikkeneekö tasoittuminen? Ehdottomasti edistyy. Eikö tasoittumisen edistyminen ole ristiriidassa kehityksen epätasaisuuden voimistumisen kanssa imperialismiin aikana? Ei, se ei ole sen kanssa ristiriidassa. Päinvastoin, tasoittuminen on se tausta, se perusta, jonka pohjalla juuri onkin mahdollista kehityksen epätasaisuuden vaikutuksen voimistuminen imperialismiin kaudella. Vain sellaiset henkilöt, jotka eivät ymmärrä imperialismiin taloudellista olemusta, kuten meidän oppositiolaisemme, voivat asettaa tasoittumisen ja imperialismiin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lain vastakkain. Juuri sen vuoksi, että jälkeenyjääneet maat jouduttavat kehitystään ja tasoittuvat edistyneiden maiden kanssa, juuri siksi kärjistyy taistelu toisten maiden pääsemisestä toisten edelle, juuri

siksi toisille maille muodostuu mahdollisuus sivuuttaa toiset maat ja ahdistaa ne pois markkinoilta luoden siten edellytykset sotilaallisille yhteentörmäyksille, kapitalismin maailmanrintaman heikkeneemiselle ja tämän rintaman murtamiselle eri kapitalistimaiden proletaarien toimesta. Ken ei ole käsittänyt tätä yksinkertaista asiaa, hän ei ole käsittänyt mitään monopolistisen kapitalismin taloudellista olemusta koskevasta kysymyksestä.

Siis: tasoittuminen on eräs ehto kehityksen epätasaisuuden voimistumiselle imperialismin kaudella.

Voidaanko sanoa, että kehityksen epätasaisuus imperialismin aikana on siinä, että eräät maat saavuttavat toisia maita ja sitten sivuuttavat ne taloudellisessa suhteessa tavallisessa järjestyksessä, niin sanoakseni evolution perustalla, ilman hyppäyksiä, ilman sotilaallisia katastrofeja, ilman jo jaetun maailman uudelleenjakamisia? Ei, niin ei voida sanoa. Sellainen epätasaisuus oli olemassa myös esimonopolistisen kapitalismin kaudella, minkä Marx tiesi ja mistä Lenin kirjoitti teoksessaan „Kapitalismin kehitys Venäjällä“²⁸. Silloin kapitalismin kehitys tapahtui enemmän tai vähemmän tasaisesti, enemmän tai vähemmän evolutionisesti, ja toiset maat sivuuttivat toisia pitkien aikajaksojen kuluessa ilman hyppäyksiä ja ilman välttämättömiä sotilaallisia yhteenottoja maailman mitassa. Puhe ei ole nyt tästä epätasaisuudesta.

Mutta mitä siinä tapauksessa on imperialismin aikana tapahtuvan kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuuden laki?

Imperialismin kaudella tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden laki merkitsee toisten maiden hyp-

päyksittäin tapahtuvaa kehitystä toisten suhteen, toisten maiden nopeaa syrjäyttämistä maailman markkinoilta toisten maiden toimesta, jo jaetun maailman aika-ajoittaista uudelleen jakamista sotilaallisten yhteentörmäysten ja sotilaallisten katastrofien perustalla, selkkausten syvenemistä ja kärjistymistä imperialismin leirissä, maailman kapitalismin rintaman heikkenemistä, tämän rintaman murtamisen mahdollisuutta eri maiden proletariaatin toimesta, sosialismin voiton mahdollisuutta erillisissä maissa.

Missä ovat imperialismin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lain perusainekset?

Ensinnäkin siinä tosiasiasa, että maailma on jo jaettu imperialististen ryhmien kesken, maailmassa ei ole enää „vapaita“, valtaamattomia alueita, ja jotta voitaisiin vallata uusia markkinoita ja raaka-ainelähteitä, jotta voitaisiin laajentaa aluetta, on tämä alue otettava toisilta voimalla.

Toiseksi siinä, että tekniikan ennenkuulumaton kehitys ja voimistuva tasoittuminen kapitalististen maiden kehityksen tasossa ovat tehneet mahdolliseksi ja helpommaksi toisten maiden hyppäyksittäin tapahtuvan sivuuttamisen toisten maiden taholta, voimakkaampien maiden syrjäyttämisen vähemmän voimakkaiden, mutta nopeasti kehittyvien maiden taholta.

Kolmanneksi siinä, että vaikutusalueiden vanha jako eri imperialististen ryhmien välillä törmää joka kerta yhteen maailman markkinoilla vallitsevan uuden voimasuhteen kanssa, että „tasapainon“ aikaansaamiseksi vaikutusalueiden vanhan jaon ja uuden voimasuhteen välillä ovat välttämättömiä maailman

aika-ajoittaiset uudelleenjakamiset imperialististen sotien avulla.

Tästä johtuu kehityksen epätasaisuuden voimistuminen ja kärjistyminen imperialismiin kaudella.

Tästä johtuu selkkausten rauhallisen ratkaisemisen mahdottomuus imperialismiin leirissä.

Tästä johtuu näiden selkkausten rauhallisen ratkaisemisen mahdollisuutta saarnaavan kautskylaisen ultraimperialismin teorian paikkansapitämättömyys.

Mutta tästä seuraa, että oppositio, joka kieltää kehityksen epätasaisuuden voimistumisen ja kärjistyksen imperialismiin kaudella, luisuu ultraimperialismin kannalle.

Sellaisia ovat kehityksen epätasaisuuden luonteenomaiset piirteet imperialismiin kaudella.

Milloin maailmanjako imperialististen ryhmien välillä suoritettiin loppuun?

Lenin sanoo, että maailmanjako suoritettiin loppuun XX vuosisadan alussa.

Milloin asetettiin ensi kerran käytännössä kysymys jo jaetun maailman uudelleenjakamisesta?

Ensimmäisen imperialistisen maailmansodan kautena.

Mutta tästä johtuu, että imperialismiin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden laki voitiin saada selville ja perustella vasta XX vuosisadan alussa.

Tästä minä puhuinkin selostuksessani NKP(b):n XV konferenssissa, kun sanoin, että imperialismiin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lain sai selville ja perusteli toveri Lenin.

Imperialistinen maailmansota oli ensimmäinen yritys jo jaetun maailman uudelleenjakamiseksi. Tämä

yritys tuli maksamaan kapitalismille sen, että vallankumous voitti Venäjällä ja imperialismin perustat tulivat horjutetuiksi siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa.

Sanomattakin on selvää, että ensimmäisen uudelleenjakamisyrittäksen jälkeen seuraa toinen yritys, jota varten imperialismin leirissä suoritetaan jo valmistelutöitä.

Tuskin voidaan epäillä sitä, etteikö uudelleenjakamisen toinen yritys tule maksamaan maailman kapitalismille paljon enemmän kuin ensimmäinen.

Sellaisia ovat maailman kapitalismin kehityksen perspektiivit epätasaisuuden lain näkökannalta imperialismin oloissa.

Te näette, että nämä perspektiivit johtavat suoraan ja välittömästi sosialismin voiton mahdollisuuteen erillisissä kapitalistimaissa imperialismin kautena.

On tunnettua, että sosialismin voiton mahdollisuuden erillisissä maissa Lenin johti suoraan ja välittömästi kapitalististen maiden kehityksen epätasaisuuden laista. Ja Lenin oli aivan oikeassa. Sillä imperialismin kaudella tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden laki hävittää kaiken pohjan kaikkien ja kaikenlaisten sosialidemokraattien „teoreettisilta“ kyhäyksiltä sosialismin voiton mahdottomuudesta erillisissä kapitalistimaissa.

Lenin sanoo tästä kysymyksestä vuonna 1915 kirjoitetussa ohjelmakirjoituksessaan:

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa *, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa“ (kts. XVIII osa, s. 232).

* Alleviivaus minun. J. St.

Johtopäätökset:

a) Opposition perusvirhe on siinä, että se ei näe eroa kapitalismin kahden vaiheen välillä tai karttaa tämän eron korostamista. Mutta miksi se sitä karttaa? Siksi, että tämä ero johtaa imperialismin kaudella tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lakiin.

b) Opposition toinen virhe on siinä, että se ei ymmärrä imperialismin aikana tapahtuvan kapitalistimaiden kehityksen epätasaisuuden lain ratkaisevaa merkitystä tai aliarvioi tämän merkityksen. Mutta miksi se aliarvioi sen? Siksi, että kapitalistimaiden kehityksen epätasaisuuden lain oikea arviointi vie johtopäätökseen sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa.

c) Tästä johtuu opposition kolmas virhe, joka on siinä, että se kieltää sosialismin voiton mahdollisuuden erillisissä kapitalistimaissa imperialismin aikana.

Ken kieltää sosialismin voiton mahdollisuuden erillisissä maissa, hänen on pakko vaieta imperialismin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden lain merkityksestä, ja kenen on pakko vaieta epätasaisuuden lain merkityksestä, hän ei voi olla hämäämättä esi-imperialistisen kapitalismin ja imperialistisen kapitalismin välistä eroa.

Näin on asianlaita kysymyksen suhteen, joka koskee proletaaristen vallankumousten edellytyksiä kapitalistisissa maissa.

Mikä käytännöllinen merkitys on tällä kysymyksellä?

Käytännön kannalta katsottuna meidän edessämme on kaksi linjaa.

Ensimmäinen linja on meidän puolueemme linja, joka kutsuu eri maiden proletaareja valmistautumaan tulevaan vallankumoukseen, seuraamaan tarkasti tapahtumain kulkua ja olemaan valmiit sitä varten, jotta he otollisten olosuhteiden vallitessa voisivat itsenäisesti murtaa pääoman rintaman, ottaa vallan ja horjuttaa maailman kapitalismin perustoja.

Toinen linja on oppositiomme linja, joka kylvää epäilystä siitä, onko kapitalistisen rintaman murttaminen itsenäisesti tarkoituksenmukaista, ja kehoittaa eri maiden proletaareja odottamaan „yleisen loppuratkaisun“ hetkeä.

Kun meidän puolueemme linja on suunta vallankumouksellisen rynnistyksen voimistamiseen omaa porvaristoa vastaan ja eri maiden proletaarien aloitteellisuuden vapauttamiseen, niin meidän oppositiomme linja on suunta passiiviseen odottelemiseen ja eri maiden proletaarien aloitteellisuuden sitomiseen heidän taistellessaan omaa porvaristoaan vastaan.

Ensimmäinen linja on eri maiden proletaarien aktivoimisen linja.

Toinen linja on proletariaatin vallankumouspyrkimyksen heikentämisen linja, passiivisuuden ja odottelemisen linja.

Lenin oli tuhat kertaa oikeassa kirjoittaessaan seuraavat profeettalliset sanat, joilla on suoranainen merkitys meidän nykyisiin kiistoihimme:

„Minä tiedän, että löytyy tietysti älypatteja, jotka pitävät itseään hyvin viisaina ja nimittävät itseään vieläpä sosialisteiksi. He uskottelevat, että ei olisi pitänyt ottaa valtaa ennen kuin vallankumous puhkeaa kaikissa maissa. He eivät aavista, että

puhuessaan siten he loittonevat vallankumouksesta ja siirtyvät porvariston puolelle. Sen odottaminen, kunnes työtätekevät luokat tekevät vallankumouksen kansainvälisessä mitassa, — merkitsee kaikkien jähmettymistä odotteluun. Se on järjettömyyttä“ (kts. XXIII osa, s. 9).

Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa.

2. Kuinka Zinovjev „muokkaa“ Leniniä

Puhuin proletaaristen vallankumousten edellytyksistä erillisissä kapitalistimaissa. Haluaisin nyt sanoa muutaman sanan siitä, kuinka Zinovjev vääristelee eli „muokkaa“ Leninin tärkeintä kirjoitusta proletaaristen vallankumousten edellytyksistä ja sosialismin voitosta erillisissä kapitalistimaissa. Tarkoitin Leninin tunnettua kirjoitusta „Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksesta“, joka on kirjoitettu vuonna 1915 ja jota on keskustelujemme aikana useaan kertaan siteerattu. Zinovjev moitti minua, että minä en siteerannut tätä kirjoitusta täydellisesti; samalla hän yrittää antaa tälle kirjoitukselle sellaisen tulkinnan, jota ei voida nimittää muuksi kuin Leninin katsantokannan, hänen peruslinjansa täydelliseksi vääristeleiseksi kysymyksessä sosialismin voitosta erillisissä maissa. Salalikaa minun esittää tämä sitaatti täydellisesti, ja ne rivit, jotka viime kerralla jätin ajan puutteen vuoksi pois, koetan alleviivata. Tässä on se sitaatti:

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistit ja järjestettyään

omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostattaen niiden keskuudessa kapinan kapitalisteja vastaan ja esiintyen tarpeen vaatiessa jopa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan. Sen yhteiskunnan valtiollinen muoto, jossa proletariaatti voittaa kukistamalla porvariston, tulee olemaan demokraattinen tasavalta, joka yhä enemmän keskittää kysymyksessäolevan kansakunnan tai kysymyksessäolevien kansakuntien proletariaatin voimat taisteluun niitä valtioita vastaan, jotka eivät ole vielä siirtyneet sosialismiin. Luokkien hävittäminen ei ole mahdollista ilman sorretun luokan, proletariaatin diktatuuria. Kansakuntien vapaa yhteenliittyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman enemmän tai vähemmän pitkäaikaista sosialististen tasavaltojen sitkeää taistelua jälkeenjääneitä valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Esitettyään tämän sitaatin Zinovjev tekee kaksi huomautusta: ensimmäisen — demokraattisesta tasavallasta ja toisen — sosialistisen tuotannon järjestämisestä.

Puhumme aluksi ensimmäisestä huomautuksesta. Zinovjev ajattelee, että kun Lenin puhuu tässä demokraattisesta tasavallasta, niin kysymys voi olla korkeintaan proletariaatin suorittamasta vallan valtaamisesta, eikä Zinovjev häikäile tehdä tässä aika hämäräperäistä, mutta itsepintaista viittausta siihen, että Leninillä on tässä puhe kaiketi porvarillisesta tasavallasta. Onko se totta? Ei tietenkään. Tuon Zinovjevin vihjauksen kumoamiseksi, joka ei ole aivan säädyllinen, on riittävää lukea sitaatin viimeiset rivit, joissa puhutaan „socialististen tasavaltojen taistelusta jälkeenjääneitä valtioita vastaan“. On selvää, että puhuessaan demokraattisesta tasavallasta

Lenin ei tarkoittanut porvarillista tasavaltaa, vaan sosialistista tasavaltaa.

Vuonna 1915 Lenin ei vielä tuntenut Neuvostovaltaa proletariaatin diktatuurin valtiomuotona. Lenin tiesi jo vuonna 1905, että erilliset Neuvostot ovat vallankumouksellisen vallan ituja tsaarivallan kukistamisen kautena. Mutta valtion mitassa yhdistettyä Neuvostovaltaa proletariaatin diktatuurin valtiomuotona hän ei vielä silloin tuntenut. Neuvostojen Tasavallan proletariaatin diktatuurin valtiomuotona Lenin sai selville vasta vuonna 1917 ja käsitteli yksityiskohtaisesti kysymyksen tästä siirtymiskauden yhteiskunnan valtiollisen organisation uudesta muodosta kesällä 1917, pääasiallisesti kirjassaan „Valtio ja vallankumous“²⁹. Tästä muuten johtuukin se, että Lenin ei puhu sitaatissa Neuvostotasavallasta, vaan demokraattisesta tasavallasta tarkoittaen sillä, kuten sitaatista näkyy, sosialistista tasavaltaa. Lenin menetteli tässä samalla tavalla, kuin aikoinaan menettelivät Marx ja Engels, jotka ennen Pariisin Kommuunia pitivät kapitalismista sosialismiin siirtymiskauden yhteiskunnan valtiollisen organisation muotona tasavaltaa yleensä, mutta Pariisin Kommuunin jälkeen selittivät tämän termin sanoen, että tämän tasavallan tulee olla Pariisin Kommuunin tyyppinen tasavalta. Minä en edes puhukaan siitä, että jos Lenin olisi sitaatissaan tarkoittanut porvarillis-demokraattista tasavaltaa, niin ei olisi voinut olla puhettakaan „proletariaatin diktatuurista“, „kapitalistien omaisuuden pakkoluovuttamisesta“ j.n.e.

Kuten näette, Zinovjevin yritystä „muokata“ Leniniä ei voida sanoa menestykselliseksi.

Siirtykäämme Zinovjevin toiseen huomautukseen. Zinovjev uskottelee, että Leninin sanoja „sosialistisen tuotannon järjestämisestä“ ei pidä käsittää siten kuin normaalit ihmiset ne yleensä käsittävät, vaan jotenkin toisin, ja nimenomaan siten, että Lenin on tarkoittanut tässä vain sosialistisen tuotannon järjestämiseen ryhtymistä. Miksi, millä perusteella, — sen Zinovjev jätti selittämättä. Sallikaa minun sanoa, että Zinovjev tekee tässä vielä yhden yrityksen „muokata“ Leniniä. Situatissa on sanottu suoraan, että „tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistit ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan“. Siinä on sanottu „järjestettyään“ eikä „järjestäen“. Pitääkö vielä todistella, että siinä on ero? Pitääkö vielä todistella, että jos Lenin olisi tarkoittanut vain sosialistisen tuotannon järjestämiseen ryhtymistä, niin hän olisi sanonut „järjestäen“ eikä „järjestettyään“. Lenin ei siis tarkoittanut ainoastaan sosialistisen tuotannon järjestämiseen ryhtymistä, vaan myöskin sosialistisen tuotannon järjestämisen mahdollisuutta, sosialistisen tuotannon rakentamisen mahdollisuutta erillisissä maissa.

Kuten näette, tämä Zinovjevin toinenkin yritys „muokata“ Leniniä pitää katsoa enemmän kuin epäonnistuneeksi.

Zinovjev yrittää peitellä näitä Leninin „muokkaamis“-yrityksiään naureskellen ivallisesti, että „sosialismia ei voida rakentaa taikasauvan viittauksesta parissa viikossa tai parissa kuukaudessa“. Luulen, että Zinovjeville on tarpeen tuo naureskelu

sitä varten, jotta voisi „näyttää iloista naamaa, vaikka pelissä ei vetele“. Ja mistä Zinovjev on löytänyt sellaista väkeä, joka aikoo rakentaa sosialismin parissa viikossa, parissa kuukaudessa tai parissa vuodessa? Miksi hän ei nimennyt sellaisia henkilöitä, jos niitä yleensä maailmassa on olemassa? Hän ei nimennyt niitä siksi, että sellaisia ihmisiä ei maailmassa ole. Teennäinen naureskelu oli Zinovjeville tarpeen voidakseen peittää „työtään“ Leninin ja leninismin „muokkaamiseksi“.

Siis:

a) lähtien imperialismin aikana tapahtuvan kehityksen epätasaisuuden laista Lenin tuli tärkeimmässä kirjoituksessaan „Euroopan Yhdysvaltojan tunnuksesta“ siihen johtopäätökseen, että sosialismin voitto erillisissä kapitalistimaissa on mahdollinen;

b) sosialismin voitolla erillisissä maissa Lenin käsittää proletariaatin suorittamaa vallan valtaamista, kapitalistien omaisuuden pakkoluovuttamista ja sosialistisen tuotannon järjestämistä, ja kaikki nämä tehtävät eivät ole itsetarkoituksia, vaan keino, jotta voitaisiin asettua muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja auttaa kaikkien maiden proletaareja heidän taistelussaan kapitalismia vastaan;

c) Zinovjev yritti karsia nämä leninismin väittämät ja „muokata“ Leniniä oppositioblokin nykyisen puolimenshevistisen kannan mukaiseksi. Mutta tämä yritys osoittautui kelvottomin keinoin tehdyksi yritykseksi.

Luulen, että pitemmät selitykset ovat tässä tarpeettomia.

III

KYSYMYS SOSIALISMIN RAKENTAMISESTA
NEUVOSTOLIITTOSSA

Sallikaa, toverit, minun nyt siirtyä kysymykseen sosialismin rakentamisesta Neuvostoliitossa, meidän maassamme.

**1. Opposition „manöveeraukset“
ja Leninin puolueen „kansallis-reformismi“**

Trotski sanoi puheessaan, että Stalinin kaikkein suurin virhe on teoria sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta yhdessä maassa, meidän maassamme. Tämän mukaan asia on siis niin, että kysymyksessä ei ole Leninin teoria sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta meidän maassamme, vaan jokin, kaikille tuntematon Stalinin „teoria“. Minä käsitän tämän siten, että Trotski on asettanut tehtäväkseen taistella Leninin teoriaa vastaan, mutta koska avoin taistelu Leniniä vastaan on uskallettua, niin hän on päättänyt käydä tätä taistelua Stalinin „teoriaa“ vastaan suunnatun taistelun varjolla. Trotski haluaa helpottaa täten taisteluaan leninismiä vastaan naamioiden tuota taistelua arvostelemalla Stalinin „teoriaa“. Sen, että asia on juuri siten, että Stalinilla ei ole siinä mitään tekemistä, että minkäänlaisesta Stalinin „teoriasta“ ei voi olla puhuttakaan, että Stalin ei ole milloinkaan pyrkinyt väittämään omakseen jotain uutta teorian alalla, vaan on ainoastaan pyrkinyt helpottamaan leninismien täydellistä voittoa puolueessamme Trotskin revisionistisia pinnistyksiä vastaan, — sen pyrin todistamaan tuonnempana. Mutta tässä mainitsemme, että Trotskin

väite Stalinin „teoriasta“ on manööveri, juoni, pelkurimainen ja epäonnistunut juoni, ja tällä juonella Trotski pyrkii verhoamaan taisteluaan Leninin teoriaa vastaan sosialismin voitosta erillisissä maissa, taistelua, joka alkoi vuonna 1915 ja jota on jatkunut meidän päiviimme asti. Onko tämä Trotskin menettely rehellisen väittelyn tunnusmerkki, — siitä päätelköt toverit.

Puolueemme päätöksen lähtökohtana kysymyksessä sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme ovat toveri Leninin tunnetut ohjelmateokset. Näissä Leninin teoksissa sanotaan, että sosialismin voitto erillisissä maissa imperialismin oloissa on mahdollinen, että proletariaatin diktatuurin voitto tämän diktatuurin taloudellisen probleemin ratkaisemisessa on turvattu, että meillä, Neuvostoliiton proletaareilla, on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

Esitin juuri sitaatin Leninin tunnetusta kirjoituksesta, jossa hän ensi kerran asetti kysymyksen sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa ja jota en sen vuoksi ryhdy tässä toistamaan. Tämä kirjoitus on kirjoitettu vuonna 1915. Tässä kirjoituksessa sanotaan, että sosialismin voitto erillisissä maissa, proletariaatin suorittama vallan valtaaminen, kapitalistien omaisuuden pakkoluovuttaminen ja sosialistisen talouden järjestäminen ovat mahdollisia. On tunnettua, että Trotski jo silloin, samana vuonna 1915, esiintyi painetussa sanassa tätä Leninin kirjoitusta vastaan nimittäen Leninin teoriaa sosialismista yhdessä maassa „kansallisen rajoittuneisuuden“ teoriaksi.

Herää kysymys, mitä tekemistä tässä on Stalinin „teorialla“?

Edelleen esitin selostuksessani sitaatin Leninin tunnetusta teoksesta „Talous ja politiikka proletariaatin diktatuurin aikakaudella“, jossa sanotaan suoraan ja selvästi, että proletariaatin diktatuurin taloudellisen probleemin toteuttamisen mielessä proletariaatin voitto Neuvostoliitossa on katsottava turvatuksi. Tämä teos on kirjoitettu vuonna 1919. Tässä on tuo sitaatti:

„Valehdelkoot ja parjatkoot kaikkien maiden porvarit ja heidän julkiset ja salaiset avustajansa (II Internationalen „sosialistit“) kuinka paljon tahansa, niin epäilemättömäksi jää: proletariaatin diktatuurin taloudellisen perusprobleemin kannalta kommunismin voitto kapitalismista meillä on taattu. Koko maailman porvaristo raivoo ja riehuu bolshevismia vastaan, järjestää sotilaallisia maahanhyökkäyksiä, salaliittoja y.m. bolshevikkeja vastaan juuri sen vuoksi, että se käsittää mainiosti meidän voittomme kiertämättömyyden yhteiskunnallisen talouden uudestijärjestämisessä, ellei meitä nujerretä sotavoimalla. Mutta sillä tavalla sen ei onnistu meitä nujertaa“* (kts. XXIV osa, s. 510).

Kuten näette, Lenin puhuu tässä suoraan Neuvostoliiton proletariaatin voiton mahdollisuudesta yhteiskunnallisen talouden uudelleenrakentamisessa, proletariaatin diktatuurin taloudellisen probleemin ratkaisemisessa.

On tunnettua, että Trotski ja oppositio kokonaisuudessaan eivät ole samaa mieltä tässä sitaatissa annettujen perusväittämien kanssa.

* Alleviivaus minun. J. St.

Herää kysymys, mitä tekemistä tässä on Stalinin „teorialla“?

Vihdoin esitin sitaatin Leninin tunnetusta kirjasta „Osuustoiminnasta“, joka on kirjoitettu vuonna 1923. Tässä sitaatissa sanotaan:

„Todellakin, valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonien pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e., — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, johon me ennen suhtauduimme yliolkaisesti, kuten kaupusteluhommaan ainakin, ja johon meillä on määrättyssä mielessä oikeus suhtautua nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? Se ei ole vielä sosialistisen yhteiskunnan valmiiksi rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää sen rakentamiseksi“ * (kts. XXVII osa, s. 392).

Kuten näette, tämä sitaatti ei jätä minkäänlaista epäilystä sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta maassamme.

Kuten näette, tässä sitaatissa on lueteltu sosialistisen talouden maassamme rakentamisen tärkeimmät tekijät: proletaarinen valta, suurtuotanto proletaarisen vallan käsissä, proletariaatin ja talonpoikaiston liitto, proletariaatin johto tässä liitossa, osuustoiminta.

Trotski yritti hiljattain, NKP(b):n XV konferenssissa, asettaa tätä sitaattia vastaan toisen sitaatin Leninin teoksista, jossa puhutaan siitä, että „Kommunismi on Neuvostovalta ynnä koko maan sähköistäminen“ (kts. XXVI osa, s. 46). Mutta näiden sitaattien

* Alleviivaus minun. J. St.

vastakkain asettaminen merkitsee Leninin kirjasen „Osuustoiminnasta“ perusajatuksen vääristelemistä. Eikö sähköistäminen ole suurtuotannon elimellinen osa ja onko se yleensä mahdollinen maassamme ilman proletaarisen vallan käsiin keskitettyä suurtuotantoa? Eikö ole selvää, että Leninin „Osuustoiminnasta“ kirjasessaan esittämät sanat suurtuotannosta sosialismin rakentamisen eräänä tekijänä käsittävät myöskin sähköistämisen?

On tunnettua, että oppositio käy enemmän tai vähemmän avointa, mutta useimmiten peitettyä taistelua niitä perusväittämiä vastaan, jotka on esitetty tässä Leninin „Osuustoiminnasta“ kirjasesta otetussa sitaatissa.

Herää kysymys, mitä tekemistä siinä on Stalinin „teorialla“?

Sellaisia ovat leninismien perusväittämät kysymyksessä sosialismin rakentamisesta meidän maassamme.

Puolue vakuuttaa, että näiden leninismien väittämien kanssa ovat perinpohjaisesti ristiriidassa ne Trotskin ja oppositioblokin tunnetut väittämät siitä, että „socialismin rakentaminen kansallis-valtiollisissa puitteissa on mahdotonta“, että „teoria socialismista yhdessä maassa on kansallisen rajoittuneisuuden teoreettista puolustelua“, että „ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea Venäjän työväenluokka ei voi pysyä vallassa“ (Trotski).

Puolue vakuuttaa, että nämä oppositioblokin väittämät ovat socialidemokraattisen poikkeaman ilmausta puolueessamme.

Puolue vakuuttaa, että Trotskin formula „Euroopan proletariaatin suoranaisestä valtion tuesta“ on

leninismistä täydellisen irtautumisen formula. Sillä mitä merkitsee se, että sosialismin rakentaminen maassamme pannaan riippuvaiseksi „Euroopan proletariaatin suoranaisesta valtion tuesta“? Mitä on tehtävä, jos Euroopan proletariaatti ei onnistu lähivuosina ottamaan valtaa? Voiko meidän vallankumouksemme tallata epämääräisen ajan paikallaan odoteltaessa vallankumouksen voittoa Länessä? Voidaanko luottaa siihen, että maamme porvaristo suostuu odottamaan vallankumouksen voittoa Länessä luopuen työstään ja taistelustaan taloutemme sosialistisia aineksia vastaan? Eikö tästä Trotskin formulasta juonnu perspektiivi omien asemien luovuttamisesta vähitellen taloutemme kapitalistisille aineksille ja sen jälkeen perspektiivi puolueemme poistumisesta vallasta siinä tapauksessa, että voittoisa vallankumous Länessä viivästyy?

Eikö ole selvää, että meillä on tässä kaksi aivan erilaista linjaa, joista toinen on puolueen ja leninismien linja, mutta toinen opposition ja trotskilaisuuden linja?

Selostuksessani minä kysyin Trotskilta ja kysyn vieläkin: eikö ole totta, että Leninin teorian sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa Trotski määritteli vuonna 1915 „kansallisen rajoittuneisuuden“ teoriaksi? Mutta minä en saanut vastausta. Miksi? Onkohan vaikenemistemppu miehuullisuuden tunnusmerkki polemiikissa?

Edelleen kysyin Trotskilta ja kysyn vieläkin: eikö ole totta, että aivan äskettäin, syyskuussa 1926, oppositiolle osoittamassaan tunnetussa asiakirjassa hän toisti syytöksen „kansallisesta rajoittuneisuudesta“ sosialis-

min rakentamisen teoriaa vastaan? Mutta tälläkään kerralla en saanut vastausta. Miksi? Eiköhän siksi, että myös vaikenemistemppu on Trotskin eräänlainen „manööveri“?

Mistä tämä kaikki puhuu?

Siitä, että peruskysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme Trotski jää vanhalle leninismin vastaisen taistelun kannalleen.

Siitä, että Trotski, jolla ei ole miehuullisuutta esiintyä suoraan leninismiä vastaan, yrittää peitellä tätä taisteluaan Stalinin olemattoman „teorian“ arvostelulla.

Siirtykäämme toiseen „manöveeraajaan“, Kameneviin. Hän on nähtävästi saanut tartunnan Trotskilta ja ryhtynyt myöskin manöveeraamaan. Mutta hänen manöveeraamisensa kävi karkeammin kuin Trotskin. Kun Trotski yritti syyttää vain Stalinia, niin Kamenev otti ja heitti syytöksen koko puolueelle sanoen, että se, siis puolue, „vaihtaa kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin kansallis-reformistiseen perspektiiviin“. Mitä pidätte siitä: puolueemme kuulemma vaihtaa kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin kansallis-reformistiseen perspektiiviin. Mutta koska puolueemme on Leninin puolue, koska se päätöksissään sosialismin rakentamisen kysymyksessä nojautuu kokonaan ja täydellisesti Leninin tunnettuihin toteamiin, niin käy niin, että Leninin teoria sosialismin rakentamisesta on kansallis-reformismin teoria. Lenin on „kansallis-reformisti“, — sellaista pötyä meille tarjoilee Kamenev.

Onko puolueellamme jonkinlaisia päätöksiä kysymyksestä sosialismin rakentamisesta meidän maas-

samme? Kyllä on, ja sangen selviä päätöksiä onkin. Milloin puolue teki nämä päätökset? Ne tehtiin puolueemme XIV konferenssissa huhtikuussa 1925. Tarkoitan XIV konferenssin tunnettua päätöslauselmaa Kominternin Toimeenpanevan Komitean työstä ja sosialistisesta rakennustyöstä meidän maassamme. Onko tämä päätöslauselma leniniläinen? Kyllä, se on leniniläinen, sillä siitä voivat mennä takuuseen sellaiset asiantuntijat kuin Zinovjev, joka piti XIV konferenssissa alustuksen tämän päätöslauselman puolesta, ja Kamenev, joka oli tässä konferenssissa puheenjohtajana ja äänesti tämän päätöslauselman puolesta.

Minkä vuoksi Kamenev ja Zinovjev eivät yrittäneet silloin saada puoluetta kiinni ristiriitaisuuksista, erimielisyydestä XIV konferenssin päätöslauselman kanssa sosialismin rakentamisesta meidän maassamme, joka (pätöslauselma) hyväksyttiin, kuten tiedetään, yksimielisesti?

Mikä olisi ollut sen helpompaa: puolueella on erikoinen päätöslauselma sosialismin rakentamisen kysymyksestä maassamme, sen puolesta äänestivät Kamenev ja Zinovjev, kumpikin heistä syyttää nyt puoluetta kansallis-reformismista, — miksi he eivät argumentoi sellaisella tärkeällä puolueen asiakirjalla kuin XIV konferenssin päätöslauselmalla, joka puhuu sosialismin rakentamisesta meidän maassamme ja joka on ilmeisesti leniniläinen alusta loppuun asti?

Kiinnitittekö te huomiota siihen, että oppositio yleensä ja Kamenev erikoisesti kiersivät XIV konferenssin päätöslauselmaa kuin kissa kuumaa puuroa? (Naurua.) Mistä heille on ilmaantunut sellainen pelko XIV konferenssin päätöslauselmaa kohtaan, joka

hyväksyttiin Zinovjevin alustuksen pohjalla ja vietiin läpi Kamenevin aktiivisella myötävaikutuksella? Miksi Kamenev ja Zinovjev pelkäävät edes sivumennen mainita tästä päätöslauselmasta? Eikö se, tämä päätöslauselma, puhu sosialismin rakentamisesta maassamme? Eikö kysymys sosialismin rakentamisesta ole väitte-lymme tärkein kiistakysymys?

Mistä siis on kysymys?

Siitä, että Kamenev ja Zinovjev, jotka vuonna 1925 olivat XIV konferenssin päätöslauselman kannalla, luopuivat sitten tästä päätöslauselmasta, luopuivat siis leninismistä, siirtyivät trotskilaisuuden puolelle, ja nyt he pelkäävät edes sivumennen kosketella tuota päätöslauselmaa peläten tulevansa paljastetuiksi.

Mistä tämä päätöslauselma puhuu?

Tässä on sitaatti tuosta päätöslauselmasta:

„Yleensä sosialismin voitto (ei lopullisen voiton mielessä) on ehdottomasti mahdollinen* yhdessä maassa“.

Ja edelleen:

„...Kahden täysin vastakkaisen yhteiskuntajärjestelmän ole-massaolo aiheuttaa kapitalistisen saarron, muiden taloudellisen painostuksen muotojen, aseellisen intervention ja restauration ali-tuisen uhkan. Sosialismin lopullisen voiton ainoana takeena, s.o. takeena restauratiolta, on siis voittoa sosialistinen vallanku-mous monissa maissa. Tästä ei suinkaan seuraa, että täydelli-sen sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen on mahdotonta sellaisessa jälkeenjääneessä maassa kuin Venäjällä ilman tek-nillisessä ja taloudellisessa suhteessa kehittyneempien maiden „valtion apua“* (Trotski). Trotskilaisen permanentin vallanku-mouksen teorian elimellisenä osana on väite, että „socialistisen

* Alleviivaus minun. J. St.

talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen Euroopan tärkeimmissä maissa" (Trotski, vuonna 1922), — väite, joka tuomitsee Neuvostoliiton proletariaatin nykykaudella fatalistiseen passiivisuuteen. Tuontapaisia „teorioita“ vastaan toveri Lenin kirjoitti: „Äärettömän kaavamainen on se heidän perustelunsa, jonka he ovat oppineet ulkoa Länsi-Euroopan sosialidemokratian kehityskautena ja jonka ajatuksena on se, että me emme ole vielä kasvaneet sosialismin tasolle, ettei meillä ole vielä sosialismin objektiivisia taloudellisia edellytyksiä, kuten kaikenlaiset „oppineet“ herrat heidän keskuudessaan sanovat“ (Huomautuksia Suhanovista)“. (VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselma „Kominternin ja VKP(b):n tehtävistä Kominternin Toimeenpanevan Komitean laajennetun täysistunnon yhteydessä“³⁰).

Kuten näette, XIV konferenssin päätöslauselma on leninisin perusajatusten tarkkaa esittämistä kysymyksessä sosialismin rakentamisen mahdollisuudesta meidän maassamme.

Kuten näette, trotskilaisuus määritellään päätöslauselmassa leninisin vastakohtaksi, ja päätöslauselman eräiden teesien lähtökohtana on trotskilaisuuden perusteiden suoranainen kieltäminen.

Kuten näette, päätöslauselma heijastaa täydellisesti niitä kiistoja, jotka ovat alkaneet nyt uudelleen kysymyksestä sosialistisen yhteiskunnan rakentamisesta maassamme.

Te tiedätte, että selostukseni oli rakennettu tämän päätöslauselman johtavien perusajatusten pohjalle.

Te varmaankin muistatte, että selostuksessani minä mainitsin erikoisesti XIV konferenssin päätöslauselmasta syyttäen Kamenevia ja Zinovjevia tämän päätöslauselman rikkomisesta, tästä päätöslauselmasta luopumisesta.

Minkä vuoksi Kamenev ja Zinovjev eivät yrittäneet torjua tuota syytöstä?

Mikä salaisuus siinä piilee?

Siinä piilee se salaisuus, että Kamenev ja Zinovjev olivat jo kauan sitten luopuneet tästä päätöslauselmasta ja siirtyneet siitä luovuttuaan trotskilaisuuden puolelle.

Joko tahi:

joko XIV konferenssin päätöslauselma ei ole leniniläinen, — ja silloin Kamenev ja Zinovjev eivät olleet leniniläisiä äänestäessään tämän päätöslauselman puolesta;

tahi tämä päätöslauselma on leniniläinen, — ja silloin Kamenev ja Zinovjev ovat lakanneet olemasta leniniläisiä erottauduttuaan tästä päätöslauselmasta.

Eräät puhujat (heidän joukossaan muistaakseni Riese) sanoivat täällä, etteivät Zinovjev ja Kamenev siirtyneet trotskilaisuuteen, vaan päinvastoin Trotski siirtyi Zinovjevin ja Kamenevin luo. Se on tyhjää puhetta, toverit. Se tosiasia, että Kamenev ja Zinovjev ovat luopuneet XIV konferenssin päätöslauselmasta, on suoranaista todistuksena siitä, että nimenomaan Kamenev ja Zinovjev ovat siirtyneet trotskilaisuuden puolelle.

Siis:

Kuka luopui VKP(b):n XIV konferenssin päätöslauselmassa muotoillusta leniniläisestä linjasta kysymyksessä sosialismin rakentamisesta Neuvostoliitossa?

Kuten näkyy, Kamenev ja Zinovjev.

Kuka „vaihtoi kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin“ trotskilaisuuteen?

Kuten näkyy, Kamenev ja Zinovjev.

Kun Kamenev hälisee ja kirkuu nyt puolueemme „kansallis-reformismista“, niin hän tekee sen siksi, että yrittää siten johtaa tovereiden huomiota pois hänen syntiinlankeemuksestaan ja vierittää omat syntinsä toisten niskoille.

Juuri sen vuoksi Kamenevin „manööveri“ puolueemme „kansallis-reformismista“ on juoni, ruma ja karkea juoni, jonka tarkoituksena on peittää puolueemme „kansallis-reformismista“ kirkumisella luopumisensa XIV konferenssin päätöslauselmasta, luopumisensa leninismistä, siirtymisensä trotskilaisuuden puolelle.

2. Me rakennamme sosialismin taloudellista perustaa Neuvostoliitossa ja voimme rakentaa sen valmiiksi

Selostuksessani sanoin, että sosialismin poliittinen perusta meillä on jo luotu — se on proletariaatin diktatuuri. Sanoin, että sosialismin taloudellinen perusta ei ole vielä likimainkaan luotu ja että se täytyy vielä luoda. Edelleen sanoin, että tämän vuoksi kysymys on näin: voimmeko me omin voimin rakentaa sosialismin taloudellisen perustan maassamme? Lopuksi sanoin, että kun tämä kysymys käännetään luokkakielelle, niin se saa seuraavanlaisen muodon: voimmeko me omin voimin voittaa oman, Neuvostomaan porvariston?

Trotski väittää puheessaan, että puhuessani Neuvostoliiton porvariston voittamisesta minä tarkoitin sen poliittista voittamista. Se ei ole tietenkään totta. Se on Trotskin ryhmäkuntalaista intoilua. Selostuk-

sestani näkyy, että puhuessani Neuvostoliiton porvariston voittamisesta minä tarkoitin sen taloudellista voittamista, sillä poliittisesti se on jo voitettu.

Mitä merkitsee Neuvostoliiton porvariston taloudellinen voittaminen? Eli toisin sanoen: mitä merkitsee sosialismin taloudellisen perustan luominen Neuvostoliitossa?

„Sosialismin taloudellisen perustan luominen merkitsee sitä, että maatalous liitetään sosialistisen teollisuuden kanssa yhdeksi ehyeksi taloudeksi, saadaan maatalous sosialistisen teollisuuden johdon alaiseksi, järjestetään kaupungin ja maaseudun väliset suhteet maatalouden ja teollisuuden tuotteiden vaihdon pohjalla, suljetaan ja hävitetään kaikki ne kanavat, joiden kautta syntyvät luokat ja syntyy, ennen kaikkea, pääoma, luodaan vihdoin sellaiset tuotanto- ja jakeluehdot, jotka johtavat suoraan ja välittömästi luokkien hävittämiseen“ (kts. Stalinin selostusta Kominternin Toimeenpanevan Komitean VII laajennetussa täysistunnossa *).

Näin määrittelin selostuksessani sosialismin taloudellisen perustan olemuksen Neuvostoliitossa.

Tämä määritelmä on tarkka esitys siitä sosialismin „taloudellisen ytimen“, „taloudellisen perustan“ määritelmästä, jonka Lenin antoi tunnetussa „Elintarvikeverosta“ kirjassensa luonnoksessa³¹.

Onko tämä määritelmä oikea ja voimmeko me luottaa sosialismin taloudellisen perustan valmiiksi-rakentamisen mahdollisuuteen maassamme,—se on nyt erimielisyyksiemme peruskysymys.

Trotski ei edes kajonnut tähän kysymykseen. Hän yksinkertaisesti sivuutti sen, ollen nähtävästi sitä mieltä, että on viisainta vaieta.

* Kts. tämä osa, s. 26. *Toim.*

Mutta se, että me rakennamme sosialismin taloudellista perustaa ja voimme rakentaa sen valmiiksi, näkyy esimerkiksi jo siitäkin, että:

a) meidän sosialisoitu tuotantomme on yhdistettyä ja suurtuotantoa, kun taas kansallistamaton tuotanto on maassamme hajanaista ja pientuotantoa, ja on tunnettua, että suurtuotannon, ja vielä yhdistetyn suurtuotannon, paremmuus pientuotantoon verraten on kiistämätön tosiasia;

b) meidän sosialisoitu tuotantomme jo johtaa ja alkaa saada alaisekseen pientuotantoa, olkoonpa kysymyksessä kaupungin tai maaseudun pientuotanto;

c) taloutemme sosialististen aineiden kapitalistisia aineksia vastaan käymän taistelun rintamalla ensinmainituilla on epäilemätön ylivoima viimeksimainittujen suhteen ja ne etenevät askel askeleelta voittaen taloutemme kapitalistisia aineksia niin tuotannon kuin myöskin tavaravaihdon alalla.

Minä en edes puhukaan muista tekijöistä, jotka johtavat taloutemme sosialististen aineiden voittoon kapitalistisista aineksista.

Minkälaisia perusteita on olettaa, että taloutemme kapitalististen aineiden voittamisen prosessi ei tulisi jatkumaan edelleenkin?

Trotsky sanoi puheessaan:

„Stalin sanoo, että me rakennamme sosialismia, s.o. pyrimme hävittämään luokat ja valtion, s.o. voittamme porvaristomme. Niin, toverit, mutta valtiollehan on tarpeen armeija ulkoisia vihollisia vastaan“ (siteeraan pikakirjoituspöytäkirjan mukaan. J. St.).

Mitä tämä merkitsee? Minkälainen ajatus on tässä sitaatissa? Tästä sitaatista voidaan tehdä vain yksi

johtopäätös: koska sosialismin taloudellisen perustan täydellinen rakentaminen merkitsee luokkien ja valtion hävittämistä ja koska armeija on meille kuitenkin tarpeen sosialistisen isänmaan puolustamiseksi, mutta armeijaa taas ei voi olla ilman valtiota (Trotski ajattelee siten),— niin tuloksena on, että me emme voi rakentaa sosialismin taloudellista perustaa siihen hetkeen asti, kunnes ei katoa sosialistisen isänmaan aseellisen puolustamisen välttämättömyys.

Tuo on kaikkien käsitteiden sekoittamista, toverit. Joko valtio käsitetään tässä yksinkertaisesti sosialistisen yhteiskunnan aseellisen puolustamisen laitokseksi, mikä on järjetöntä, sillä valtio on ennen kaikkea yhden luokan ase toisia luokkia vastaan, ja sitä paitsi on itsestään selvää, että koska ei ole luokkia, ei voi olla myöskään valtiota. Tahi sosialistisen yhteiskunnan suojelemisen armeijaa ei tässä käsitetä ilman valtion olemassaoloa, mikä taaskin on järjetöntä, sillä teoreettisesti voidaan täysin olettaa yhteiskunnan sellainen tila, jolloin ei ole luokkia, ei ole valtiota, mutta on aseistettu kansa, joka puolustaa luokatonta yhteiskuntaansa ulkoisilta vihollisilta. Sosiologia antaa paljon esimerkkejä siitä, että ihmiskunnan historiassa on ollut yhteiskuntia, joissa ei ollut luokkia, ei ollut valtiota, mutta jotka tavalla tai toisella puolustautuivat ulkoisilta vihollisilta. Samaa tulee sanoa tulevasta luokattomasta yhteiskunnasta, jossa ei ole luokkia eikä valtiota, mutta jolla voi kuitenkin olla ulkoisilta vihollisilta puolustautumista varten tarpeellinen sosialistinen miliisi. Pidän melko epätodennäköisenä sitä, että asia voisi meillä kehittyä sellaiseen tilaan, sillä on epäilemätöntä, että sosialis-

tisen rakennustyön menestys maassamme ja sitäkin suuremmalla syyllä sosialismin voitto ja luokkien hävittäminen ovat sellaisia maailmanhistoriallisen merkityksen omaavia seikkoja, jotka eivät voi olla aiheuttamatta kapitalistimaiden proletaarien voimakasta pyrkimystä sosialismiin, eivät voi olla aiheuttamatta vallankumouksellisia purkauksia muissa maissa. Mutta teoreettisesti voidaan täysin olettaa sellainen yhteiskuntatila, jonka vallitessa sosialistisen miliisin olemassaolo voidaan katsoa mahdolliseksi, vaikei olekaan luokkia ja valtiota.

Tätä kysymystä on muuten jossain määrin valaistu puolueemme ohjelmassa. Siinä sanotaan näin:

„Proletariaatin diktatuurin aseena Punaisella Armeijalla on välttämättömyyden pakosta oltava avoin luokkaluonne, t.s. se on muodostettava yksinomaan proletariaatista ja tälle läheisistä talonpoikaiston puoliproletaarisista kerroksista. Vain luokkien hävittämisen yhteydessä tällainen luokka-armeija muuttuu koko kansan sosialistiseksi miliisiksi“ * (kts. NKP(b):n ohjelma³²).

Trotski on nähtävästi unohtanut ohjelmamme tämän pykälän.

Puheessaan Trotski puhui meidän kansantaloutemme riippuvaisuudesta maailman kapitalistisesta taloudesta ja vakuutti, että „eristyneestä sotakommunismista me tulemme yhä enemmän yhteenkasvamiiseen maailmantalouden kanssa“.

Tämän mukaan on asia niin, että meidän kansantaloutemme taisteluineen kapitalististen ja sosialististen ainesten välillä kasvaa yhteen maailman kapitalistisen talouden kanssa. Minä puhun kapitalistisesta maail-

* Alleviivaus minun. J. St.

mantaloudesta, koska muuta maailmantaloutta ei nykyään maailmassa ole.

Se ei ole totta, toverit. Se on järjettömyyttä. Se on Trotskin ryhmäkuntalaista intoilua.

Kukaan ei kiellä sitä, että on olemassa meidän kansantaloutemme riippuvaisuutta maailman kapitalistisesta taloudesta. Sitä ei kukaan ole kieltänyt eikä kiellä, samoin kuin kukaan ei kiellä sitä, että on olemassa jokaisen maan ja jokaisen kansantalouden, siinä luvussa myös Amerikan kansantalouden, riippuvaisuutta kansainvälisestä kapitalistisesta taloudesta. Mutta tämä riippuvaisuus on molemminpuolista. Ei vain meidän taloutemme ole riippuvainen kapitalistisista maista, vaan myöskin kapitalistiset maat ovat riippuvaisia meidän taloudestamme, meidän naftastamme, viljastamme, puutavarastamme ja vihdoin meidän äärettömistä markkinoistamme. Me saamme luottoa sanokaamme „Standard Oil’ilta“. Saamme luottoa saksalaisilta kapitalisteilta. Mutta me emme saa sitä kauniiden silmiemme vuoksi, vaan siksi, että kapitalistimaat tarvitsevat meidän naftaamme, meidän viljaamme, meidän markkinoitamme konekaluston realisoimiseksi. Ei saa unohtaa sitä, että meidän maamme on kuudesosa maapallosta, valtavan suuri menekkimarkkina-alue, ja kapitalistimaat eivät voi tulla toimeen ilman jonkinlaisia yhteyksiä markkinohimme. Kaikki tämä on kapitalistimaiden riippuvaisuutta meidän taloudestamme. Riippuvaisuus on tässä molemminpuolista.

Merkitseekö tämä sitä, että kansantaloutemme riippuvaisuus kapitalistisista maista tekee mahdottomaksi sosialistisen talouden rakentamisen meidän

maassamme? Ei tietenkään. Sosialistisen talouden kuvittelemisen ehdottoman suljetuksi ja ehdottoman riippumattomaksi ympäröivistä kansantalouksista on typerä väite. Voidaanko väittää, että sosialistisella taloudella ei tule olemaan kerrassaan minkäänlaista vientiä ja tuontia, ettei se tule tuomaan maassa puuttuvia tuotteita eikä viemään samalla omia tuotteitaan? Ei, sellaista ei voida väittää. Mutta mitä on vienti ja tuonti? Se on ilmaus eri maiden riippuvaisuudesta toisistaan. Se on keskinäisen taloudellisen riippuvaisuuden ilmaus.

Samaa on sanottava aikamme kapitalistisista maista. Te ette voi kuvitella ainoatakaan maata, jolla ei olisi vientiä ja tuontia. Ottakaamme esimerkiksi Amerikka, rikkain maailman kaikista maista. Voidaanko sanoa, että nykyiset kapitalistiset valtiot, esimerkiksi Englanti tai Amerikka, ovat ehdottoman riippumattomia maita? Ei, niin ei voida sanoa. Miksi? Siksi, että ne ovat riippuvaisia viennistä ja tuonnista, ne ovat riippuvaisia muiden maiden raaka-aineista (esimerkiksi Amerikka on riippuvainen kautsusta ja muista raaka-aineista), ne ovat riippuvaisia menekkimarkkinoista, jonne ne realisoivat konekalustoaan ja muita valmiita tavaroita.

Merkitseekö tämä sitä, että kun ei ole ehdottoman riippumattomia maita, niin se tekee mahdottomaksi erillisten kansantalouksien itsenäisyyden? Ei, ei merkitse. Meidän maamme on riippuvainen muista maista samalla tavalla kuin muut maat ovat riippuvaisia meidän kansantaloudestamme, mutta se ei vielä merkitse sitä, että meidän maamme olisi siten menettänyt tahi menettäisi itsenäisyytensä, että se ei voisi

suojata itsenäisyyttään, että sen olisi muututtava kansainvälisen kapitalistisen talouden ruuviksi. Täytyy nähdä ero eri maiden keskinäisen riippuvaisuuden ja näiden maiden taloudellisen itsenäisyyden välillä. Erillisten kansantaloudellisten yksikköjen ehdottoman riippumattomuuden kieltäminen ei vielä merkitse eikä voi merkitä näiden yksikköjen taloudellisen itsenäisyyden kieltämistä.

Mutta Trotski ei puhu vain kansantaloutemme riippuvaisuudesta. Hän muuttaa tämän riippuvaisuuden meidän taloutemme yhteenkasvamiseksi kapitalistisen maailmantalouden kanssa. Mutta mitä merkitsee meidän kansantaloutemme yhteenkasvamisen kapitalistisen maailmantalouden kanssa? Se merkitsee sen muuttamista maailman kapitalismin lisäkkeeksi. Mutta onko meidän maamme maailman kapitalismin lisäke? Ei tietenkään! Se on typeryyttä, toverit. Se on kevytmielisyyttä.

Jos se olisi totta, niin meillä ei olisi minkäänlaista mahdollisuutta suojata sosialistista teollisuuttamme, ulkomaankaupan monopoliamme, kansallistettua kululaitostamme, kansallistettua luottolaitostamme, taloutemme suunnitelmallista johtoa.

Jos se olisi totta, niin me olisimme jo sosialistisen teollisuutemme tavalliseksi kapitalistiseksi teollisuudeksi taantumisen tiellä.

Jos se olisi totta, niin meillä ei olisi saavutuksia taloutemme sosialististen aineiden kapitalistisia aineksia vastaan käymän taistelun rintamalla.

Puheessaan Trotski sanoi, että „todellisuudessa me tulemme koko ajan olemaan maailmantalouden kontrollin alaisena“.

Tämän mukaan asia on siis niin, että kansantalou-temme tulee kehittymään maailman kapitalistisen talouden kontrollin alaisena, sillä maailmassa ei nykyään ole muuta maailmantaloutta kuin kapitalistinen.

Onko se totta? Ei, se ei ole totta. Se on kapitalistihaikalojen unelma, joka ei milloinkaan toteudu.

Mitä on kapitalistisen maailmantalouden kontrolli? Kontrolli kapitalistien sanomana ei ole tyhjää puhetta. Kontrolli kapitalistien sanomana on jotain realistista.

Kapitalistinen kontrolli merkitsee ennen kaikkea finanssikontrollia. Mutta eivätkö meidän pankkimme ole kansallistettuja ja toimivatko ne Euroopan kapitalististen pankkien johdolla? Finanssikontrolli merkitsee kapitalististen suurpankkien haaraosastojen perustamista maahamme, se merkitsee niin sanottujen „tytär“-pankkien muodostamista. Mutta onko meillä sellaisia pankkeja? Ei tietenkään. Niitä ei ole eikä myöskään tule milloinkaan olemaan niin kauan kuin Neuvostovalta elää.

Kapitalistinen kontrolli merkitsee kontrollia meidän teollisuutemme yli, meidän sosialistisen teollisuutemme kansallistamisen peruuttamista, meidän kuluk-laitoksemme kansallistamisen peruuttamista. Mutta eikö meidän teollisuutemme ole kansallistettua ja eikö se kasva nimenomaan kansallistettuna teollisuutena? Aikooko joku peruuttaa edes yhden kansallistetun teollisuuslaitoksen kansallistamisen? Minä en tietenkään tiedä, minkälaisia aikomuksia on siellä Konsessiokomiteassa Trotskilla. (Naurua.) Mutta siitä, että kansallistamisen peruuttajilla tulee olemaan tukalat oltavat maassamme niin kauan kuin Neuvostovalta on elossa,—siitä voitte olla varmoja.

Kapitalistinen kontrolli merkitsee määräysoikeutta meidän markkinoittemme suhteen, se merkitsee ulkomaankaupan monopolin likvidoimista. Minä tiedän, että Lännen kapitalistit ovat monesti iskeneet päänsä seinään yrittäessään murtaa ulkomaankaupan monopolin panssaria. On tunnettua, että ulkomaankaupan monopoli on meidän nuoren sosialistisen teollisuutemme kilpi ja suoja. Mutta ovatko kapitalistit saavuttaneet jo menestystä ulkomaankaupan monopolin likvidoisemisessa? Onko vaikea ymmärtää, että niin kauan kuin Neuvostovalta on olemassa, ulkomaankaupan monopoli tulee elämään ja kukoistamaan mistään huolimatta.

Kapitalistinen kontrolli merkitsee vihdoin poliittista kontrollia, maamme poliittisen itsenäisyyden hävittämistä, maamme lakien sopeuttamista kansainvälisen kapitalistisen talouden etujen ja maun mukaiseksi. Mutta eikö meidän maamme ole poliittisesti itsenäinen maa? Eivätkö meidän lakejamme sanele maamme proletariaatin ja työtätekevien joukkojen edut? Miksi ei ole esitetty tosiasioita, edes yhtä tosiasiaa, joka olisi osoituksena maamme poliittisen itsenäisyyden menettämisestä? Koettakoot esittää.

Juuri näin ymmärretään kapitalisteilla kontrolli, tietenkin kun puhutaan todellisesta kontrollista eikä jaaritella tyhjänpäiväisesti jostain hyödyttömästä kontrollista.

Jos puhe on tällaisesta todellisesta kapitalistisesta kontrollista,— ja puhe voi olla vain sellaisesta kontrollista, sillä hyödyttömästä kontrollista voivat jaaritella vain huonot kynäilijät,— niin minun on

sanottava, että sellaista kontrollia meillä ei ole eikä tule milloinkaan olemaan niin kauan kuin meidän proletariaattimme elää ja meillä on Neuvostovalta. (Suosionosoituksia.)

Trotski sanoi puheessaan:

„Puhe on eristetyn sosialistisen valtion loppuun saakka rakentamisesta tämän maan ollessa kapitalistisen maailmantalouden ympäröimänä. Tämä voidaan toteuttaa vain sillä ehdolla, että tämän eristetyn valtion tuotantovoimat ovat korkeammalla tasolla kuin kapitalismin tuotantovoimat, sillä ei vuoden eikä kymmenen vuoden, vaan puolen vuosisadan, jopa vuosisadankin perspektiivissä voi lujittua vain se valtio, se uusi yhteiskuntamuoto, jonka tuotantovoimat osoittautuvat mahtavammiksi kuin vanhan talousjärjestelmän tuotantovoimat“ (kts. Trotskin Kominternin Toimeenpanevan Komitean VII laajennetussa täysistunnossa pitämän puheen pikakirjoitusteksti).

Tämän mukaan asia on niin, että tarvitaan viitisenkymmentä, jopa sataakin vuotta, jotta sosialistinen talousjärjestelmä voisi todistaa käytännössä paremmuutensa kapitalistiseen talousjärjestelmään verrattuna tuotantovoimien kehityksen mielessä.

Se ei ole totta, toverit. Se on kaikkien käsitteiden ja perspektiivien sekoittamista.

Siihen, että feodaalinen talousjärjestelmä todisti paremmuutensa orjanomistukselliseen talousjärjestelmään verraten, meni käsittääkseni noin kaksisataa vuotta, ehkä vähemmänkin. Eikä muuten voinut ollakaan, koska kehityksen vauhti oli silloin tavattoman hidas ja tuotannon tekniikka oli enemmän kuin alkeellinen.

Siihen, että porvarillinen talousjärjestelmä todisti paremmuutensa feodaaliseen talousjärjestelmään verraten, meni noin sata vuotta tai ei sitäkään. Por-

varillinen talousjärjestelmä osoitti jo feodaalisen yhteiskunnan uumenissa, että se on korkeammalla, paljon korkeammalla kuin feodaalinen talousjärjestelmä. Aikamäärien erilaisuus on tässä selitettävissä sillä, että porvarillisen talousjärjestelmän kehitysvauhti on nopeampi ja tekniikka kehittyneempää.

Noista ajoista lähtien tekniikka on saavuttanut ennenkuulumatonta menestystä ja kehityksen vauhti tullut suorastaan myrskyiseksi. Herää kysymys, minkälaisia perusteita Trotskilla on olettaa, että todistaakseen paremmuutensa kapitalistiseen talousjärjestelmään verraten sosialistinen talousjärjestelmä tarvitsee noin sata vuotta?

Eikö se tosiasia, että tuotantomme johdossa tulevat olemaan itse tuottajat eivätkä tyhjäntoimittajat,— eikö tämä tosiasia ole mitä suurin tekijä sitä varten, että sosialistisella talousjärjestelmällä tulee olemaan kaikki edellytykset viedäkseen taloutta eteenpäin seitsenpeninkulmaisoin askelin ja todistaakseen paremmuutensa kapitalistiseen talousjärjestelmään verrattuna lyhyemmässä ajassa?

Eikö se tosiasia, että sosialistinen talous on eniten yhdistettyä keskitettyä taloutta, että sosialistista taloutta hoidetaan suunnitelmallisesti,— eikö tämä tosiasia ole osoituksena siitä, että sosialistisella taloudella tulevat olemaan kaikki myönteiset puolet voidakseen verrattain lyhyessä ajassa todistaa paremmuutensa kapitalistiseen talousjärjestelmään verraten, jota raatelevat sisäiset ristiriidat ja jäytävät kriisit?

Eikö kaiken tämän jälkeen ole selvää, että viidenkymmenen ja sadan vuoden perspektiivillä ope-roiminen tässä merkitsee sitä, että podetaan säilytetyn

poroporvarin taikaluuloista uskoa kapitalistisen talousjärjestelmän kaikkivoipaisuuteen? (Ä ä n i ä: „Oikein!“.)

Minkälaisia ovat johtopäätökset? Johtopäätöksiä on kaksi.

Ensiksi. Vastaväitteissään kysymyksessä sosialismin rakentamisesta maassamme Trotski on perääntynyt polemiikin entiseltä perustalta uudelle perustalle. Ennen oppositio teki vastaväitteitä sisäisten ristiriitojen kannalta, proletariaatin ja talonpoikaiston välisen ristiriitojen kannalta, pitäen näitä ristiriitoja voittamattomina. Nyt Trotski korostaa ulkoisia ristiriitoja, meidän kansantaloutemme ja maailman kapitalistisen talouden välisiä ristiriitoja, pitäen näitä ristiriitoja voittamattomina. Kun Trotski oli ennen sitä mieltä, että sosialistisen rakennustyön kompastuskivenä maassamme ovat proletariaatin ja talonpoikaiston väliset ristiriidat, niin nyt hän vaihtaa rintamaa, perääntyy puolueen kannan arvostelun toiselle perustalle ja väittää, että sosialistisen rakennustyön kompastuskivenä ovat meidän talousjärjestelmämme ja kapitalistisen maailmantalouden väliset ristiriidat. Siten hän on tosiasiallisesti tunnustanut opposition entisten argumenttien paikkansapitämättömyyden.

Toiseksi. Mutta Trotskin perääntyminen on viidakkoon, suohon perääntymistä. Asiallisesti Trotski perääntyi Suhanovin luo, suoraan ja avoimesti. Mitä Trotskin „uudet“ argumentit tahtovat tosiasiallisesti sanoa? Ne tahtovat sanoa, että taloudellisen jälkeenjääneisyytemme vuoksi me emme ole vielä kasvaneet sosialismiin asti, että meillä ei ole objektiivisia edellytyksiä sosialistisen talouden rakentamiseksi, että tästä syystä kansantaloutemme muuttuu ja sen on

pakko muuttua kapitalistisen maailmantalouden lisäkeeksi, maailman kapitalismin kontrollin alaiseksi talousyksiköksi.

Mutta tämä on „suhanolilaisuutta“, suoranaista ja millään peittelemätöntä „suhanolilaisuutta“.

Oppositio on luisunut menshevikki Suhanovin luokse, hänen kannalleen, joka suoraan kieltää voitokkaan sosialistisen rakennustyön mahdollisuuden maassamme.

3. Me rakennamme sosialismia liitossa maailman proletariaatin kanssa

Sitä, että me rakennamme sosialismia liitossa talonpoikaiston kanssa, meidän oppositiomme ei nähtävästi rohkene suoraan kieltää. Rakennammeko me sosialismia liitossa maailman proletariaatin kanssa, — sitä oppositio on taipuvainen epäilemään. Eräät oppositiolaiset väittävät jopa sellaistaikin, että puolueemme aliarvioi tämän liiton merkityksen. Ja eräs heistä, Kamenev, meni jopa niinkin pitkälle, että alkoi syyttää puoluettamme kansallis-reformismista, kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin vaihtamisesta kansallis-reformistiseen perspektiiviin.

Se on typeryyttä, toverit. Auttamaton typeryyttä. Vain järkensämenettäneet voivat kieltää sen mitä suurimman merkityksen, joka on maamme proletariiden liitolla kaikkien muiden maiden proletariiden kanssa sosialismin rakentamisessa. Vain järkensämenettäneet voivat syyttää puoluettamme kaikkien maiden proletariiden liiton asian aliarvioimisesta. Vain

liitossa maailman proletariaatin kanssa juuri voidaan-kin rakentaa sosialismia maassamme.

Koko kysymys on siitä, kuinka tämä liitto ymmärretään.

Kun Neuvostoliiton proletaarit ottivat vallan lokakuussa 1917, niin se oli apu kaikkien maiden proletaareille, se oli liitto heidän kanssaan.

Kun Saksan proletaarit nousivat vallankumoukseen vuonna 1918, niin se oli apu kaikkien maiden proletaareille, erikoisesti Neuvostoliiton proletaareille, se oli liitto Neuvostoliiton proletariaatin kanssa.

Kun Länsi-Euroopan proletaarit sotkivat Neuvostoliittoa vastaan suunnatun intervention asioita, eivät kuljettaneet aseistusta vastavallankumouksellisille kenraaleille, järjestivät toimintakomiteita ja hajottivat omien kapitalistiansa selustaa, niin se oli apu Neuvostoliiton proletaareille, se oli Länsi-Euroopan proletaarien liitto Neuvostoliiton proletaarien kanssa. Ilman tällaista myötätuntoa ja ilman tällaista tukea kapitalistimaiden proletaarien taholta me emme olisi voineet voittaa kansalaissodassa.

Kun kapitalististen maiden proletaarit lähettävät luoksemme monilukuisia edustajistojaan, kontrolloivat meidän rakennustyötämme ja levittävät sitten tietoa meidän rakennustyömme saavutuksista koko Euroopan työläisten keskuuteen, niin se on apu Neuvostoliiton proletaareille, se on mitä suurin tuki Neuvostoliiton proletaareille, se on liitto Neuvostoliiton proletaarien kanssa ja hillike mahdolliselle imperiaalistiselle interventiolle maahamme. Ilman tällaista tukea ja ilman tällaista hillikettä meillä ei olisi nyt „hengähdyshetkeä“, ja ilman „hengähdyshetkeä“ meillä

ei olisi laajaa työtä sosialismin rakentamiseksi maassamme.

Kun Neuvostoliiton proletaarit lujittavat diktatuuriaan, likvidoivat taloudellista rappiota, kehittävät rakennustyötä ja saavuttavat menestystä sosialismin rakentamisessa, niin se on mitä suurin tuki kaikkien maiden proletaareille heidän taistelussaan kapitalismia vastaan, heidän taistelussaan vallasta, sillä Neuvostotasavallan olemassaolo, sen lujuus, sen voitot sosialistisen rakennustyön rintamalla ovat maailmanvallankumouksen mitä suurenmoisoin tekijä, joka rohkaisee kaikkien maiden proletaareja heidän taistelussaan kapitalismia vastaan. Tuskinpa voidaan epäillä sitä, etteikö Neuvostotasavallan hävittämisen seurauksena olisi mitä mustin ja mitä raivokkain taantumus kaikissa kapitalistisissa maissa.

Meidän vallankumouksemme voima ja vallankumouksellisen liikkeen voima kapitalistisissa maissa on tässä keskinäistuessä ja tässä kaikkien maiden proletaarien liitossa.

Sellaisia ovat Neuvostoliiton proletaarien ja maailman proletariaatin liiton erilaiset muodot.

Opposition virhe on siinä, ettei se ymmärrä tai ei tunnusta näitä liittomuotoja. Opposition onnettomuus on siinä, että se tunnustaa vain yhden liittomuodon — Länsi-Euroopan proletaarien antaman „suoranaisen valtion tuen“ Neuvostoliiton proletariaatille, siis sen muodon, jota valitettavasti ei vielä ole olemassa, ja sosialistisen rakennustyön kohtalon Neuvostoliitossa oppositio asettaa sitä paitsi suoranaiseen riippuvaisuuteen tästä tulevaisuudessa saatavasta tuesta.

Oppositio on sitä mieltä, että vain tunnustamalla tällaisen tukimuodon voidaan puolueelle säilyttää „kansainvälinen vallankumouksellinen perspektiivi“. Mutta minä jo sanoin, että maailmanvallankumouksen viivästyessä tällainen kanta voi johtaa vain lakkaamattomiin myönnytyksiin meidän puoleltamme taloustemme kapitalistisille aineksille ja loppujen lopuksi — antautumiskantaan, tappion toivomiseen.

Asia on siis niin, että Euroopan proletariaatin „suoranainen valtion tuki“, jonka oppositio esittää ainoana liittomuotona maailman proletariaatin kanssa, on maailmanvallankumouksen viivästymisen tapauksessa antautumiskannan verho.

Kamenevin „kansainvälinen vallankumouksellinen perspektiivi“ antautumiskannan verhona, — juuri siihen suuntaan Kamenev näköjään kääntää asiaa.

Tämän vuoksi voidaan vain ihmetellä sitä rohkeutta, jolla Kamenev täällä esiintyi syyttäessään puoluettamme kansallisreformismista.

Mistä on ilmaantunut — kuinka sen nyt lievemmin sanoisi — tämä rohkeus Kamenevilla, jonka erikoispiirteenä ei ole milloinkaan ollut vallankumouksellisuus enempää kuin internationalismikaan?

Mistä on saanut sellaisen rohkeuden Kamenev, joka on meillä aina ollut bolshevikki menshevikkien joukossa ja menshevikki bolshevikkien joukossa? (Naurua.)

Mistä on koonnut tämän rohkeuden Kamenev, jota Lenin täydellä syyllä nimitti aikoinaan Lokakuun vallankumouksen „rikkuriksi“?

Kamenev haluaa tietää, onko Neuvostoliiton proletariaatti internationalistinen. Minun on sanottava,

ettei Neuvostoliiton proletariaatti kaipaa Lokakuun vallankumouksen „rikkurin“ lausuntoa.

Haluatteko tietää Neuvostoliiton proletariaatin internationalismin määrän? Kysykää Englannin työläisiltä, kysykää Saksan työläisiltä (myrskyisiä suosionosoituksia), kysykää Kiinan työläisiltä, — ja he kertovat teille Neuvostoliiton proletariaatin internationalismista.

4. Kysymys rappeutumisesta

Täten voidaan pitää todistettuna, että oppositio on kannalla, joka suoraan kieltää sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuuden maassamme.

Mutta sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuuden kieltäminen johtaa puolueen rappeutumisen perspektiiviin, ja rappeutumisen perspektiivi johtaa vuorostaan vallasta poistumiseen ja kysymykseen uuden puolueen muodostamisesta.

Trotsky teeskenteli, ettei hän voi suhtautua vakavasti tähän kysymykseen. Se on naamioitumista.

Ei voi olla epäilystä siitä, että ellemme me voi rakentaa sosialismia ja vallankumous muissa maissa viivästy, samalla kun pääoma meillä kasvaa samoin kuin kasvaa meidän kansantaloutemme „yhteenkasvaminen“ maailman kapitalistiseen talouteen, — niin opposition näkökannan mukaan meille jää vain kaksi ulospääsyä:

a) joko jäädä valtaan ja harjoittaa porvarillisen demokratian politiikkaa, osallistua porvarilliseen hallitukseen, harjoittaa siis „millerandismia“;

b) tai poistua vallasta, ettemme rappeutuisi, ja muodostaa virallisen puolueen rinnalle uusi puolue, johon meidän oppositiomme on asiallisesti muuten pyrkinytkin ja pyrkii edelleenkin.

Teoria kahdesta puolueesta eli teoria uudesta puolueesta on suoranaanainen seuraus sosialismin voittoa rakentamisen mahdollisuuden kieltämisestä, suoranaanainen seuraus rappeutumisperspektiivistä.

Sekä ensimmäinen että toinen ulospääsy johtaa antautumiskantaan, tappion toivomiseen.

Kuinka oli kysymys kansalaissodan kaudella? Kysymys oli näin: ellemme kykene järjestämään armeijaa ja antamaan viholliselle vastaiskua, niin proletariaatin diktatuuri luhistuu ja me menetämme vallan. Silloin oli sota ensi sijalla.

Kuinka on kysymys nyt, jolloin kansalaissota on päättynyt ja taloudellisen rakennustyön tehtävät ovat tulleet ensi tilalle? Nyt on kysymys näin: ellemme voi rakentaa sosialistista taloutta, niin proletariaatin diktatuurin, menen yhä vakavampiin myönnytyksiin porvaristolle, täytyy rappeutua ja lähteä laahustamaan porvarillisen demokratian perässä.

Voivatko kommunistit suostua harjoittamaan porvarillista politiikkaa proletariaatin rappeutuvan diktatuurin aikana?

Ei, eivät voi eivätkä saa.

Johtopäätös tästä: on poistuttava vallasta ja muodostettava uusi puolue ja raivattava tie jälleenpalautuvalle kapitalismille.

Antautumiskanta oppositioblokin nykyisen kannan luonnollisena seurauksena, — sellainen on johtopäätös.

IV

OPPOSITIO JA KYSYMYS PUOLUEEN YHTENÄISYYDESTÄ

Siirryn viimeiseen kysymykseen, oppositioblokkia ja puolueemme yhtenäisyyttä koskevaan kysymykseen.

Kuinka oppositioblokki muodostui?

Puolue väittää, että oppositioblokki muodostui siten, että „uusi oppositio“, että Kamenev ja Zinovjev siirtyivät trotskilaisuuden puolelle.

Zinovjev ja Kamenev kieltävät tämän ja vihjailevat, etteivät he tulleet Trotskin luo, vaan Trotski tuli heidän luoksensa.

Tarkastelkaamme tosiasioita.

Puhuin XIV konferenssin päätöslauselmasta, joka koskee sosialismin rakentamisen kysymystä maassamme. Puhuin siitä, että Kamenev ja Zinovjev luopuivat tästä päätöslauselmasta, jota Trotski ei hyväksy eikä voi hyväksyä, luopuivat siitä lähen tyäkseen Trotskia ja siirtyäkseen trotskilaisuuden puolelle. Onko tämä totta vai ei? Se on totta. Yrittivätkö Kamenev ja Zinovjev esittää jotain tätä väitettä vastaan? Ei, eivät yrittäneet. He sivuuttivat kysymyksen vaikenemalla.

Edelleen meillä on olemassa puolueemme XIII konferenssin päätöslauselma, jossa trotskilaisuus määritellään pikkuporvarilliseksi poikkeamaksi ja leninismien revisioimiseksi³³. Kuten tunnettua, tämä päätöslauselma on Kominternin V kongressin vahvistama. Sanoin selostuksessani, että Kamenev ja Zinovjev luopuivat tästä päätöslauselmasta tunnustaen erikoisissa lausunnoissaan trotskilaisuuden olleen oikeassa

sen taistellessa puoluetta vastaan vuonna 1923. Onko se totta vai ei? Se on totta. Yrittivätkö Zinovjev ja Kamenev esittää jotain tätä väitettä vastaan? Ei, eivät yrittäneet. He vastasivat siihen vaikenemalla.

Vieläkin tosiasioita. Kamenev kirjoitti trotskilaisuudesta vuonna 1925 seuraavaa:

„Tov. Trotskista on tullut se kanava, jonka kautta pikkuporvarillinen luonnonvoimaisuus ilmaisee itsensä puolueemme sisällä. Hänen esiintymistensä koko luonne, koko hänen historiallinen menneisyytensä osoittaa, että asia on niin. Taistelussaan puoluetta vastaan hän on tullut maassa jo kaiken sen symboliksi, mikä on tähdätty puoluettamme vastaan... „Meidän on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin suojellaksemme tämän epäbolshevistisen opin tartunnalta ne puolueemme kerrokset, joiden varaan se tekee laskelmiaan, nimittäin nuorisomme, sen tulevan jäsenistön, jonka on otettava käsiinsä puolueemme kohtalo. Ja sen vuoksi on kaikin keinoin selitettävä laajemmin tov. Trotskin kannan virheellisyyttä, sitä, että on tehtävä valinta trotskilaisuuden ja leninismien välillä, että näitä ei voida yhdistellä toisiinsa*, — tämän on oltava puolueemme ensivuoroisena tehtävänä“ (kts. Kamenev, „Puolue ja trotskilaisuus“, kokoelma „Leninismien puolesta“, s. 84—86).

Riittääkö Kamenevilla rohkeutta toistaa nämä sanat nyt? Jos hän on valmis ne toistamaan, niin minkä vuoksi hän on nyt liitossa Trotskin kanssa? Jos hän ei rohkene niitä toistaa, niin eikö ole selvää, että Kamenev on poistunut entiseltä kannaltaan ja siirtynyt trotskilaisuuden puolelle?

Zinovjev kirjoitti trotskilaisuudesta vuonna 1925:

„Tov. Trotskin viime esiintyminen („Lokakuun opetukset“) ei ole mitään muuta kuin jo verrattain avoin yritys revisoida tai jopa suorastaan likvidoidakin leninismien perusteet*. Mitä

* Alleviiivaus minun. J. St.

lyhyimmän ajan kuluttua tämä käy selväksi koko puolueellemme ja koko Internationaalle" (kts. Zinovjev, „Bolshevismi vai trotskilaisuus“, kokoelma „Leninisin puolesta“, s. 120).

Verratkaa tätä Zinovjevilta otettua sitaattia Kamenevin puheessaan tekemään ilmoitukseen: „Me olemme yhdessä Trotskin kanssa sen vuoksi, että hän ei revisoi Leninin tärkeimpiä aatteita“, ja te käsittätte Kamenevin ja Zinovjevin lankeemuksen koko syvyyden.

Zinovjev kirjoitti Trotskista samana vuonna 1925:

„Nykyään ratkaistaan kysymystä, mikä on VKP vuonna 1925. Vuonna 1903 se ratkaistiin suhtautumisella sääntöjen ensimmäiseen pykälään, mutta vuonna 1925 suhtautumisella Trotskiin ja trotskilaisuuteen. Se, joka sanoo, että trotskilaisuus voi tulla bolshevikkipuolueessa „lailliseksi vivahteeksi“, — lakkaa itse olemasta bolshevikki. Se, joka haluaa nyt rakentaa puoluetta liitossa Trotskin kanssa, yhteistoiminnassa sen trotskilaisuuden kanssa, joka esiintyy avoimesti bolshevismia vastaan, — perääntyy leninismiin perustoilta *. Täytyy käsittää, että trotskilaisuus on taaksejäänyttä elämää, että leniniläistä puoluetta voidaan rakentaa nyt vain trotskilaisuutta vastaan“ („Pravda“, helmikuun 5 pnä 1925).

Riittääkö Zinovjevilla rohkeutta toistaa nämä sanat nyt? Jos hän on valmis ne toistamaan, niin minkä vuoksi hän on nyt liitossa Trotskin kanssa? Kun hän ei voi niitä toistaa, niin eikö ole selvää, että Zinovjev on luopunut leninismistä ja siirtynyt trotskilaisuuteen?

Mistä kaikki nämä tosiasiat puhuvat?

* Alleviivaus minun. J. St.

Siitä, että oppositioblokki muodostui siten, että Kamenev ja Zinovjev siirtyivät trotskilaisuuden puolelle.

Minkälainen on oppositioblokin ohjelma?

Oppositioblokin ohjelma on sosialidemokraattisen poikkeaman ohjelma, oikeistopoikkeaman ohjelma puolueessamme, kaikkien ja kaikenlaisten opportunististen suuntien kokoamisen ohjelma taistelun järjestämiseksi puoluetta vastaan, sen yhtenäisyyttä vastaan, sen arvovaltaa vastaan. Kamenev puhuu oikeistopoikkeamasta puolueessamme viittaillen Keskuskomiteaan. Mutta se on juoni, karkea ja petollinen juoni, jonka tarkoituksena on oppositioblokin opportunistin peitteleminen puoluetta vastaan heitetyillä räikeillä syytöksillä. Oikeistopoikkeaman ilmaisijana puolueessamme on tosiasiaa oppositioblokki. Me emme tee päätelmiämme oppositiosta sen ilmoitusten, vaan tekojen perusteella. Ja opposition teot osoittavat, että se on kaikkien ja kaikenlaisten opportunististen aineiden kokoamispaikka ja pesäke Ossovskista ja „työläisoppositiosta“ alkaen aina Souvarine'iin ja Masloviin, Korscheiin ja Ruth Fischeriin asti. Ryhmäkuntalaisuuden palauttaminen, ryhmävapausteorian palauttaminen puolueessamme, puolueemme kaikkien opportunististen aineiden kokoaminen, taistelu puolueen yhtenäisyyttä vastaan, taistelu sen johtavia kaadereita vastaan, taistelu uuden puolueen muodostamisen puolesta, — juuri siihen suuntaan oppositio ajaa nyt asiaa, kun siitä päätellään Kamenevin esiintymisen perusteella. Tässä suhteessa Kamenevin esiintyminen on käännekohta opposition lokakuussa 1926 teke-

mästä „ilmoituksesta“ opposition hajoitustyölinjan palauttamiseen.

Mikä on oppositioblokki puolueen yhtenäisyyden kannalta katsottuna?

Oppositioblokki on uuden puolueen itu puolueemme sisällä. Eikö ole tosiasia, että oppositiolla oli oma keskuskomiteansa ja rinnakkaiset paikalliskomiteansa? Oppositio vakuutti lokakuun 16 p:nä 1926 antamassaan „ilmoituksessa“, että se on luopunut ryhmäkuntalaisuudesta. Mutta eikö Kamenevin esiintyminen ole osoituksena siitä, että oppositio on jälleen palannut ryhmäkuntalaiseen taisteluun? Minkälaisia takeita on siitä, ettei se ole jo järjestänyt uudelleen opposition rinnakkaisia keskus- ja paikallisjärjestöjä? Eikö ole tosiasia, että oppositio kantoi erikoisia jäsenmaksuja omaa kassansa varten? Minkälaisia takeita on siitä, ettei se ole lähtenyt jälleen tuolle hajoitustielle?

Oppositioblokki on puolueemme yhtenäisyyttä hajoittava uuden puolueen itu.

Tehtävänä on lyödä hajalle tämä blokki ja likvidoida se. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Proletariaatin diktatuuri, toverit, sellaisissa oloissa, jolloin imperialismi on vallassa muissa maissa, jolloin yksi maa, vain yksi maa, on kyennyt murtaamaan pääoman rintaman, — tällaisissa oloissa proletariaatin diktatuuri ei voi olla olemassa hetkeäkään ilman rautaisella kurilla aseistetun puolueen yhtenäisyyttä. Puolueen yhtenäisyyden murtamisen yritykset, uuden puolueen muodostamisen yritykset on hävitettävä juurineen, jos me haluamme säilyttää proletariaa-

tin diktatuurin, jos me haluamme rakentaa sosialismin.

Tämän vuoksi on tehtävänä likvidoida oppositio-blokki ja lujittaa puolueemme yhtenäisyyttä.

V

YHTEENVETO

Minä lopetan, toverit.

Kun keskustelusta tehdään yhteenveto, niin voidaan tulla yhteen yleiseen johtopäätökseen, joka ei jätä pienintäkään epäilystä, nimittäin siihen johtopäätökseen, että puolueemme XIV edustajakokous oli oikeassa sanoessaan, että oppositio potee epäluottamusta proletariaattimme voimiin, epäluottamusta sosialismin voittoisan rakentamisen mahdollisuuteen maassamme.

Sellainen on vaikutelmien yleistulos ja se yleinen johtopäätös, joka ei ole voinut olla muodostumatta tovereilla.

Näin ollen edessänne on kaksi voimaa. Toisaalla on meidän puolueemme, joka johtaa varmana eteenpäin sosialismia rakentavaa ja kaikkien maiden proletareja taisteluun kutsuvaa Neuvostoliiton proletariaattia. Toisaalla on oppositio, joka kompuroi puolueemme perässä kuin raihnas vanhus, jolla on reumatismi jaloissa, kipuja lanteissa ja migreeni päässä, — oppositio, joka kylvää ympärilleen pessimismia ja myrkyttää ilmaa jaaritteluilla, että meillä Neuvostoliitossa ei sosialismista tule mitään, että heillä siellä, porvareilla, on kaikki hyvin, mutta meillä, proletareilla, on kaikki huonosti.

Sellaisia, toverit, ovat kaksi edessänne olevaa voimaa.

Teidän on tehtävä valintanne niiden välillä. (Naurua.)

Olen varma siitä, että te teette oikean valinnan. (Suosionosoituksia.)

Ryhmäkuntalaisessa sokaistuneisuudessaan oppositio pitää meidän vallankumoustamme jonain sellaisena, jolla ei ole minkäänlaista itsenäistä voimaa, jonain maksuttoman liitteen tapaisena Lännen tulevaan vallankumoukseen, joka ei vielä ole voittanut.

Toveri Lenin ei käsittänyt meidän vallankumoustamme, meidän Neuvostojen Tasavaltaamme siten. Toveri Lenin piti Neuvostojen Tasavaltaa soihtuna, joka valaisee tietä kaikkien maiden proletaareille.

Toveri Lenin sanoi siitä näin:

„Neuvostotasavallan esimerkki tulee olemaan heidän (s.o. kaikkien maiden proletaarien. J. St.) edessään kauan. Neuvostojen sosialistinen tasavaltaamme tulee seisomaan vankasti kansainvälisen sosialismin soihtuna ja esimerkkinä kaikille työtätekeville joukoille. Siellä heillä on kahakoita, sota, verenvuodatusta, miljoonia ihmisuhreja ja pääoman harjoittama riisto, täällä meillä on todellinen rauhanpolitiikka ja Neuvostojen sosialistinen tasavalta“ (kts. XXII osa, s. 218).

Tämän soihdun ympärillä on muodostunut kaksi rintamaa: proletariaatin diktatuurin vihollisten rintama, jotka yrittävät riistää tältä soihdulta maineen, horjuttaa sitä ja sammuttaa sen, ja proletariaatin diktatuurin ystävien rintama, jotka pyrkivät tukemaan tätä soihtua ja lietsomaan sen liekkiä.

Tehtävänä on tukea tätä soihtua ja lujittaa sen olemassaolo maailmanvallankumouksen voiton nimessä.

Toverit! Olen varma siitä, että te ryhdytte kaikkiin toimenpiteisiin, jotta tämä soihtu palaisi ja valaisisi tietä kaikille sorretuille ja orjuutetuille.

Olen varma siitä, että te ryhdytte kaikkiin toimenpiteisiin, jotta tämän soihdun liekkiä lietsottaisiin proletariaatin vihollisten kauhuksi kaikin voimin.

Olen varma siitä, että te ryhdytte kaikkiin toimenpiteisiin, jotta tällaisia soihtuja syttyisi palaamaan kaikissa maanosissa kaikkien maiden proletaarien iloksi. (Jatkuvia, kauankestäviä suosionosoituksia. Kaikki edustajat nousevat seisomaan ja laulavat „Internationalen“. Kolminkertainen „hurraa“.)